

ROPARZ hemon

**GERIADUR ISTOREL
AR BREZHONEG**

Dictionnaire Historique du Breton

Rann 1

B - Bividik

PREDER

Kaier 9-10
Kerzu 1959

GERIADUR ISTOREL AR BREZHONEG

Dictionnaire historique du Breton

Lizherenn A, moulet, 204 p., AL LIAMM 1958	12,00 FF.
B - BIVIDIK, liesskrivet, rann 1, 100 p., PREDER 1959	9,00 FF.
BIZ - CHIPOT, liesskrivet, rann 2, 100 p., PREDER 1960	9,00 FF.
CHIPOTAL - DEROU, liesskr., rann 3, 100 p., PREDER 1961	9,00 FF.
DEROU - DILEZEN, liesskr., rann 4, 100 p., PREDER 1961	9,00 FF.
DILEZER - DIVIZOUD, liesskr., rann 5, 100 p., PREDER 1962	9,00 FF.
DIVIZOUD - E, liesskrivet, rann 6, 100 p., PREDER 1962	9,00 FF.
E - ESPEDIANT, liesskrivet, rann 7, 100 p., PREDER 1963	9,00 FF.
ESPEDIET - FLEC'H, liesskr., rann 8, 100 p., PREDER 1963	9,00 FF.
FLED - GANDELED, liesskr., rann 9, 100 p., PREDER 1964	9,00 FF.

RAKPRENAV

Souscription

Pep rann 100 p. (Chaque fascicule de 100 p.)	9,00 FF.
Div rann (Deux fascicules)	15,00 FF.
Pemp rann (Cinq fascicules)	37,50 FF.

Dr ETIENNE, CCP 16 093 13 PARIS

Pep gwir miret strizh © L. Nemo, 1959

18F
ROPARZ hemon

GERIADUR ISTOREL
AR BREZHONEG

Dictionnaire Historique du Breton

Rann 1
B - Bividik

PREDER
Kaier 9-10
Kerzu 1959

K E N T S K R I D

Pa voe moulet levrenn gentañ va "Dafar Geriadur Istorel ar Brezhoneg" gant AL LIAMM, e 1958, e oa spi da voulañ levrennoù all, unan bep bloaz da vihanañ.

Moulañ, avat, a goust ker. Hep skoazell digant ur gouarnamant pe ur gevredigezh pinvidik, ne c'heller ket, en deiz a hiziv, dont a-benn. N'en deus AL LIAMM da gontañ war skoazell ebet seurt-se.

Evit kenderc'hel da embann ar Geriadur Istorel, ez eo ret eta en em gemer en un doare all.

Dre vadelezh an Ao. Dr. Etienne, e teuo ar Geriadur Istorel er-maez hiviziken e stumm kaieroù PREDER.

War c'houlema un nebeut tud o deus burutellet al levrenn gentañ, e lakaan el levrenn-mañ hag er re a zeuio d'he heul, ouzhpenn gerioù dastumet ganin er skridoù am eus studiet, daou rumm gerioù all :

- 1) Gerioù eus ar yezh komzet, dastumet gant meur a yezhour, er penn gentañ anezho Ernault ha Vallee.
- 2) Gerioù stummet nevez 'zo, gant Vallee hag e ziskibien, pe bet implijet er c'helaouennoù hag en oberennoù stank embannet abaoe brezel 1939. Tachennoù niverus a zo bet digoret d'ar brezhoneg : filozofiezh, arzoù, skiantoù, politikerezh, h.a. Ar gerioù krouet da embreger seurt danvezioù a dleer, a gredan, lakaat en ur Geriadur Istorel. Ha, ne vern penaos, talvoudus e vint da lennerien al lennegezh arnevez.

ROPARZ HEMON

29 Here 1959

BERRADURIOÙ

Roll ar berradurioù implijet da arcueziañ ar skridoù studiet a gaver e derou al levrenn gentañ.

Abaoe 1958, skridoù all a zo bet studiet. Ur roll leun a vo embannet en unan eus al levrennoù da zont.

Setu amañ koulskoude pevar berradur da glokaat roll al levrenn gentañ :

- BAHA. Barr-Heol, kelaouenn embannet diwar 1955, vevzh lennegezh.
- BAR. Burzudou ar Rozera, gant KERLANN, Lefournier-Salaun, Brest-Kemper, aotre 1882, rannvezh Leon.
- HTC. Histor an Testamant Coz hag an Testamant Nevez, gant MORVAN, Lefournier-Salaun, Brest-Kemper, 1871, rannvezh Leon.
- SST- Science er Saluedigeaeh né Thrésor er Fé, composit dre ur persou a esopti (Guenet (F.NOURY), Bizette, Gwened, 1821, rannvezh Wened.

NOTEENN

Er skridoù kozh ez implijed a-wechoù ae hag oe stag. O vezañ ne c'heller ket ober al lizherennoù-se gant ar skriverezh, e verkomp anezho en doare-mañ :

ae = ae stag oe = oe stag

- ba interj. bah.
- babilhat v. babiller.
- IN.p.314 o parlant hag o vabillat (inf.)
- babilherezh m. babillage.
- IN.p.243 an diskoursoù hag ar babillerez.
- babillite s.-où (?) frivolité.
- IN.p.242 vertuzioù volach ha ven e c'halvan serten babilliteoù ha kaliteoù ven galvet gant ar speredoù sempl vertuzioù ha perfeksionoù (pl.)
- babiol coll.-enn bigarreux.
- babouin m. singe.
- B.n.290 diot, sotin, babouin, mastin qui.
- babouinañ v. souiller.
- C. babouynaff (inf.) ; C. babouinaff an uisag (inf.)
- babourzh m. babord.
- babourzhad m. babourzhidi babordais.
- 1. babouz m. (1) bave ; (2) cancan, bavardage.
- 2. babouz m.-ed babouin.
- babouzañ v. (1) baver ; (2) bavarder.
- babouzeg m. babouzeien (1) celui qui bave.
- (2) bavard, cancanier.
- EMAR.p.58 gwallgaset ... gant meur a babouzeg.
- babouzek a. baveux.
- babouzem f.-où bavette.
- babu coll.-enn guignes.
- babuenn f.-ed guignier.
- bachelour m.-ien (1) bachelier, jeune homme.
- C. bacheler, bachelier.
- (2) bachelier, titulaire du baccalauréat.
- bachelouriezh f. baccalauréat.
- ENVG.p.111 tremen he bachelouriezh.
- 1. bac'h a. petit, étroit.
- MEK.p.59 ar solieroù a zo re vac'h.
- 2. bac'h a. déconcerté, timide.
- 3. bac'h f.-ioù prison, cachot.
- FVR.p.12 reiñ a reer dezhañ e di evit bac'h : FVR.p.376 ar rouaned hon eus gwelet didronet, er vac'h paket : FVR.p.12 ... hen lakajont er bac'h ; FVR.p.84 da vreiñ e-barzh ar bac'hio (pl.)
- 4. bac'h f.-ioù croc, gros hameçon.
- C. bach.
- bac'hadeg f.-où emprisonnement (collectif).
- bac'hadur m.-ioù emprisonnement, détention.
- bac'hañ v. emprisonner.
- FVR.p.116 o heskinañ, o bac'hia hag alies o c'has d'ar marv (inf.) ; FVR.p.45 darn harluet, darn all

bac'hiet (pp.) · FVR.p.346 kolonoù mobil a rede
 dre ar vro hag a vac'he hag a lazhe ... (3 imparf.)
 bac'haouif v. pêcher avec une ligne de fond.
 bac'hellat v. haleter.
 FVR.p.34 ar c'hwez a red oute ; pep unan a vahel
 (3 prés.)
 bac'her m.-ien garde-champêtre.
 bac'hif v. (1) déconcerter ; (2) éblouir.
 bac'honi f. timidité.
 bac'hus a. déconcertant.
 bad m.-où (1) étourdissement.
 ----- (2) (?) maladie.
 J.p.147 en badou ra vech darnouet. (pl.) ; P.n.114 neuse
 an pobl divat a coezas (var.coezas) en badou,
 ma-z coezsant a pep-tu (pl.) ; G.1251 playsynet
 ha coezet en badou eu ma treyt (pl.)
 ----- (3) (?) destruction, ruine.
 N.1646 mar comsez gou ez-ay da hol mat da-n badou (pl.)
 badalemm s. dague.
 C. badalen.
 badañ v. (1) être abasourdi, s'évanouir.
 G.1203 me-m-eus sachat quen na badaf, ouz clasq e
 gourrenn e crena (1 prés.)
 JV.126 badeet eo an itron (pp.)
 FVR.p.362 emaint evel tud souezhet, dilavar, badet,
 saouzanet (pp.)
 ----- (2) éblouir (en parlant des yeux).
 N.1125 ma doulagat so ... badet (pp.) ; N.1796 me so
 dall ha falllet, ha ma doulagat so badet (pp.)
 ----- (3) (?) tromper.
 N.1648 laqua suez mat na vady (2 fut.)
 badaouer m.-ien étourdi, niais.
 badaouif v. étourdir, stupéfier.
 B.n.593 gruet hy entre dou badouet (pp.) ; B.n.552
 ydolou barbou badouet (pp.) ; G.1237 a-m dou
 lagat ho dou, a-n d-ouff-me badouet (pp.)
 badaous a. étourdissant.
 bader m.-ien étourdi, niais.
 badez s. (1) baptême.
 B.n.169 quentaif ... ef fell hoz lacat en badez ;
 B.n.661 ma-z duy ... ho bugalez da quempret an
 stat a badez ; N.467 deom da clefuet stat a badez.
 ----- (A) anv-badez nom de baptême.
 badeziant f.-où (1) baptême.
 C. badizyant ; H.p.51 badezyant ; P.n.149 da reif da-n
 tut criz badiziant ; M.702 homan oa Badyziant ;
 N.980 salch badiziant hac a hent mat ; Ca.n.17
 an sacramant a badiziant.

NG-1493 badiant ; IN.p.66 va Badiziant ; IN.p.469 ar
 Vadiziant ; BD.2021 badevant ; BD.1915 Doue ar
 vadevant ; MG-p.289 ar Vadiant ; SG.f.50 ar vadiant.
 PRO.p.194 kloc'h iliz ar barrez o c'hervel d'ur vadiant ;
 PRO.p.164 badiancho hep kleier (pl.) ; EMG.p.9
 reif ar vadiziant ; EMG.p.131 ... e voe graet
 kloc'h-gaiv, evel evit ar badichantou (pl.) ;
 BAL.p.168 kaier ar badiziantou (pl.) ; FVR.p.IX pe
 eured pe badiziant ; FVR.p.164 n'eo ket aotreet na
 d'an tad na d'ar vamm ober ar vadiant ; GUE-p.24
 an dour ar ar vadiant.
 GUBI-p.126 fidel da Zoue hor badesent ; GUBI-p.175
 Hiler ar vadesent a c'houlenn ; MMKE.p.50 iliz va
 Badesiant.
 ----- (2) Epiphanie.
 C. goel an vadizyant.
 badeziñ v. baptiser.
 C. badezaff (inf.) ; N.916 douguit ... an mab bihan ...
 da badezaff (inf.) ; B.n.174 da-m badezaff en fez
 Jesu Christ (inf.) ; G.26 ez vezo en feyz badezet
 (pp.) ; P.n.279 da-n dez ma e-z badezat (pass.
 prêt.)
 NG-367 sant Vec'han, o vadesigne en dour (inf.) ; IN.
 p.67 pa voen badezet (pp.) ; BD.5092 pan is da
 vadein (inf.) ; BD.2016 en iliz, pa oan badeet
 (pp.)
 FVR.p.164 ... penaos e c'hell an holl badein, mar deo
 ret a-grenn (inf.) ; FVR.p.25 lakaat badezi o
 bugale (inf.) ; FVR.p.64 badeza ar vugale (inf.) ;
 EMG.p.131 ur c'hrouadur toc'hor o c'hedal ur beleg
 d'e vadezi (inf.) ; GSB.p.1 an hini zo badeet (pp.)
 GUBI-p.122 a'ar c'hrouadur badeet (pp.)
 badezour m.-ien baptiste (saint Jean).
 C. Badezour, an Badezour.
 IN.p.363 Yann Vadezour.
 GUE-p.166 Sant Vec'han-ar-Badezour.
 EMAR.p.22 Sant Yann Badezour.
 badinat v. badiner, plaisanter.
 SG.f.64 me ne vadini ket (1 fut.)
 BAL.p.180 unan ... a en em lakaas ... da vadinat outaf
 diwar-benn e zilhad brav (inf.) ; BAL.p.52 un den
 o vont d'ar marv en ur vadinat (inf.) ; EMG.p.95
 en ur farsal, en ur c'hoarzhin, en ur vadinat
 (inf.)
 badinell f.-où éblouissement, étourdissement.
 badinellaf v. éblouir, étourdir.
 MBR.p.148 ha me badinellat ivez, ken a welis tri heol o
 parañ (pp.) ; EMG.p.180 marteze ivez oa un tamm

badinellat va fenn (pp.)
 badinellus a. éblouissant, étourdissant.
 badinerezh m. badinerie, futilité.
 IN.p.35 ... ne vent krouet nemet ... evit dastum madou,
 hag evit ober badinerez : IN.p.340 na bermetit
 james nep seurt jastrol na badinerez war ho tro.
 bac m.-où baie, golfe.
 BSA.p.509 bac Douarnenez.
 NOTK.p.371 bac ledan ma save tro-war-dro dezhañ
 Keriadennou ...
 bafouerezh m. acte de bafouer.
 KMM.p.140 soñjit en disprizerezh mezhus, en dismegañs,
 er bafouerez a voe graet dezhañ.
 bafouet a. bafoué.
 Da.XI dre en hinchou é vous baffouet.
 bag f.-où, bigi bateau.
 C. bac, bag : C. baguic uihan (dim.)
 RS.p.234 pa na deus bag ebet amañ da dremen den.
 FVR.p.156 ... e voe karget pevarzek ha pevar-ugent
 beleg en ur vag : FVR.p.IX bagou pesketaerien
 (pl.) : FVR.p.X ur vagik hag enni un aoter (dim.) ;
 RMG.p.115 me ... a yelo eus ar Porzh-Don gant va
 bak : RMG.p.262 klask bag da vont da Vro-Saoz ;
 GUE.p.174 evit ne zraillhemp ket hor bag ouzh ar
 rec'her.
 NOTK.p.127 kalz a vigi o devoa (pl.)
 1. bagad f.-où batelée, plein un bateau.
 2. bagad m.-où troupe, troupeau.
 C. bagat chatal ; C. bagat galantet ; C. baguat : Dag.
 216 ... ma-z maruñt holl a strolladou, oar menez
 Bre a bagadou (pl.)
 RS.p.362 ar bagat bihan a zeñved Jezuz-Krist : BD.2307
 ur bagat rouanez.
 MGK.p.34 razhed, dastumet a vagad.
 bag-a-dan f. bateau à vapeur.
 FVR.p.233 ar veajourien a vije ganin war ar vag a-dan.
 bagaj m.-où (1) bagage ; (2) fatras ; (3) canaille.
 bagajin v. encombrer.
 bagajour m.-ien homme qui s'amuse à des riens.
 bagatelezh f.-ioù bagatelle.
 IN.p.45 pe evit rambre ha pe evit bagatelez em eus-me
 ofañset va Doue ! : IN.p.36 ar bagatelezoù hag an
 egzansioù ven-se (pl.)
 bagatell m. bagatelle.
 NG-p.26 ne deo met ur bagatell e-tal ar pezh a erruo
 goude.
 GUE.p.30 holl ar rest a zo ur c'hoari, hag e gwirionez
 bagatel.

bagatellaj m. bagatelles.
 NG-p.9 ha c'hwi a gred e priz'he Doue va c'has d'an
 ifern evit bagatellage evel-se ? : MG-p.74
 distreiñ a reer bagatellage evit debriñ e kuzh.
 bag-dindan-vor f. sous-marin.
 ARVR.n.1 ar vag-dindan-vor "Sfax".
 bag-dre-dan f. bateau à vapeur, embarcation à vapeur.
 bagead m. bageidi passager (de bateau).
 bagcadenn f.-où promenade en barque.
 bageal v. (1) aller en barque.
 IN.p.211 ar re a vez e beaj war ar mor ... a sell mui
 ouzh krec'h etreze an Neñv eget ouzh traoñ e-lac'h
 ma vageont (6 prés.)
 ----- (2) conduire une barque.
 SKBE.p.42 doue ar brezel ... o vagea el lenn-se (inf.) :
 NOTK.p.241 al "listri teir Ierenn" a c'helle bezañ
 bageet gant un torkad mat a dud (pp.)
 baged s. poche.
 J.p.210 ne d-eux diner en baguet.
 bageer m.-ien passeur, batelier.
 NOTK.p.245 bageerien ar stêrioù (pl.)
 bageerezh m. navigation, conduite des barques.
 NOTK.p.240 n'oa ket ar bageerez un nevezinti en Europa.
 bageergan m.-où barcarolle.
 bageüs a. navigable.
 bag-kanoliañ f. canonnière (navire).
 bag-lestr f. chaloupe.
 bagol a. (1) sain, robuste, vigoureux : (2) joyeux.
 bagon f.-ioù wagon.
 GUBI.p.47 e vagonieu unan à an arall a gouezh (pl.)
 bagoniad f.-où plein un wagon.
 bagos a. Voir bagol.
 bagous m. fauvette.
 bag-pesketa f. bateau de pêche.
 ARVR.n.2 ur vag-pesketa.
 bag-roueder m. chalutier.
 bag-saveteñ f. bateau de sauvetage.
 bag-tan f. bateau à vapeur, embarcation à vapeur.
 bag-treizh f. bac.
 NOTK.p.242 bag-treiz.
 bag-valumeta f. bagou-balumeta baleinière.
 bahu s.-où bahut.
 C. bahu : Nom.p.27 bahuou (pl.)
 baiian (1) a. (cheval) alezan ; (2) m.-ed alezan.
 I.bailh a. (animal) qui a une tache blanche sur le front.
 C. baill.
 TDE.BF.p.811 ul loen bihan hag a vez baill ; BZE.p.8
 ar vuoc'h du-baill.

2. bailh m. tache blanche sur le front (d'un animal).
 3. bailh m.-où baquet.
 MGK.p.54 lakaet d'ober er bailh o lamm.
bailhañ v. blesser en laissant une marque blanche sur le front.
bailhenn f. (1) -où tache blanche sur le front (d'un animal);
 (2) -ed vache ayant une tache blanche sur le front.
bailhez f.-ed macreuse.
bailhog m.-où menton.
 FT-RC.7 p.328 edan e vailloc.
 GUBI-p.31 ar balog.
 1. baionetez f.-où baïonnette.
 EMG.p.142 beg lemm ur vaionnetez; EMG.p.142 o
baionnetez e beg o fuzuilh.
 2. baionetez coll.-enn baïonnettes.
baionetezañ v. se battre à la baïonnette.
balzik a. jaloux (en bonne part).
bak m.-ed bar mâle (poisson).
bakelit m. bakélite.
bakol m.-ioù (1) mâchoire de cheval; (2) pièce de bois
 fixée au grand mât.
bakteri coll.-enn bactéries.
bakteriologek a. bactériologique.
bakteriologiezh f. bactériologie.
bakulañ v. battre.
 C. baoulaff (inf.)
bal m.-ioù (1) bal.
 RS.p.260 ar c'hoarioù, ar balvou, an dañsoù (pl.); BD.
 1338 pa erruo ar marv e rankont dont d'ar bal;
 BD.1415 er ballo, en dañsoù (pl.)
 SVE.RC.3 p.206 gwashoc'h evit ar raned, a son ar bal
 d'ar Gorriganed; PRO.p.189 bremañ-souden ni raio
bal.
 ----- (2) Sorte de danse.
balacnn f.-où balai.
 Nom.p.165 balacn.
balafenn f.-ed,-où (1) papillon.
 C. balavenn.
 IN.p.76 balavennet (pl.); IN.p.218 evel ma ve ... ur
valavennic, pa wel ar flamm, o nijal en-dro
tezhañ (dim.)
 FVR.p.139 bepred e vin galvet ur spered balafen; PRO.
 p.203 ar valafennik skañv (dim.)
 NOTK.p.97 treuzfurmadur ar viskoulen e balafenn.
 ----- (2) flocon (de neige).
balafennañ v. papillonner.
balan coll.-enn Voir banal.
balaneg f.-i,-où, balancier Voir banaleg.

- balañs f.-où (1) balance.
 C. balancc; M.1251 try abec so egal, leal diouz an
balanc; Da.X n.17 bezit quen leal, quen just h'ar
balanc.
 RS.p.272 ur valanc; BD.4901 taolit int er valans; BD.
 4728 gant da valanso, ha te ray just da vizulioù ?
 (pl.); MG-p.33 ne deus ket a valanceu evit
 pouezif an div garantez-se (pl.)
 PRO.p.149 er valanc; BSA.p.233 en ur bouszañ oberoù
 santez Anna, e welimp ne dint ket skañv; gwintañ
 a raint balansou an Aotrou Doue (pl.)
 NOTK.p.243 ar valañs; NOTK.p.243 abred-kaer e voe
 anavezet ar balañsou en Ejipt (pl.)
 ----- (2) doute, incertitude.
 P.n.169 quement a creth dre nep doutancc ... nenn d-ey,
 a-m haval, en balancc.
 ----- (3) équilibre.
 B.n.472 nen d-eu quet egal e balancc.
balañsañ v. balancer.
 C. balanzcaff (inf.)
balañser m.-ioù balancier.
balañserezh m. balancement.
balañsif v. équilibrer.
 IN.p.404 evel ma teu ar gwenanigoù da gemeret grouan-
 ennoù mein stre o divesker pa vezont sourprenet
 gant an avel war ar maez evit gallout en em
valanci en aer (inf.)
balastr m. ballast.
balay m. menus poissons.
balberezh m. grande soif.
balbesec'h (1) qui a soif habituellement; (2) m. grande
 soif.
balbif v. donner soif (à), altérer.
balboc'h m. spergule.
balbori f. obsession.
balboter m. (?) menteur.
 BD.2612 ho tisprizañ reont evel mab Lusifer; n'hoc'h
 anavont netra nemet ur balboter.
balbotin (?)
 BD.1502 uzet eo pennoù da zaoulin gant da bedennoù
balbottin.
balbouez m. celui qui ne sait pas parler à propos.
balbous a. qui bredouille.
balbouz m.-ed bredouilleur.
balbouzaj m. (1) bredouillage; (2) barbouillage.
balbouzañ v. (1) bredouiller, balbutier.
 C. balbouzat (inf.)
 FVR.p.359 Audrein a valbouz; Sitoianed ... (3 prés.)

- (2) barbouiller.
balbouzer m.-ien bredouilleur.
 C. balbouzer.
balc'h a. fier, arrogant.
 FVR.p.217 tud balc'h ha tud uhel.
balc'hder f. fierté, arrogance, audace.
balc'hder m. fierté, arrogance, audace.
 FVR.p.5 ar balc'hder, ha goude ar grinded, an orged hag ar varizi ; FVR.p.238 dañset en ilizoù ... ; ar sonioù gadalaf a vez kanet enne, hag a bep seurt balc'hder a vez c'hoazh graet goude.
 NOTK.p.340 bras e oa balc'hder ar Gelted.
balc'henn f.-ed femme fière.
 1. bale m.-où (1) marche.
 EMG.p.160 an Aotrou Breton ha Filip en em lakaas adarre e bale ; EMG.p.129 n'eus ket ouzhpenn un hantereur vale etre an daou vourk ; EMG.p.121 me a zo chomet war vale ; EST.p.30 a vintin ... e weler ar valé ar vistr ; BSA.p.286 un trouz bras, evel trouz bale un niver bras a dud.
 EMAR.p.59 dre Gernevez ez a Fañch war vale ; GUBI-p.79 un deiz ma oan ar ar valé tostik-tra da Wened.
 ----- (2) promenade.
 BAL.p.18 ober baleou (pl.)
 ----- (3) démarche, façon de marcher.
 PRO.p.166 biskoazh n'hoc'h eus bet gwelst ... ur bale ken manifik.
 2. bale v.-et (1) marcher.
 J.p.206 ouz vale (inf.) ; J.p.193 ma-s bale ... e-n bro man ma Autrou (3 prés.) ; J.p.42 quement re a baleo ... dre-n bro (3 fut.) ; G.395 dre an bro ... bale ... a mennaf (inf.) ; B.n.131 ne alhes fiful na bale (inf.)
 HB.p.386 mar balean ... e-kreiz an afliksionoù, e'hwi a rento din ar vuhez (1 prés.) ; BD.398 ne sesan o vale (inf.) ; BD.1001 balest em eus partout dre ar c'hontre (pp.) ; BD.1068 ne deus nep medisin da vale war va zro (inf.)
 PRO.p.136 bale sioul evel al logod (inf.) ; FVR.p.253 ar veleien ... ; bale a raent dre holl ar parrezioù e-lec'h ma vijent goulenmet (inf.) ; EMG.p.129 ... e rankin ... bale ganto d'ar prizon (inf.) ; EMG.p.219 baleomp war soudarded Ganclaux (4 impér.)
 EMAR.p.34 gwellañ d'anner 'valec stre ar mor hag ar menez (3 imparf.) ; GUBI-p.193 ar-lerc'h em bout ... un herrad baléet (pp.)

- (2) donner signe de vie, fonctionner.
 FVR.p.XIII ar re a vale c'hoazh a dosta d'un oad e pehini e kustumer dont da ankounac'haat meur a dra (3 prés.)
 ----- (A) lezel da vale laisser partir, tenir quitte.
 TKAL.p.14 lezet en deus anezhañ da vale, rak ar roue hepken ... a c'hell barn unan bennak d'ar marv (inf.)
 ----- (B) kas da vale envoyer promener.
 SEKH-p.10 tuchant m'ho kaso da vale (inf.)
baleadenn f.-où promenade.
 FVR.p.157 ne ankounac'hain biken ar baleadennou am eus graet er mengleuzioù-se (pl.)
 SEKH-p.15 daoustañ ma oa un tammig hir ar valéaden.
baleant m.-ed flâneur.
baled m.-où auvent.
 NOTK.p.298 o dor-borzh ur baled prenn a-ziouti.
baled-rod m. tambour de roue (de navire à aubes).
baleer m.-ien promeneur, marcheur.
baleer-bro m. baleerien-vro vagabond.
balez m.-où (1) saillié ; (2) dégoût, répugnance.
baleziñ v. faire saillie.
balen s.-ed baleine ; cf. balum.
 C. balen ; C. balenét (pl.)
bali f.-où (1) avenue, cours, allée.
 FVR.p.89 e penn ur vali dilh e kavjomp un ilizig ; MBR.p.68 er c'hozh ti kouezhet a zo du-se e penn ar vali ; EMG.p.177 tud o tont ... a-hed bali maner Keracouell.
 ----- (2) barbecue.
 C. bali, tr. "barbecane ; lat. procastrium".
balir m.-où saillie.
balirad m.-où groupe d'objets faisant saillie.
balirañ v. faire saillie.
balirek a. (1) saillant, faisant saillie ; (2) garni de saillants.
balistroù pl. grille séparant la nef d'une église du choeur.
balizenn f.-où (1) balise ; (2) jalon.
balizennadur m.-ioù balisage.
balizennañ v. baliser.
balizenner m.-ien baliseur.
balizennerezh m. balisage.
balkon m.-ioù,-où balcon.
ballin f.-où grand drap de fils d'étoupe, bâche.
 C. ballin, tr. lat. "sarabara".
balofis m.-où ballon (aérostat).
balouard m.-ed maladroit, balourd.
balouin ; gwern-valouin f. beaupré.
 1. baltek a. maladroit, nigaud.

2. baltek a. baltique.
 NOTK.p.391 ar mor Baltek.
baltrif v. battre (la terre).
baluenn f.-où baliveau.
balum m. ou f.-ed baleine : cf. balen.
 BD.4044 ar balen, ar pesked bras.
balumeta v.-et pêcher la baleine.
balumetaer m.-ien pêcheur de baleines.
balustr m.-où grille séparant la nef d'une église du
 choeur : cf. balistrou.
balvent m. peste, mortalité.
 Nl.n.109 mar deu glar na baluent ; Nl.n.206 Jesu ...
 hon gueureu salo a pep baluent.
balzam m.-où baume.
 BSA.p.92 ur c'hwez vat evel c'hwez ar balzam.
balzamadenn f.-où embaumement.
balzamañ v. (l) embaumer (un cadavre, etc.)
 NOTK.p.70 pennoù an enebourien voutin ... : re an
 enebourien a renk uhel a veze balzamet ha miret
 en irc'hier (pp.)
 ----- (2) embaumer, répandre un parfum.
balzamegenn f.-où momie.
balzamerezh m.-ioù embaumement.
balzek a. ébaubi.
bam m. (1) vive surprise, étonnement ; (2) chose étonnante.
bamad m.-où histoire, conte invraisemblable.
bamadur m. vive surprise.
bamañ v. (s')étonner, (s')émerveiller.
 MG-p.62 bamet on az an traoù admirapl hoc'h eus
 lavaret (pp.)
 GUBI-p.94 an dud ... dirazoc'h a chomo bamet (pp.) ;
 GUBI-p.26 setu va den neuze bammet, hañval eo
 ouzh unan semplet (pp.)
bambocher m.-ien bambocher, ivrogne.
 GUBI-p.28 ar bambocher en doa karget mui paot-mat evit
 ma c'helle charreat ; SFKH-p.13 ur bambochérez
 vras hañ ur fall verc'h (fém.)
bambouz coll.-enn bambous.
bamer, bamour m.-ien (l) trompeur, charlatan.
 MG-p.338 ret eo bout amocet evit doujin bammerion evel-
 -se (pl.) ; MG-p.124 kozh wrac'hed pere a lavaro
 avantur vat d'an dud ... : sot oc'h a-voe'h mar
 kredit ar bamourezet-se (fém.pl.)
 ----- (2) enchanteur, magicien.
bamerezh m. étonnement, stupeur, émerveillement.
bamizon m. vertige.
bamus a. (1) étonnant, stupéfiant ; (2) enchanteur.

banal coll.-enn genêts.
 C. balazn ; C. balaznenn (sgf.) ; Nom.p.169 balan.
 EMG.p.208 ur parkad balan ; PRO.p.151 va zi balan.
banaleg f.-i,-où genétière.
 C. balazneg.
 EMG.p.210 mont a raent a-hed ar valanek en ur furc'hañ.
 GUBI-p.193 ur venaleg leun a vokedoù : NOTK.p.216
 lenneier, balanneier, brugeier ha radeneier (pl.)
bananez coll.-enn bananes.
bananezenn f.-ed banannier.
bandenn f.-où (l) bande, bandeau.
 C. bandaenn.
 ----- (2) bande, troupeau.
 N.1405 it da embann en vn bandenn an breuiou ... ha-n
 laesennou ; Dag.181 ... ma-z disquennint e teir
bandenn e Brest, Goc'hou ha-n Porz guenn ; P.n.238
 try azroant dre un bandenn ; M.510 nen-d-v quet ...
 en é bandenn "tu n'iras pas dans sa société".
 IN.p.60 ur vandenn vras a dud ; IN.p.279 evel ma tistro
 ar gwenan diouzh ur vanden wesped ; NG-1441
 Jusifer e vanden ; BD.238 deuet eo da neant o
banden ; JV.346 barbarede ... en ur vanden ; BD.
 4061 an holl evned en em savo, en em lakay a
vandenno (pl.)
 EMG.p.101 bandennou tud (pl.) ; EMG.p.146 ne deont
 nemet a vandennou bras (pl.) ; GUF-p.115 ur mamp
 bugul, ur mamp banden.
 AADM.p.13 ur vanden vras a saout.
 ----- (3) cercle de roue.
 ----- (A) e pep bandenn (?) en toute direction.
 N.1150 me a-z suply ez gruy ... vn sin ... e pep
bandenn ; groa sin an croas.
bandennad f.-où (l) bande, bandeau.
 ----- (2) bande, troupe, troupeau.
 JV.256 ha pa deufe pep den, holl en ur vandenat.
 FVR.p.333 ur vandennad tud fall.
 EMAR.p.66 ur vandennad hailhoned ; NOTK.p.191
bandennadou do'ved (pl.)
 ----- (3) taille, ceinture.
bandennañ v. bander, couvrir d'un bandeau.
 IN.p.223 he muzelloù a zo bandennet gant ur ruban.
banderolenn f.-où banderole.
 FVR.p.243 ar banderolennou triliu o nijat diavaez an
 tiz (pl.)
banell f.-où venelle, passage, couloir.
 N.1437 e nep banell "en aucun lieu".
 SKRT.p.15 ar banellou, an dorioù, ar porzhioù (pl.)

- bangounell f.-où (1) mangonneau, baliste.
NOTK.p.73 ar "gatapulta", "bangounell" a daole bolidi maen.
----- (2) pompe.
bangounellat v. pomper.
bangouneller m.-ien pompier.
banikell f.-où spatule pour tourner les galettes ; cf. palikell.
banisaf v. bannir, exiler.
C. banissaff (inf.) ; N.1479 e banissaf hep douigaff den (inf.) ; Da.X n.3 eus an eff ... banissat (pp.)
IN.p.217 evit banissa eus o c'halon pep seurt soñjez-onoh kurius (inf.) ; SG.f.50 detestif ar pec'hed ... hag hen banissa dimeus hor bolontez (inf.)
banistell f. manche de surplus.
bank m.-où (1) banc.
C. banc tr. "tablete . lat.scannum".
PRO.p.146 he divhar e furn panco (pl.)
GUBI.p.93 lod er gador, lod ar bank holl azezet.
----- (2) coffre.
SVE.RC.2 p.236 ar bank en tan ne lakaer ket, dre ma vez an alc'houez kollet.
----- (3) tréteaux funèbres.
SBI.II p.74 lienet eo ar c'horf, war ar banc astennet.
----- (4) banque.
banked m.-où banquet.
Da.X n.18 d'e seurt banquet mont ... so difennet ; N.297 me a-m-eux ... prepart banquedou (pl.)
IN.p.335 er banquejou (pl.) ; BD.3854 dont d'ar banquet ; BD.1840 pa raes da vanquego (pl.)
FVR.p.362 ober a reont ur banked, pediñ reont o mignoned.
banker m.-ien banquier.
bankerezh m. opérations de banque.
bank-llinek m. prie-Dieu.
bank-karter m. banc de quart.
1. bann a. (blé) trop monté en paille.
2. bann m.-où (1) rayon (de lumière, etc.)
MMKE.p.XIII pa deurez an heol ... strinkañ ... ur bân a sklerijenn ; NOTK.p.106 ar bann-gouloù a darzhe eus tal ar c'hadour ; NOTK.p.106 bannou an heol (pl.) ; EMAR.p.97 bannou heol Gwengolo (pl.)
----- (2) montant (de porte, etc.)
NOTK.p.305 bannou ha gourinou an dorjoù (pl.)
----- (3) aile (de moulin) ; (4) rampe, parapet ; (5) colonne (de journal) ; (6) écheveau ; (7) volet (de fenêtre) ; (8) airée (de blé) ; (9) pousse.

3. bann f. (en l') air.
NOTK.p.296 teurel er vann ur rod ; EMAR.p.89 bran, pig, kement a nij, douget e-barzh ar vann.
4. bann m.-où (1) ban, publication, proclamation.
NG-349 ober dre vann ... an diranted mont dre ar vro.
----- (2) jurisdiction, district.
bannac'h m.-où (1) goutte (de liquide).
C. bannec'h glau ; N.938 aman ne-d-eux rann na bannec'h ; B.n.255 va bannec'h (var. bannec'h) gour ; H.p.45 dre-n bannec'h ha-n dazrou gloeb a gulchy dyen ho eneb (pl.) ; N1.n.16 bannec'hou.
NG-1714 ur bannec'h gwad ; BD.320 ur bannec'h eoul.
----- (2) goutte (à boire).
BD.734 setu aze ur bannec'h da darrif ho sec'hed ; BD.329 ur bannec'h soubenn (dim.)
PRO.p.141 ur bannac'h gwin mat ; PRO.p.136 paeañ dezhe bannac'hou (pl.)
MKRN.p.19 o ketal ur bannac'h ; EMAR.p.92 mont d'an ostaleri da gemer bannac'hou (pl.)
----- (3) faible rayon (de lumière).
EN.3565 ne welen bannec'h deiz ; EN.984 bannec'h ne welen ; EN.2638 me gred e welen a-raok din ur bannec'h goulou (dim.) ; EN.965 me zo sur a vutun, mes tan n'em eus bannec'h.
bannad m.-où airée (de blé).
bannadell f.-où projectile.
1. bannañ v. (1) lancer, jeter.
TKAL.p.12 Alanig a vann pesked, en traoñ, war an hent (3 prés.)
----- (2) verser (en parlant d'une charrette).
----- (3) ne pas être en équilibre.
2. bannañ v. (1) bannir, exiler.
FVR.p.383 ar re ... bannet da Rochefort (pp.)
----- (2) publier, proclamer.
banne m.-où (1) goutte (de liquide).
C. banne, bannhe ; Da.VIII n.7 o scuilla ur banne dazlou.
IN.p.406 evel ar c'haouadoù glav, pere e-kreiz an hañv a gouezh en ur dremen a vannec'h bras war an douar (pl.)
EMG.p.309 en ur vro ha n'eus tamm menez en he c'hreiz na banne mor war he zro.
----- (2) goutte (à boire).
IN.p.112 ur banne gwin ; SG.f.38 ... e rankan chom tri deiz hep evañ banne gwin ; MG-p.53 ur bannig laezh pe soubenn (dim.) ; MG-p.108 ar bannig gwin an boa meur a wezh (dim.pl.)
FVR.p.254 diwar yun ez on pouner a benn ; mes pa'm bez

ur banne dindan va fri ... : SVE.RC.2 p.82
bannigoù laezh (dim.pl.) ; SBI.II p.14 bannigo
soubann (dim.pl.) ; EMG.p.91 lavaret e vob dezho,
 e pep ti, n'oa na tamm na banne ; EMG.p.15 ar
 Saizon a gav ... mat o banne gwin-ardant : EMG.
 p.79 evit uzañ ar banneou hor boa evet "pour cuver
 les gouttes (de boisson) que nous avions bues"
 (pl.) ; EMG.p.117 degas deomp amañ ... pep a
vanne, ha pep a vanne sonn ; EMG.p.273 paotred
 kêr, savet ar banne d'o fenn.

EMAR.p.50 neuze 'evet ur banne en enor d'an ti nevez.

----- (3) faible rayon (de lumière), petite quantité, rien.

HB.p.376 daoulagad hon eus ha ne welomp banne.

GBI.p.26 teir noz 'zo n'em eus kousket banne.

EMAR.p.90 ne c'hwezha banne avel.

----- (4) cataracte (maladie des yeux).

banner m.-ien lanceur.

bannerez f.-ed catapulte.

bannerezh m. lancement.

banniel m.-où (1) bannière.

C. banier, banver.

PRO.p.178 den ne zouge sonnec'h ar bannier bras ; BSA.

p.308 bannielou a bep seurt liv (pl.) ; MGK.p.56

un darn verc'hedoù 'zo a zalc'h uhel o baniel.

"certaines filles se montrent difficiles quant au
 choix de leur futur époux".

----- (2) drapeau, étendard.

FVR.p.255 banniel ar Vretoned ; EMG.p.161 ar re na

zalc'hent ket mat da vanniel gwenn (écrit vann)

ar rouanez kozh ; EMG.p.218 ur banniel pe un

drapo o nijal laouen gant an avel ; PRO.p.205 ho

paniero (pl.)

bannikat v. jongler.

NOTK.p.418 paotred o c'hoari bannikat gant boullou

(inf.)

banniker m.-ien jongleur.

bannisañ v. Voir bannisañ.

bannlev f.-ioù banlieue.

bann-neud m. écheveau.

bannobererezh m. radioactivité.

bannoberiegezh f. radioactivité.

bannoberiek ; bannoberius a. radioactif.

bannoberiusaat v. rendre ou devenir radioactif.

bannour m.-ien crieur public.

bannouriezh f. balistique.

bannskeudennif radiographier.

bannvuzulier m.-où radiomètre.

bannwel-noz m. crépuscule.

bant m. position de tir (d'une arme).

EMG.p.188 betek gouzout e kaven gwelloc'h lakaat va
 fuzuilh en he bant, abalamour din da c'hallout en
 em zifenn na vije ret.

bantañ v. bander, tendre.

HB.p.290 evel un arm bantet enep hoc'h adversourien

(pp.) ; CC.554 me am eus ur warag vras a zo

bantet-start (pp.) ; IN.p.431 ne deus horolaj ebet

... na ranker he sevel hag he banta div wech

bendez diouzh ar mintin ha diouzh an noz (inf.)

bantet a. (?) épouvanté.

BD.833 astrolojien, terruñt ez oc'h bantet.

banv f.-ed, binvi truite qui a des petits.

C. ban ; Nom.p.34 bané.

banvez m.-ioù banquet.

F.n.156 pan edoae en banves en les Archedeclin ; M.501

da-n Euret ha-n banues ; G.658 ny a-z dehaato

eval qu'y a banhues.

FVR.p.39 pedif va holl amezien d'ur banvez ar c'haerañ.

NOTK.p.153 da generout perzh e banvez ar roue ; NOTK.

p.99 banvezioù pompus (pl.)

banvezañ, banveziañ v. festoyer.

banvezer m.-ien hôte, participant d'un banquet, convive.

NOTK.p.312 an taolioù ma rae ar vanvezerien ur

c'helic'h en-dro dezho (pl.)

baobabez coll.-enn baobabs.

baoch m.-où plaisanterie, farce ; cf. mojenn.

baojer m.-ioù dalot (dans la paroi d'un navire).

baomiañ v. embaumer (un cadavre).

GUBI.p.173 c'hwi eo en deus ivez hen baumet, lienet hag

hen lakaet er bez (pp.)

1. baut adv. largement, bien, certes.

C. baut ; G.117 quas baut ; B.n.38 pan ouff baut he

autrou ; B.n.65 me a ray baut hep faut, Autrou ;

B.n.376 ententet baut heb faut, Autrou ; N1.n.250

dyouz Orient ez deuent baut.

2. baut f. (1) -ed tortue.

MGK.p.45 ar vaot.

NOTK.p.92 evel ar vaot a zoug he zi ganti.

----- (2) -où voûté.

baotañ v. (1) avoir l'allure d'une tortue ; (2) être courbé

par l'âge ; (3) voûter.

bactek a. (1) comme une tortue ; (2) courbé par l'âge ;

(3) voûté, arqué.

baouère m. sénécon ; cf. bare, madre.

baouig m.-où nasse.

NOTK.p.420 rouedoù ha ... baouigoù a veur a stumm (pl.)

baoz f.-ioù litière (des cours de ferme).

baozar m.-ioù bavette (de tablier).

bapa m.-où poupée.

1. bara m.-où (1) pain.

C. bara : N.427 bara ha dour ; J.p.55-b oar ann bara man ... eo ma corff.

HB.p.356 tammohigou bara ; MG-p.3 bara heiz.

PRO.p.184 bara segal ne zebriñ mui ; MGK.p.VI ne oa ket ho kouign diouzh an dibab : bara drouk-ha-mat ne oa ken ; FMG.p.91 n'oa ket bet a amzer c'hoazh da boazhat bara ; FMG.p.171 n'hor boa da zebriñ nemet bara torzh ; FMG.p.261 ne brene nemet bara gwinizh ; MBR.p.158 an delienn vara.

SFKH-p.9 e damm bara sec'h ; EMAR.p.57 da glask ar guc'henn vara aozet gant an ed kentañ.

---- (2) pain, nourriture (en général; au figuré).

MG-p.39 ur gaezh vacuez pehini a goll gant he fried he bara ha hini he bugale.

MBR.p.174 setu aze gwellañ den a zebri bara dre amañ ;

FVR.p.374 rediet da c'houlenn repu ha bara.

---- (3) (un) pain.

P.n.216 pan goalchas pemp mil den a pemp bara.

RS.p.225 ... ez is da breñañ ganto tri bara evit ober ar veaj.

2. bara cri pour appeler les moutons.

baraa v.-et chercher son pain.

bara-an-evn m. pourpier sauvage.

bara-an-hoc'h m. couleuvrée (plante).

barad m.-où tromperie, fraude.

C. barat ; P.n.97 ma-z menmas un Yuseu divat disquenn an corff ... da-nn douar gant e drouc barat ;

P.n.186 c-on miret ... ouz an barat a Sathan ;

M.390 salu he bout miret mat ouz barat diouz

Sathan ; N.1622 ny a lauar ez-eo barat.

baradoz m.-ioù (1) paradis.

C. baradoes, barazoos, barazoez ; J.p.98 renonciaf a graf ... da-n barados ; M.n.26 Roue'n Barados ; N.573 en baradoes he quifi ; B.n.319 en baradoes ; N.158 ioa-n baradoes ; H.p.9 an baradoez ; H.p.16 nep a lauar ha na gra, en baradoes n-en deusez tra.

NG-953 ar barradoes ; NG-178 er baradoes ; RP.p.VI joasted ar Barados ; RS.p.351 ... e fell da Zoue ... hon dispez da vezañ resevet e gloar e varados ; BD.23 kent ma vije biken barados evitañ ; SC.p.41 er barados ; MG-p.VIII da c'hounit ar Baradois ; BD.2357 d'ar Baradoes.

FVR.p.171 soñjal ... er barradoez ; FMG.p.155 kenavezo er baradoz ; FMG.p.129 ... ken na deuis Doue da'm g'arvel da vont d'e Varadoz ; GUE-p.63 evit ... gounit ar baradois.

GUBI-p.105 gant an arbed er Baradoez ; GUBI-p.123 er Baradoiz.

---- (2) antel décoré le Jeudi Saint.

---- (3) reposoir (en particulier de la Fête-Dieu).

bara-choanenn m. pain en miche.

baraek a. qui produit du pain.

baraenn f.-où (un) pain.

NOTEK.p.309 baraennou ar Gelted a oa dezho lies furm (pl.)

baraenn-blegat f. baraennou-plegat pain en miche.

baraer m.-ien boulanger.

C. baraer ; C. baraeres (fém.)

baraerdi m.-où boulangerie (boutique).

baraerezh m. boulangerie (fabrication du pain).

NOTEK.p.309 ... o doa ar Gelted ijinet div wallaenn er baraerezh.

bara-gad m. orobanche.

barañ v. (1) paner ; (2) ravitailler en pain.

bara-kan m. pain azyme.

bara-koukouz m. alléluia (plante).

bara-ludu m. pain cuit sous la cendre.

bara-mel m. pain d'épice.

ARVR.n.1 bara-mel.

bara-mouchenn m. pain en miche.

bara-caled m. pain cuit sous la cendre du foyer.

barad m.-où baril, baquet.

baradad m.-où plein un baril, un baquet.

baratañ v. frauder, tromper.

C. barataff (inf.) ; B.n.303 chetu ny ... pe en stat ez-omp baratet (pp.) ; M.374 hep bezaff baratet (pp.)

barater m.-ien tricheur.

C. barater.

bara-tiegezh m. pain de ménage.

barazh f.-où,-ioù baratte.

C. baraz.

barazhad f.-où plein une baratte.

barazher m.-ien tonnelier.

barbaou m. épouvantail, croquemitaine.

B.n.552 ydolou barbou badoust (? pl.)

1. barbar a. (1) barbare, étranger.

---- (2) barbare, cruel.

BD.5240 te zo un den barbar.

2. barbar m.-ed (1) barbare, étranger.
 JV.148 gwazh evit ar barbar, evel a gar a ra ; JV.308
 ar barbare (pl.)
 ----- (2) barbare, homme cruel.
 RS.p.88 an taolioù morzhol a skoe ar varbare-se war
 an tachoù da ober dezho antren en e zaouarn (pl.)
barbaregadur m.-ioù barbarisme.
barbarelezh f. barbarie.
barbariezh f. barbarie.
barbed m.-ed barbet.
barber m.-ien barbier ; cf. barver.
 C. barber, barbier ; C. barberes, barbieres (fém.)
barbitelloù pl. (?) bagatelles.
 BD.2446 pinijennoù, sakramentoù ne dint nemet
barbitello.
barbot m.-où barbeau.
barbotaj m. radotage.
barboter m.-ien diseur de riens.
barboterezh m. radotage.
barbotiñ v. bavarder de choses insignifiantes.
barbouellañ v. barbouiller.
 FMG.p.200 Janed Ar Go a oa ... barbouellet he fenn (pp.)
barbustell f. moustache.
bardachik tra m. bagatelle.
bardell f.-où (1) margelle, rebord.
 FMG.p.187 mont a ris d'en em harpañ ouzh ar puñs kozh,
 sevel a ris zoken war ar bardell.
 ----- (2) barrière, barricade, batardeau.
 ENVG.p.84 o klozañ war ar stank ur vardell ma lamme
 dreisti, er goañv, an doueier bras.
bardellañ m. batardeaux.
bardellañ v. (1) mettre une margelle, un rebord (à).
 ----- (2) barricader.
bare m. sénéçon ; cf. baoudre, madre.
baretenn f.-où barrette.
barged m.-ed (1) buse (oiseau).
 C. barguet.
 ----- (2) buse, niais.
bargedenn f. (1) -où nuage sur le soleil.
 ----- (2) -ed femme niaise.
bargeder m.-ien badaud.
bargediñ v. (1) planer ; (2) niaiser, badauder.
bargegnat v. barguigner.
 IN.p.385 hep en em amuziñ da vargaignat ouzh ar vil-se
 (inf.)
bargurenn f.-où sourcil.
barikenn f.-où Voir barrikenn.

barilh f.-où baril.
 C. barill.
barilhad f.-où contenu d'un baril.
barilhig f. barilhoùigoù barillet (d'un biniou).
bark s. barque.
 C. barc ; M.172 a reuseudiguez larg da barc á vez
carquet.
barlen f. verveine.
barlenn f.-où (1) giron.
 C. barlenn, barlen.
 NG-706 ar he barlen ; RS.p.147 Jezuz, pehini a voe ...
 lakaet etre divrec'h ho mamm ... da renoz war he
barlen.
 MGK.p.110 bugaligoù ... war barlen o mammoù ; FMG.p.202
 ana Roue, astennet war barlenn Janed Ar Go ;
 WMG.p.298 ... ma teuas pevar anezho d'en em deurel
 e barlen o mamm.
 ----- (2) devanture, tablette, margelle.
barlennad f.-où contenu du giron.
barlennañ v. (1) tenir sur ses genoux.
 MMK.p.XII ar re gozh ... o deus barlennet ha tommet
 pep hini (pp.)
 ----- (2) mettre un écart (à une robe).
barlennata v.-et tenir sur ses genoux.
barlennwisk m.-où pagne.
 1. barn f.-où, -ioù (1) jugement.
 C. barn en les ylis ; M.1274 an barnou (pl.)
 FVR.p.149 lakaet ar Roue e barn ; FVR.p.149 ar varn ha
 ne vezo-hi douget ; FVR.p.41 ul lezenn garvoc'h
 eget an holl varno (pl.)
 ----- (2) jugement (de Dieu).
 P.n.274 da-n Barn.
 RP.p.VI ar Marv hag ar Varn ; HB.p.351 da zeiz ar varn
 diwezhañ ; BD.1328 erru eo ar Varn diwezhañ ;
 BD.2227 ar Varn Jeneral.
 JKS.p.8 e deiz ar varn, Doue hor barnar a davo war
 gement-se.
 2. barn v.-et juger.
 C. barnn (inf.) ; Nl.n.17 da barn bras ha bihan (inf.) ;
 J.p.32 gret ... e ren ... dirac stat Pylat ... da
 bout barnet (pp.) ; N.611 na barn den (2 impér.) ;
 M.1742 da-n maru ... ho barnas (3 prêt.) ; P.n.162
 da un dez ... ez duy da barnn (inf.)
 HB.p.343 setu hon aotrou prest da zont d'hor barn
 (inf.) ; BD.5556 da varnin (inf.)
 FVR.p.IV hi o barnaz da vezañ kaset er-maez eus ar vro
 (3 prêt.) ; FVR.p.74 barnet da dri bloaz prizon
 (pp.) ; FVR.p.74 barnet d'ar marv (pp.) ;

NVR.p.284 barna d'ar marv ar re a guzhe beleien (inf.)
barnadeg f.-où jugement collectif.
barnadeg-vaur f. barnadegoù-neur jugement dernier.
barnadenn f.-où jugement.
barnadigezh f.-où jugement.
 IN.p.235 emezezo ar Roue ... en e varnidiguez vras ;
 IN.p.294 barnidiguzou an dud (pl.)
 FVR.p.104 an holl draoù ... zo galvet d'e varnidigez ;
 EMG.p.160 din-me, da'm oad, ho barnidigez ne rby na tomm na yen ; JKS.p.22 barnidigeziou Doue (pl.)
 TKAL.p.11 c'hwi a zougo bremaik ur varnidigez just.
barner, barnour m.-ien juge.
 C. barner ; J.p.94-b Doe ... guyr barner general ;
 N.1426 vn barner mat ; B.n.172 croer ha barner souveren ; B.après n.542 da-n barneur.
 IN.p.363 ur barner ; IN.p.48 ar Barneur souveren ; IN.p.294 barnerien an eil re war o hentez (pl.) ;
 NG-63 ar barner jeneral ; BD.719 barner.
 CSB.p.51 pa ordren ar barner sevel an dorn ; EMG.p.268 lakaet etre daouarn barnerien (pl.) ; KMM.p.132 ar barneurien (pl.)
 GUBI.p.46 Barnour ar c'hanton.
barner-a-beoc'h m. juge de paix.
 FVR.p.250 den a garg, eil d'ar Barnour-a-beoc'h ; EMG.p.98 an Aotrou Feburien, barner a beoc'h e Lesneven.
barnerezh m.-ioù jugement, justice.
 NOTK.p.413 kendalc'hioù a vererezh-bro hag a varnerez.
barok m. baroque.
baron m.-ed (1) baron.
 C. baron ; C. barones, baronnes (fém.) ; C. baronou, baronnou (pl.) ; M.1922 baron na cont ; G.300 baronou (pl.)
 NG-299 baron ; NG-1199 ar baronnet (pl.) ; NG-1286 baronnet (pl.) ; BD.après 980 daou varon - BD.1367 ar varones (fém.) ; BD.995 va baronet (pl.)
 BSA.p.90 ar baroun ; PRO.p.193 hi eo ... baronez ar pilhoù (fém.)
 ----- (2) maître, seigneur.
 P.n.23 he map goar, he baron ; M.3550 quempret gant Roe'n bet garredon ha bout gantaff ... euel Baron.
baronelezh f.-ioù baronnie.
baronelezh f.-où baronnie.
 C. baroneiz, baronniez.
baronigelezh f. baronmage.
 1.barr a. (1) plein, comble.

BMN.p.8 ... oa barr o c'halon a joa ; MGK.p.42 ed barr an arc'h.
 ----- (2) aucusement, pas du tout.
 J.p.72 evel tut diot assotet, hep barr nerz en bet ;
 M.1493 iustic barr ne caremp ; B.n.393 deux a llesse, heb tardiff ur barr ; Nl.n.220 ne chomas barr, en guarr na brech, goat.
 JV.74 pa na c'heller bar ... azardif ; BD.1192 ne viran bar ... ouzhoc'h ... na rehet ho kiz.
 2.barr m.-où (1) sommet.
 Nl.n.135 a plant an troat bet bar an pen.
 FVR.p.247 war barr ar menez-se ; HTO.p.151 gloar da Zoue e barr an neñvou.
 ----- (2) surface.
 G.284 Doe so e galloud ... d-oz lacat var bara (lis. barr) adarre.
 CC.1373 sellit an daou sorsar savet war var an douar ;
 BD.4598 abaoe ma'c'h out marv ec'h out aet en douar, mes bremañ e rankez dont arre d'ar bar ;
 BD.4039 barnac'h war ar bar ne vano.
 EMAR.p.19 war barr al lann, e-kreiz ar roz digenvez ;
 NOTK.p.424 sevel a reas an-dro war varr en oad-vezh an armoù.
 ----- (3) comble, plénitude.
 FVR.p.122 evit barr e zizeur, ar moc'h ... a doc'he ... ;
 EMG.p.128 den skiantek-murbet ha karet dreist ar barr gant e barrezianiz ; KMM.p.238 e barr an hafv ; BAL.p.3 pa vez an dud ivez e barr o brud ;
 BAL.p.163 e barr an deiz pa vez an heol en e nerzh.
 EMAR.p.100 perak e barr va oad ez on-me bet falc'het ? ;
 NOTK.p.97 e barr e nerzh ; NOTK.p.415 da vare barr an hafv.
 ----- (A) ur barr beaucoup.
 MBR.p.142 c'hwi avat a zo ur barr en tu all din.
 3.barr m.-où (1) branche.
 C. barr ; Nl.n.135 gant scourgezaou ha barracou coat (pl.)
 GUBI.p.12 Itron ar Vran àr ur bar azezet ; EMAR.p.49 ... e stag e beg ar siminal ur barr faou pe ur skourr all ; NOTK.p.95 barrou gwez (pl.)
 ----- (2) grappe, touffe, rameau.
 C. barr raesin ; P.n.19 ha-n barr palm en e dorn dehou.
 MBR.p.164 ... eme ar jeant, o krenañ evel ur barr delioù ; EST-p.27 ur paotrig ... a hej ur barrig deil a-dreist an daou ejen (dim.)
 GUBI.p.16 bareu deil (pl.)
 ----- (3) section.
 ----- (4) essaim.

- (5) instrument en forme de bâton ou de brosse.
C. barr dour binniguet "aspersoir" ; C. barr an
guelven, tr. "asmouchouer".
- (6) enseigne (de boutique).
----- (7) usufruit.
4. barr m.-où (1) coup (de vent, etc.), averse.
EMG.p.16 ur barr gwallamzer ; MGK.p.89 ur barr arnev ;
BAL.p.73 ar barrou du ha kriz a zo aet pell (pl.)
- (2) accès, crise.
B.n.592 squeit gant barr "frappez à grands coups".
EMG.p.294 n'em aus ket a nerzh a-walc'h evit tremen ar
barr-mañ ; FVR.p.7 nemet dre varro buanegezh ne
glever prezeg el lec'h-se (pl.)
1. barrad m.-où (1) coup (de vent, etc.), averse.
MGK.p.178 me ne fiñven ket muioc'h eget na ra tour ar
C'hernig gant ur barrad avel ; EMG.p.129 lezomp
ar barrad gwallamzer-mañ da vont dreist hor penn ;
TDE.BF.p.805 mat eo sellet en amzer vat a be du e
c'hell dont barrad ; BAL.p.185 ar barradou
gwallamzer (pl.)
- GUBI-p.36 ... e kouezh ur barrad glav ; EMAR.p.32
goude ur barrad glav.
- (2) accès, crise.
EMG.p.249 sammet ... gant ur barrad kleñved tomm.
NOTK.p.347 esmaet ... gant un hevelep barrad truez ;
NOTK.p.347 skoet gant ar seurt barradou a sav
diwar ar gounnar (pl.)
2. barrad m.-où (1) contenu d'une branche.
----- (2) contenu d'un essaim.
barradiñ v. tomber en averses.
barradur m.-ioù ramure, branchage.
FURN.4,4 goude ma taolfe barradur evit ur pennad.
barr-amzer m. tempête.
FVR.p.XXI goude ar barr amzer.
1. barrañ v. (1) combler.
EMAR.p.19 goude un endarvezh tremenet er menez, e
bistroit d'ar gêr barret a levenez (pp.)
- (2) compléter.
2. barrañ v. se grouper (comme un essaim d'abeilles autour
d'une branche).
N.n.18 hun net (lis. un het) so barret ten ; eno ho
quivy pan duj an dez, barret ... ouch an guesen
(pp.)
- barratenn f.-où bord (de chapeau).
barr-arnev m. orage.
FVR.p.294 evit reiñ d'an avel ha d'ar barrou-arn an
amzer d'en em zastum (pl.)

- barras m.-où torchis.
barr-avel m. coup de vent.
N.1109 dre barr avel collet hel ma guele (lis.gulet).
FVR.p.XXI kaer en devo ar mor hag ar bariou-avel dont
d'he skeiñ (pl.)
MMKE.p.31 ur barr-avel.
- barr-botou m. décrotoir.
barr-dour m. pluie abondante.
KLV.p.21 dindan ar barrou dour klouar (pl.)
1. barrek a. (1) plein jusqu'au bord.
SVE.RC.1, p.254 heiz dibell ha gwinizh pellek a lak an
arc'h da vezañ barrek.
- (2) capable.
NOTK.p.399 'pa gredas an Helveted e oant en em lakaet
barrek-mat ...
2. barrek a. branchu.
barrekaat v. (1) (se) combler, (se) compléter.
----- (2) rendre ou devenir capable.
1. barrenn f.-où, barrinier barre.
C. barrenn an nor.
EMG.p.224 ur varrenn houarn.
NOTK.p.248 barrennou metal (pl.) ; NOTK.p.182 barinier
metal (pl.)
2. barrenn f.-où juridiction, ressort d'un juge.
barrenn-c'henou f. barrennou-genou barre (du mors d'un
cheval).
- barrennañ v. (1) barrer, fixer à l'aide d'une barre.
----- (2) barrer, biffer.
ARVR.n.2 pa vez barrennet traoù moulet (pp.)
barrennig-stagañ f. barrennouligou-stagañ trait d'union.
barrer m.-ien batteur au fléau à l'extrémité d'une équipe.
barr-glav m. ondée.
barr-grizilh m. averse de grêle.
EMG.p.305 un nozvezhiad rev ha barrou grizill a oa bet
(pl.)
- barrik f.-où barrique.
EST-p.71 barrikeu (pl.)
- barrikad f.-où plein une barrique.
barrikenn f.-où barrique.
FVR.p.70 ur varriken arc'hant ; FVR.p.201 ar varikenn ;
EMG.p.94 ... e voe lakaet ... peder barrikenn war
o zal ; EMG.p.94 ar barrikennou (pl.)
MMKE.p.43 war dal ur variken, ur bombarder laouen.
barrikennad f.-où plein une barrique.
EMG.p.199 kavet o doa ur varrikennad gwin kozh er
c'hav ; EMG.p.15 ... e taolent o barrikennadou
gwin-ardant er mor (pl.)
- barr-livañ v. pinceau.

barr-mor m. coup de mer.
barrskubañ v. brosser.
barrskuber m.-où ; barr-skuber m. barrou-skuber brosse.
 Nom.p.170 bar scuber.
barrskuberañ v. brosser.
barr-ti m. enseigne de boutique.
barv cõll.-enn (1) barbe.
 C. barff, barf, baro ; C. ober barff ; P.n.253 an tan
 creff a seff en ho baru.
 IN.p.194 ar varo a zo un ornament da vizaj ar gwaz,
 hag ar blev da hini ar vaouez.
 FVR.p.216 en deus troc'het krenn barv ar Gabusined ;
 EMG.p.199 baro ar soudard ; EMG.p.111 ar c'habiten
 a frize hag a gordigelle e varo ; MKG.p.132 ...
 pa n'en defe ket ur varven (sgf.)
 GUBI-p.33 e varu.
 ---- (A) mousse des arbres.
 ---- (2) a-eneb barv contre le droit, contre la raison.
 M.3465 tra dirason, difaeron, disonest, a eneb baru
 ha peur garu da arhuest, ve bout an maestr ...
 en noaz lazet.
 ---- (B) dirak e varv devant lui.
 B.n.574 dirac da baru (2°).
 ---- (C) en desped d'e varv malgré lui.
 PRO.p.137 ... ma'z on en desped d'am baro kontragn da
 heuilh ar vicher (1°).
barveg m. barveien homme barbu.
 EMG.p.326 ar barvek hir a oa deuet gantañ a Vontroulez.
barvek a. barbu.
 C. barfuec, baruec, barfeuc, barffec, baroec.
 EMG.p.326 un aotrou barvek.
barvenn f.-où tranchant, fil (de lams).
 EST-p.8 james ... falc'hour ne da ar-dro e foenn hep
 n'en deus ag e falc'h tenerast ar varwen.
barvenniñ v. se hérisser de poils de barbe.
barver m.-ien barbier.
 FVR.p.188 koulz o blev, o arc'hant zo berr, ne
 c'hallont mui kaout barver.
barverezh m. métier de barbier.
barvousekenn f.-où perruque.
 MHR.p.78 hag en ha lakaat ar varvousekenn-mañ da vont
 da ober un dro dre gêr ; MKG.p.139 barvousekennou
 (pl.)
barz m.-ed bar (poisson).
barzenn f. callosité aux mains, qui suppurent.
barzh m.-ed poète, barde.
 C. barz.

PRO.p.201 barzed an amzer all (pl.) ; FVR.p.231 an
 Doue ... a voe graet dezhañ diskenn diwar e aoter-
 ioù hag en e lec'h e voe lakaet ur varzez bennak
 (fém.)
 MKK.p.XVI ni, Barzed, a stourmo (pl.) ; NOTK.p.197
barzez ha doktorez (fém.)
barzhaz m.-où bardit, ensemble d'une oeuvre poétique.
 BEZ. Barzaz Breizh.
barzhegezh f. qualité poétique, lyrisme.
barzhek a. poétique, bardique.
 NOTK.p.426 en danevell varzek war Dristan hag Isilt.
barzhel a. poétique, bardique.
barzhelezh f. qualité poétique, lyrisme.
barzhoneg m. ou f.-où poème.
 NOTK.p.156 un nebeut barzonegou (pl.)
barzhonegour m.-ien auteur de poèmes.
barzhoniañ v. composer des poèmes.
 NOTK.p.416 kenstrivadegoù war ar barzonia (inf.)
barzhoniell a. poétique.
barzhoniezh f.-où (1) poésie (art).
 MKK.p. ur plac'hig yaouank, bet ganti ... donezon ar
varzoniez ; ENWG.p.109 ar varzoniez vrezhonek.
 ---- (2) poésie, poème.
 NOTK.p.147 danevelloù ha barzoniezoù (pl.)
barzhoniezhour m.-ien poète.
 NOTK.p.395 hudour, barzoniezoù.
barzhonius a. poétique.
 NOTK.p.246 e gresieg e talv "Eridanos" kement ha "Ro
 ar beure", hag un anv barzonius eo d'ar gouloù
 eus an deiz.
barzhva m.-où pays des poètes, olympe.
 1. bas a. (1) bas.
 B.n.759 gentil ha bas "nobles et vilains".
 JV.373 diskaret, rentet bas.
 ---- (2) peu profond.
 KLV.p.7 en douaroù basa tout (sup.)
 2. bas m. pâte à crêpes.
 C. bace, bacc.
 3. bas m.-où bât.
 C. bace, bacc.
 MKG.p.61 roud ar bas ; KMM.p.217 ul loen treut ha kozh,
 pa vez tennet divarnañ ar bas.
 1. basañ v. battre (des oeufs).
 2. basañ v. bâter.
based m.-où (1) tabouret, banc, escabeau.
 BT-après 193 Baltazar a laka e zonezon ar ar bassaète
 ouzh treid Jezuz.
 ---- (2) établi.

baserez f. couteau pour la roque.
basin f.-où bassin, bassine, cuvette.
 C. basin : J.p.51 dinou dour fin e-n basin man, da
 guelchiff hoz treitout louan a ruff ...
 SIM.p.134 war ar maez hoc'h eus bassinou kouevr (pl.)
basinañ v. casquer.
 C. basinañ, tr. "heaulmer" (inf.)
basined s. bassinnet, casque.
 C. basinet, basinet.
bas-kañv m. tréteau funebre.
baskig m. petite scrofulaire.
basneg m. langue basque.
basnegañ v. parler basque.
basneger m.-ien basquisant.
basnek a. de langue basque.
bastañ v. (1) fournir (à), pourvoir (de).
 FVR.p.V tud pinvidik, en em glevas evit basta ar
 veleien-mañ en o ezhommoù (inf.) ; FVR.p.253 ar
 veleien ... a zalc'h da genteliañ an dud feal ha
 da vasta da ezhommoù o ene (inf.) ; FMG.p.266 ur
 groaz bastet a bep tu gant kregin ha perlez (pp.)
 ----- (2) suffire.
bastard a. ou m.-ed, besterd bêtard.
 C. bastart ; C. bastardes (fém.)
 RD.3219 ur bastart fall.
 FVR.p.169 gant aon ... na vefe sellet evel bastard ar
 vugale a oufent da gaout ; PRO.p.201 evel
Bastarded (pl.)
bastardaat v. (s')abâtardir.
bastarderezh m. abâtardissement.
bastardiezh f. bêtardie.
bastardiñ v. (s')abâtardir.
bastrouilh m.-ed barbouilleur, homme sale.
bastrouilhach m. barbouillage.
bastrouilher m.-ien barbouilleur, homme sale.
bastrouilhiñ v. barbouiller, salir.
bastus a. suffisant.
batailh f.-où bataille.
 J.p.69 quae da-n bataill pa e-z assailler.
 RS.p.320 ar vataill ; JV.279 ar vataill ; RD.3204 bete
 vremañ hon eus gouezet e kement bataill ma'c'h
 omp bet ; SG.f.71 ha c'hwi, va Doue Mars, a zo
 mestr er bataillou (pl.)
bataillon m. ou f.-où bataillon.
 FVR.p.244 ar vugale vras, armet a fuzuilhoù, a furm
 ur bataillon karrez en-dro d'ar banniel : FMG.
 p.264 an div vataillon.

batalm f.-où fronde.
 MGK.p.20 da sinklañ eeun outi ur maen gant e valtamm.
batalmad f.-où coup de fronde.
batalmañ, batalmat v. (1) lancer avec une fronde ; (2) se
 servir d'une fronde ; (3) calomnier, insulter.
batalmer m.-ien frondeur.
batañ v. étourdir, abasourdir.
 NOTK.p.360 ... e vane difiñv, evel batet (pp.)
batant adv. Voir vatant.
bataraz f.-où massue.
 SKET.p.36 gantañ e vataraz war e skoaz ; NOTK.p.252
 hanter-kant paotr yaouank, armet gant atarazou
 spenn (pl.)
bateller m.-ien bateleur.
 C. bateller, batellour.
baterienn f.-où batterie, pile (électrique).
batimant f.-où bâtiment, navire.
batis m.-où construction.
batisañ v. bâtir.
 HB.p.353 Jeruzalem zo batisset evel ur Gêr kaer-
 meurbet (pp.) ; IN.p.206 batissa ur rezolusion
 ferm (inf.) ; SG.f.94-b neuze eo ret din batissa
 ul lochenñg amañ (inf.) ; MG.p.43 ar fondasion
 ar behini emañ batisset (pp.)
batiskaf m.-où bathyscaphe.
batist m. batiste.
batorelliañ v. étourdir.
batrouz ; ober batrouz préparer la bouillie en mêlant lait
 et farine.
batrouzañ v. préparer la bouillie en mêlant lait et farine ;
 (2) cochonner (un travail).
batuler f.-où battoir.
 EST.p.63 lod a walc'h ... al lien ... hag hen sko hep
 arsav a daoloù batulér ; ibid. trouz ar
batulérieu (pl.)
 1. bav a. (1) engourdi.
 ----- (2) timide, lent.
 B.n.103 heb bezañ bav, aruet hy diff mau sauant.
 2. bav m. engourdissement.
bavadur m. engourdissement.
bavañ v. engourdir (par le froid).
 C. bauet (pp.)
 SKET.p.33 ar bleizi bawet gant ar riv (pp.)
bardonn a. (eau) tiède.
bavek a. (1) maladroit ; (2) timide.
baventez f. timidité.
bavidik a. (1) engourdi par le froid ; (2) niais.

bavitell f. bave.

GUBI-p.29 sellit ar bavitell a zo ouzh ho kenou.
bavoni f. poltronnerie, lâcheté.
bavouenn f. brouillard qui rend le sol gras et luisant.
bazadell f.-où partie de liquide qui reste au-dessus de la lie.

bazaduroù pl. basses, brisants.

bazailh m.-où bâillement.

bazailhadenn f.-où bâillement.

bazailhat v. bâiller.

bazalt m. basalte.

1. bazenn f.-où basse, endroit peu profond.

2. bazenn f.-où base (en chimie).

bazh f. bizzier bâton.

C. baz, bazz ; B.n.294 ... ez menne breman gant an baz hac vn clezef noas ma lazaf ; N.1768 dalet huy ... an goalem, an baz pastoral ; N.1917 me ... a goar a baz ho lazaff ; B.n.457 clesquet bizier ... a ue calet (pl.) ; B.n.460 bizyer (pl.)

IN.p.275 Balaam ... a stoe ganti ... a daolion baz ; IN.p.8 bizier ar skeul (pl.) ; MG-p.49 uzent taol bah.

FVR.p.XI ur vaz-foet en e zorn ; SVE.RC.p.97 petra n'en deus ket gallet Doue da ober ? - ur vaz hep daou benn ; SBI.II p.56 er vaz uhelañ ar skeul pa bigne ; EMG.p.76 kemerit pep a forc'h, pe bep a grog, pe bep a bennad baz ; EMG.p.138 ar bizier a savas en aer (pl.) ; PRO.p.178 den ne ouie eveltañ c'hoari vas ; MGK.p.3 bisier (pl.) ; PRO.p.173 bijer (pl.) ; EMG.p.104 e-pad m'edo patred ar Republik o c'hoari ar vaz dre gêr ... ; EMG.p.116 ... e c'hellfen kaout fest ar vaz "je pourrais recevoir des coups de bâton".

GUBI-p.15 taolion bah ar e gein ; MKRN.p.19 ho paz taboulin ; TKAL.p.15 bizier ar gloued (pl.) ; EMAR.p.70 gant e vaz dindan e gazel.

bazhad f.-où coup de bâton.

G.664 reyf dyt un, dyu bazat.

EN.273 neb a dostay dezhañ en devo bahadou (pl.)

EMG.p.87 tud ar vro-mañ ... a oar ... reiñ bazad evit bazad.

EMAR.p.136 bremaik, truilhenn, ez po bac'had.

bazhadenn f.-où bastonnade.

bazhañ v. mettre des échelons (à).

C. bazaff an squeul (inf.)

bazhata v.-et bâtonner, donner des coups de bâton.

PRO.p.168 ul laer a vac'hate Pipi (3 imparf.) ; EMG.p.210 skeiñ ha bazata a raent ar banal (inf.)

bazhataerezh m. escrime du bâton.

bazh-dilhad f. battoir.

bazh-dotu f. crosse (à jouer).

PRO.p.145 he groñj e furm d'ur vaz dotu.

bazh-eskob f. crosse (à évêque).

bazh-forc'h f. trident à pêcher.

bazh-horell f. crosse (à jouer).

bazhiñ v. se former, s'élever (en parlant d'une tige de plante).

bazh-kannerez f. battoir.

bazh-kleze f. canne épée.

bazh-krog f. croc, harpon.

EMG.p.35 e vaz-krog a dalveze dezhañ da dennañ an eoged eus an dour.

bazh-loaek f. béquille.

BZB.p.8 prenn-kelvez da vaz-loaek.

1. bazhoul m.-où battant (de cloche).

C. bazoul cloch.

2. bazhoul coll.-enn pousses d'oseille.

bazhoula v.-et ramasser des pousses d'oseille.

bazhouleml f.-où battant (de cloche).

EMG.p.124 pemp soudard a savas en tour ha ganto pep a vorzhoul houarn evit skeiñ war ar c'hleier, rak ... n'oa bazouleml ebet enno.

bazh-pennek f. massue.

bazh-ribod f. baraton, bâton à baratter.

bazh-skeul f. échelon.

bazhvalan m.-ed entremetteur (de mariage).

bazhvalaniñ v. faire l'entremetteur (de mariage).

bazh-vann f. bizzier-bann bâton de jet, boumerang.

bazh-veli f. bizzier-bell sceptre.

bazh-vev petit joug.

bazhvevañ v. placer sous le joug, subjuguier.

PRO.p.212 ki ha kazh a zo bazicoet (pp.)

bazh-yod f. bâton à tourner la bouillie.

beaj f.-où (l) voyage.

B.après n.280 Dioscorus a deu e veig "D. revient de son voyage".

IN.p.261 goude ma en devoa graet ur veich hir ; IN.p.15

mont gant un Directeur mat er veaich santel-mañ ;

RS.p.296 en hor beachou (pl.) ; SA.f.25 ha c'hwi

zo preparet da vont en ho beag ... ? ; RS.p.226

pa edon em beach o vont gant va hent ; JV.96 mar-

teze e ouzoc'h eo'h an en ur veage ; ED.861 me a

ya e beag ; CC.1822 beach kaer hon eus graet ;

CC.1706 ... ma vint dispozet d'ar veach diwezhañ.

EMG.p.15 martoloded kalonek a-walc'h evit ober ... ar

veach ; EMG.p.175 evelato e kave din e vijen

a-raok an deiz e penn va beach : KMM.p.248 an Aotrou Riou ... a oa ... o tont war varc'h diouzh ur pennad beach ; BSA.p.172 he beachou war droad (pl.)

SFKH-p.15 ar voiaj.

----- (2) fois.

JV.198 evit an eil beag ; BD.168 ... e ranker ... ur veag holl mervel.

beajer, beajour m.-ien voyageur.

BSA.p.303 ar beachour ; BSA.p.39 ar veachourien (pl.)

GUBI-p.21 ur veajour ; GUBI-p.36 ar veajerèz (fém.) ;

NOTK.p.181 ar beajour gresian Poseidonios.

beajiañ v. voyager.

SVR.RC.IV p.84 divin din petra a veach kerkoulz goude

e varv hag e-pad e vuhez ? - botou ler (3 prés.)

GUBI-p.36 ret eo beajein gwezhave (inf.)

beatitud s. béatitude.

M.5268 yoa infinit ... beatitud da-n tut à voe prudent.

bebeilpennañ v. mettre sens dessus dessous.

bebeilpennezh m. renversement.

be-blot m. beou-blot bémol.

beched m.-où bonde d'stang.

beched a. pointu.

EMAR.p.131 va c'hi ... ; ... gant diskouarn beched

hag ul lost bigornenn.

bechenn f.-où (1) houpe, pompon.

----- (2) cornette.

C. bechenn.

bechennek a. à houpe, à pompon.

bec'h m.-ioù (1) fardeau.

M.796 anane gant re bech en nep lech ne tech scaff ;

B.n.74 dizouguet mein ... ha raz ... à bec'hyou

(pl.) ; B.n.75 me dougo ... bec'hyou mat (pl.)

EMG.p.103 an hini kozh a zo chomet du-hont da ober e

veac'h lann ; EST-p.27 an ahel derv ... a darzh

edan e veh.

----- (2) fardeau (au figuré).

M.11 pan renther an speret ez dle bout hep bech à

pechet ; G.948 pan leffas da-n bech (var.beach)

e sechet.

IN.p.346 suportiañ ar beac'h ha dougen ar garg eus o

stad ; JV.378 Doue a oar va doare hag a savo va

bech ; MG-p.305 lamet hoc'h eus ur béh pounner

fiar va c'halon.

----- (3) peine, difficulté, embarras.

EN.2899 bech eo dezhañ bale ; MG-p.26 bout a vo béh.

FVR.p.256 mar deu bec'h d'ar Roue e kavo ... Rohan ha

tud e vro : FVR.p.305 er seizh warn-ugent a Vezh-even, e voe graet hep beac'h ebet an diskenn kentañ e Karnag ; EMG.p.10 diotachou int ... hag hiziv ez eus beac'h ouzh o c'hrediañ ; EMG.p.119 gant aon na gouzufe beac'h warnomp ; EMG.p.18 mar deu beac'h warnoc'h war an hent ; BSA.p.305 n'em eus ket a veac'h o krediañ ...

GUBI-p.67 beh am eus o kerzhet ; SFKH-p.16 béh a oa bet gantañ mont en iliz.

----- (4) autant que faire se peut.

AADM.p.14 ar saout a oa lart bec'h o c'hroc'hen.

----- (5) sus (à).

EMG.p.148 beac'h d'an dud fall ha disakret.

bec'h-bec'h adv. à grand-peine.

bec'hiad m.-où faiz.

bec'hiañ v. charger, accabler.

EMG.p.190 n'on ket evit miret da gaout nec'hamant ha da vezañ bec'hiet va c'halon (pp.)

bec'hius a. accablant.

bed m.-où (1) monde, univers.

C. beth ; B.n.320 an bet ... ha quezquement so enn hy ;

J.p.58-b guell vihe dezaff ... na vihe quet ganet

nepret oar ann bet man ; Nl.n.17 da fin an bet ;

Nl.n.7 hac ez deuz voar an bet ; Obr.p.315 e-r

bloas quantaff ma-z ys didan an beth ; M.272

Alexander ... a conqueras ... treux ha het an

betaou (pl.) ; M.2225 roe'n bedou (pl.) ; M.1990

her dre-z oant e-n bedou (pl.) ; M.670 an pechet

a-h-eux gruet e-n bedou (pl.)

EN.1754 kent mont diwar ar bed ; NG-51 ar ar bet ;

BD.1294 c'hwi eo ar brassañ war ar bet ; BD.3554

kent ma teujout er bet ; ha pan di anezhi.

MMKE.p.152 holl, war ar bed trubuilhus-mañ, hon eus

enebourien.

----- (2) vie.

G.10 guen e bet ; B.n.504 ... ma-z-eu ... guen da vet

e-n bet man ; J.p.56-b guenn e bet parfet en

credo ; P.n.182 pan finisso ho bet.

MBR.p.168 ne ouie ket penaos edo ar bed etre ar jeant

ha Yann ; MBR.p.172 goude se e vezo mat ar bed

ganto.

----- (3) monde, ensemble des humains.

G.209 lazet, prvonset an bet oll ; J.p.58-b aman breman

dirac an bet ez ve hep truez labezet.

----- (4) monde (par opposition au ciel), choses du monde,

choses profanes.

P.n.237 tro drem ... a-n bet ... ha myr ouz hirvout

dyouti ; M.3388 cals so ouz beuañ en ho hoant, heruez an bet ; M.224 Sanct Bernard ... a goulenn ma-z eo set nep á care'n bedaou (pl.)
 JV.99 n'en em roit ket d'ar bet ; MG-p.54 va merc'hed ... ; ... re daolet int gant ar bed.
 EMAR.p.55 pell e vevan diouzh ar bed.
 ----- (A) ar bed, ur bed e grande quantité, un grand nombre.
 B.n.125 an bet a error ... so en hoz couraig.
 BD.1389 ur bet a boan hon eus ganit-te ; BD.5278 ar bet a valeuriou a brofetizas dezhe ; IN.p.362 ur bed a remonstrasiou.
 ----- (B) ar bed-hont l'autre monde, l'au-delà.
 J.p.90 nac e-n bet hont nac e-n bet man.
 NG-585 mar mennomp er bethont bezout rekompaset ; IN.p.XXIV evit ... na vezin ket ... kollet eternal-amant er bed-hont.
bedel a. (1) cosmique ; (2) mondain, profane.
bedeliezh f. mondanité, attachement au monde.
bedell m.-ed bedeau.
bediz m.pl. (1) hommes, gens de ce monde.
 B.n.56 huy die ... bout ... enoret ... gant an bedis ; B.n.610 me ha-n bedis "moi et tout le monde" ; N.1793 un maruaill meurbet da-n bedis ; N.1526 bezout luetet etre-n bedis ; G.378 gant mor meur ... effreyzet an bedys.
 ----- (2) gens du monde (par opposition aux gens d'église).
 FNVG.p.111 ... he dije gallet derc'hel ul lec'h uhel e-touez bediz ; gwell e voe ganti mont da leanez.
bedoniezh f. (1) cosmographie ; (2) cosmogonie.
bedoniour m.-ien cosmographe.
bedus a. mondain, profane.
beffrez m.-où beffroi.
beg m.-où (1) bec (d'oiseau).
 RS.p.337 ar goulm ... gant ur bod lore en he beg.
 ----- (2) bouche.
 G.165 ho bec da-m bec lequet ; B.n.273 te ne-z euz buhez na bezaff, bec na dant ; B.n.397 ouz ich a-m bec ez prezeguñ.
 IN.p.287 e-giz na emell ar gwenan ken tra gant o begouigo nemet mel (dim.pl.) ; MG-p.79 va bég ne c'hell ket pronofisñ an avouañs-se ; MG-p.348 ar pezh na oa nemet ur bagatell ... a zeu dre forzh tremen dre véguen an dud da vout un dra a goñsekañs (pl.)
 PRO.p.185 Janedig zo ... ken ruz, ken flour he zamm begik (dim.)

EMAR.p.58 en e veg ur c'hornig ; GUBI-p.12 arlerc'h en devout lipet e veg.
 ----- (3) bout, pointe, cime, sommet.
 C. bec ; N.1433 da pep clezeff ... ; an becq anezaf ...
 IN.p.202 war he diweuz hag ouzh bec he zeod ; IN.p.304 ar Sarpant en deus un teod Forc'hok a zaou veg ; RS.p.343 ur silis ... gant begou lemm a bike bete'r gwad e groc'henn (pl.)
 FVR.p.87 taol bek fuzuilh pe daol kleze ; MBR.p.40 e bek ur wezenn ; SBI.p.326 nemet sellet dreist bec va skoaz ; FMG.p.82 ur peul ... lemmet-mat e veg ; FMG.p.159 bek ar skourr haleg ; FMG.p.229 e beg ar gwez ; FMG.p.300 mont ha dont a rae dre an ti, goustadik hag evel war begou he zreid (pl.) ; BAL.p.15 pediñ diwar beg an teod ; BSA.p.301 imaj santez Anna, savet uhel war beg an tour ; BSA.p.308 ... ez eus lakaet e beg gwernioù uhel bannieloù.
 EMAR.p.61 e lunedoù war veg e Tri ; EMAR.p.95 evnedigoù ... war vegou ar gwez (pl.) ; AADM.p.6 Per a savas war vek e droad "Pierre prit la mouche" ; SKKH-p.4 an avel ... o huanadiñ e beg ar siminal.
 ----- (4) épine.
begad m.-où (1) bequée.
 ----- (2) bouchée.
 MG-p.106 eñ a gemeras ur bégad bara.
 MGK.p.8 ne c'hellit kaout kofad, na begad evit netra.
 ----- (3) petite quantité.
 MGK.p.92 hep kaout ur begad skiant.
 SKRS.p.1+o ur begad skiant-prenañ.
 ----- (4) médisance, pointe, coup de langue.
begadenn f.-où bouchée.
begadiñ v. (1) donner la bequée (à) ; (2) germer.
begailh m.-où pátou, morceau de pâte.
begañ v. (1) mettre une pointe (à) ; (2) piquer, mordre ; (3) émouvoir, affliger.
beg-an-evn m. pourpier sauvage.
begad m. dupe.
begar m. mélisse.
begata v.-et médire.
beg-bran m. (1) bec-de-corbin ; (2) moule (coquillage).
beg-douar m. (1) cap, pointe, promontoire.
 FVR.p.304 bek-douar Kiberen ; FMG.p.118 emamp pell amzer 'zo o c'haloupat ar bek douar-mañ.
 NOTK.p.369 brudetañ begou-douar Keltia (pl.)
 ----- (2) terre, terroir, canton.
beg-e-dog m. gendarme (terme familial).
 EMAR.p.41 pa na zastum anezhe "Beg-e-dog" en ti-kêr.

begeg m.-ed (1) bécard (brochet) ; (2) benêt.
begek a. (1) pointu, aigu.
 C. beguec, tr. "beschu".
 KIW.p.35 un arar soc'h ront ha begok.
 NOTK.p.294 un doenn vegek.
 ----- (2) bavard.
 PRO.p.143 ar vugale zo bremañ beguecq, vif ha seder.
 ----- (3) benêt.
 MFKH.p.10 ya, begeg.
 1. begel m. bêlement.
 C. baeguel.
 2. begel m.-ioù (1) nombril
 C. beguel ; J.p.99 quein, coff, beguel hac ysily.
 PRO.p.186 baeguel.
 NOTK.p.329 mantell-foulinenn ... a c'holoe an divskoaz
 hag ar breñnid betek begel ar c'hof.
 ----- (2) zeste de noix.
begel-bolz m. clef de voûte.
begeliad m.-où bedaine.
begeliadeg f.-où bêlement (collectif).
begeliadenn f.-où bêlement.
begeliat v. bêler.
 C. baeguelat (inf.)
begeliek a. ventru.
begelierezh m. bêlement.
beginin m. violette.
beginn f.-où (1) pointe.
 ----- (2) ce qu'il y a de mieux, (1e) meilleur morceau.
 KRL.p.19 ar vegen a vez evitañ.
 ----- (3) élite.
beginnet a. formant pointe.
begerephevel a. (nez) aquilin.
beget a. qui a la langue déliée.
 FVR.p.70 beget-mat e oa ... ar miliner-mañ, evel ma eo
 peurvuiañ an dud diskuizh ; SBI.p.306 Mari Javre
 zo beget-mat.
beg-gad m. bec-de-lièvre.
beg-hir m. dauphin (cétacé).
begiader f.-où bêlement (collectif).
begiadenn f.-où bêlement.
begiat v. bêler.
 1. begin f.-où Voir begin.
 2. begin m. deuil.
 MG-p.314 gwell eo mont d'un ti e begin evit d'un ti a
 vombañs.
 MVR.p.131 an Iliz e begin a he madoù forc'het.
beginañ v. mettre en deuil.
beginenn f.-où brassard de deuil.

beginnez f.-ed béguine.
beginod m.-ed petit gamin, petit enfant bavard.
beginot a. bavard.
 ANDP.p.4 serr da veg, beginot.
begininif v. butter, trébucher.
beg-kamm m. grimace.
beg-melen m. blanc-bec.
begonia m. bégonia.
behin m. (1) graisse ; (2) satiété, réplétion.
behinad m. adiposité.
behinadur m. adipsité.
behinek a. (1) graisseux, adipeux ; (2) replet.
bei a. sot, stupide.
 MG-p.379 en douster gant pehini e responte da c'houlenn
 où bey e Abostoled : MG-p.353 en a yeas evel ur
 bei da gonsultañ un divinour.
beiadur m.-ioù (1) sottise, stupidité ; (2) bévue.
beiet a. étourdi, ahassourdi.
beilh m.-où veille.
beilhadez f.-où veillée.
beilhañ v. (1) veiller, faire une veille.
 IN.p.7 o yun, o peññ Doue, ... o veilla (inf.) ; IN.
 p.363 beilla da noz Nedeleg (inf.)
 FURN.6,15 ar Furnez ... ; beilhañ eviti a zo en em
 lakaat buan e-maez a nec'h (inf.)
 ----- (2) veiller, surveiller.
 IN.p.106 ... da gaout soursi ac'hanomp ha da veilla
 evidomp (inf.)
 BSA.p.136 beilla a rae gant ar brasañ aked war he
 soñjezonoù (inf.)
beiz a. jaloux.
 IN.p.352 ... e vezo ken evezhiant ha ken beiz eus he
 desin.
beizik a. (1) jaloux ; (2) (cheval) ombrageux ; cf. baizik.
bek a. bégue.
 C. baec.
Bekabe ; Dañs Bekabe Danse Macabre.
 BD.844 Dañs Bekabé ; BD.968 dont da Zañs Bekabe.
bekal v. (1) mugir, beugler, bêler.
 VNA.p.8 ul leue bihan o vaical (inf.)
 ----- (2) croasser ; (2) s'écrier.
bekañ, bekat v. picoter.
beked m.-ed brochet.
bekerezh m. (1) mugissement, beuglement, bêlement.
 ----- (2) croassement.
bekez f.-ed femme curieuse.
be-kornek m. beoù-kornek bécarre.
bel f.-où béquille.

belbi m. égarement.
 belbiach m.-où bagatelle.
 belbiñ v. (1) déraisonner ; (2) s'amuser à des riens.
 belbiñ a. qui a la vue basse.
 belc'h coll.-enn baies de lin.
 belc'hloread m. belc'hloreidi bachelier, titulaire du baccalauréat.
 belc'hou pl aiguilles de pin.
 beleg m. beleien (1) prêtre.
 C. baelec, baeleuc, bealeuc, bealec ; C. baelegues (fém.) ; N.1671 bezout baelec a allegaff ; B.n.807 Valentin baelec (var. baellec) ; H.p.7 ar belec ; Da.X n.3 eux à pep Baelec deleguet ar gallout so trec'h ; N.523 clier ha beleven (pl.) ; Dag.30 baeleien hep nep justioç (pl.) ; Da.X.n.4 d'ar Beleven (pl.)
 IN.p.69 ar Belec ; RS.p.113 ar veleven (pl.) ; BD.1071 ar bellec ; BD.après 522 ar velleven (pl.) ; MG-p.320 hini ac'hanomp n'en deus c'hoant da vout belêg ; MG-p.15 c'hwi a zle kredif ho Belean (pl.)
 EMG.p.122 ur belek ; EMG.p.121 ma vije bet beleien er vro (pl.)
 GUBI-p.125 er barrez-mañ biskoazh beleg n'en doa labourer ; GUBI-p.111 ar véleân (pl.)
 ----- (2) bergeronnette ; (3) éperlan.
 belegel a. ecclésiastique, hiératique.
 belegiezh f. prêtrise, sacerdoce.
 C. baeleguiez, bealeguiez, beleguiez.
 GUBI-p.68 gouel hanter-kant vloaziad belégèh.
 belegif v. ordonner prêtre.
 N.1684 ma memoar eo bezaf cloarec, ha hoantec da hout beleguet (pp.) ; N.1697 breman e-z consacrer hac e-z baeleguer (pass.prés.)
 RS.p.344 en e bemp bloaz warn-ugent e voe ... beleguet (pp.)
 FVR.p.9 goude bezañ bet belegel (pp.) ; EMG.p.249 pa deuas ar peoc'h, e voe belegel (pp.)
 GUBI-p.69 belêget kentizh goude, da barrez Noal emañ kaset (pp.)
 beleg-laouer m. bergeronnette.
 beleg-meur m. beleien-veur grand-prêtre.
 beler m. cresson.
 C. beler.
 BZB.p.62 ar beler glas.
 NOTK.p.209 ar beler.
 belet coll.-enn lattes soutenant les ardoises d'un toit.
 Belg m.-ed Belge.
 Belgiat m. Belgiz Belge.

belgiat a. belge.

1. beli f. pouvoir, puissance, autorité, juridiction.
 P.n.7 Mam Roe an belly ; M.3302 Roe'n velly ; Nl.n.34 Roue'n belly ; B.n.539 en hon belly ; P.n.251 goa an map a atraper en ty na belly Lucifer ; P.n.202 an froez az (lis.a) doguez e-z belly "le fruit que tu portes en toi".
 NG-1907 pa camp e beli Lusifer ; BD.1209 n'ez po war e gorf nep velly.
 FVR.p.III ar re-mañ en em lakaas da ren an eneoù, petra bennak n'o devoa bet beli ebet warnezho ; EMG.p.266 va bili a gorporal.
 GUBI-p.121 n'en devo ket sklaved an diaoul bili ar hor e'halon ; NOTK.p.397 bresk e oa dre-holl beli ar renerien.
 2. beli m.-ed bailli.
 C. belly, belli ; M.1917 velly ha lieutenant ; Nom. p.245 an velly.
 beliezh f. bailliage.
 Belj m.-ed Belge.
 FVR.p.311 Beljed (pl.)
 belk m.-où bout de chevron.
 bell f.-où bataille, guerre, violence.
 C. bell ; C. Doe an vell ; C. Does an bell ; M.2666 he bell, he trauellou ; M.2657 holl penet an bet man, he holl trauell, bet meruell he bellou (pl.) ; P.n.265 goazhet bell ! ; N.1431 mar mennet bell ; J.p.96-b me ya da mervell en bell bras, gant malloz Doue, nep a-m croas ; Nl.n.34 an Guerches ... a ganas hep bel Roue'n belly ; M.2326 ... ez desiront, corff hac enef, dre bell, meruell.
 bellañ v. livrer bataille.
 C. bellañ (inf.)
 beller, bellour m.-ien combattant, guerrier.
 C. beller ; C. belleres, belloures (fém.) ; M.105 er quen fell e-n bellour "si rude que soit le guerrier".
 bellus a. batailleur.
 C. bellus.
 belost m. (1) croupion ; (2) avant-dernier.
 bemdez adv. chaque jour, tous les jours.
 C. pemdez ; G.89 pemdez ; G.901 bemdez ; Da.X n.10 bemdez ; Da.II n.11 bemdeis ; Nl.n.346 greomp leuenez bemdeiz dez.
 NG-139 pendé ; NG-546 bamdé ; IN.p.141 ar re pers a ya bemdez da gomuniañ ; BD.54 bemde ; EN.698 bomde ; MG-p.53 ne vehe ket mat ma vehe meurlarjez ganeoc'h bamdé.

FVR.p.6 nav skoed bemde ne deo ket fall : TDE.BF.p.804 e miz Mae, re glav bemde, re nebeut pep eil devezh ; BAL.p.5 bemdz an heol o kuzhat ; EST-p.41 bandé ; EST-p.57 bandé.
 GUBI-p.32 e Breizh me vevo bandé.
bemde-c'houlou adv. chaque jour qu'il fait.
 BD.3670 bras eo meurbet ar mirakloù pere a rit bemde-gollo.
 MGK.p.68 alies hep tamm bara, hep liard bemde-c'houlou.
bemmen pluriel de bomm.
bemnoz adv. chaque nuit, toutes les nuits.
 Da.X n.10 bemdez, bemnos, da veza losquet.
 HB.p.438 bep mintin ha bem-nos : MG-p.346 ar verc'h-se ... a bede bam-noz he galant da zont d'he degas d'ar gêr.
 MGK.p.VIII bemnoz, bemdez e kaned eno.
 MMK.p.XII bemnoz.
ben ; dre ven en taillant (en parlant de la pierre).
 C. dre ben, tr. lat. "sculptabiliter".
benadez f.-où atelier ou chantier pour la taille de la pierre.
benadur m.-où taille (de la pierre).
 C. benadur.
 ---- (2) pierre taillée ou sculptée, sculpture.
benañ v. (1) tailler, couper, déchirer.
 N.1134 an anquen so yen oz ma benaf (inf.) ; N.870 an quentl yen so oz ma benaf (inf.) ; N.894 gant quentl hac anquen e-m bener (pass.prés.)
 ---- (2) tailler (la pierre, etc.)
 C. benaf an mein (inf.)
 EMAR.p.49 bena a ra ar mein rous gant e vorzhol (inf.) ;
 ENVG.p.93 ur werem-evañ ... graet e strink benet a dalbennoù (pp.)
bendell m.-où moyen.
 Nom.p.180 bendel.
 NOTK.p.235 an emproù hag ar bendell-rod.
Beneadad m. Beneadiz Bénédictin.
benede m. belladone.
benedikision f. bénédiction.
 N.1118 ma-z rohent y ho benediction.
 RS.p.60 benediction ar rozera ; BD.3894 da deurel ho penediction ; MG-p.55 Doue a roy e venidition d'ar volontez vat hoc'h eus da zeskiñ.
 EMG.p.161 e-pad ar gorreoù hag ar venedicsion.
benedisite m. bénédictité.
benefis m.-où (1) bénéfice ecclésiastique.
 BD.4475 ar benefisou bras, an ofisoù roial (pl.) ;

BD.1666 me am eus ministret an holl sakramantoù evel ma oa dleet evit ar benefisso (pl.) ; MG-p.323 ar rantoù ag e véfice ; MG-p.324 bénéficeu (pl.)
 ---- (2) bienfait.
 C. benefice, beneficc.
benefiset, benefisiet a. pourvu d'un bénéfice ecclésiastique.
 C. beneficet ; H.p.33 nep en deueux quern ha nep so beneficiet.
bener m. (1) -ien tailleur de pierres.
 C. bener an mein.
 NGK.p.142 bener mein.
 NOTK.p.288 unan eus benerien kolonenn Mogontiakon (pl.)
 ---- (2) -où, -ioù sécateur.
benez f.-où sécateur.
benezh m. taille, sculpture.
 NOTK.p.371 tout-tan Caepio, ul labour-benez burzhodus.
 ---- (A) maen-benezh pierre de taille.
 1. beni s. cornemuse.
 C. benny, tr. "corne ; lat. musa, cornemus".
 2. beni f.-où bobine.
 C. benny an neut, tr. "uolue ; lat. pannus".
beniad f.-où contenance d'une bobine.
benin a. (?) benin.
 J.p.54-b da discuez deoch ... an manyer ... penaux entroch ... ez dleet, a coudet din, douce ha benin morignet, dre ouz euz guelet ... guenef me, servig cuf ufvel evel se an eil d-eguille a grehet.
benivolafis f. bienveillance.
 C. beniuolance.
bennak adv. (1) quelconque.
 B.n.364 en un lech pennac ... ez crethenn ef-fe em tennet ; B.n.107 reñ eu diff gouzout ... diouz ur re pennac ... vn tra ; Da.XIII n.16 en ur faeçon bennac.
 RS.p.249 me a anav ur re bennaac hag en em laka d'an daoulin ... ken lies gwech ma'c'h antre ha ma sorti eus e gambr ; RS.p.247 da gerc'hat un tamm bennac a vara ; RS.p.42 un euvr vat all bennac ; IN.p.74 nebeut a dra eo ... lavaret ur gaou dister bennac ; IN.p.235 en em gaout a reer ... un tu bennac ; IN.p.260 na selaouit nep seurt proposision a amourousted pe war zigarez bennac e c'hallhe bezañ ; RS.p.120 un draig bennac a sklerijenn ; BD.396 un dra benac ; IN.p.13 un den fidel bennaac ; BD.113 un asurañs benac ;

IN.p.317 ur c'hoari all bennac ; IN.p.XXI reif ur sikour bennac ; MG-p.III ur re benac a vo marteze gredusoc'h da zeskiñ lenn ; MG-p.97 ur bedenn arall benac.

FVR.p.348 pa vije arruet un taol fall bennak ; MBR.p.12 ... oa kalon e vab stag en un tu bennag ; MBR.p.80 mab ur priñs bras bennag ; FVR.p.170 en ul lec'h all bennak ; EMG.p.224 ur varrenn houarn pe un dra all bennag ; FVR.p.221 unan bennak hen grae ; JKS.p.53 ne deo ket d'ur re bennag hepken, d'an holl dud eo en deus lavaret Jezuz-Krist ...

EMAR.p.84 dirazon ma chom un bennak, eo ur bugel pe un den vak.

----- (2) (qui)conque (employé après piv "qui").
B.n.176 piv pennac ... en caro parfet ... en sicouro.
IN.p.140 ... evit ma vevo nep piv bennac hen debro ;
BD.1595 piv benac hen krede a vezo glac'haret ;
RS.p.229 piv bennac zo douget d'an impurete,
graet ervat releksion war an egzempl-mañ ; EN.
2119 ha piv benac hen tremeno ... ; HS-p.147 piv
benac a ofañso un den kozh en ur feson bennak a
oa puniset.

SBI.II p.8 piv bennac ho kar fidel, na rit ket outañ
goap ; SAG.p.120 an neb piv bennag ; MAV.p.33 da
dapout nep piv bennak a yae gant ar straed ; EMG.
p.189 piv bennag e vec'h, e teuit a-berzh Doue ;
JKS.p.18 nep piv bennag ne deo ket c'hoazh marv
a-grenn dezhañ e-unan a vez temptet buan.

----- (3) n'importe (après des mots formés avec les
préfixes pe-, pezh-).
B.n.571 penaux pennac, pan eu staguet, ez uezo ...
auset mat "n'importe comment, puisqu'elle est
attachée, elle sera bien arrangée" ; M.1232 auy
penaux penac "avise de quelque façon" ; M.2044
eno nemet goeluan, ha poan dicontanq, penaux
pennac, ha cry entre pep alianq.

NG-548 un devezh bras-meurbet, peur benac vezo, a
deuy ... ; IN.p.13 petra bennaac a glaskot ; DN.
p.13 pe e lec'h bennaac en em faghemp, e c'hellomp
hag e tleomp bizañ d'ar vuhez devot.

JKS.p.25 e pelec'h bennag ez cot ; JKS.p.49 fazioù ho
nesañ, peseurt bennag e vent.

----- (4) aussi (grand, petit, etc. que), malgré (en
combinaison avec des mots formés avec les préfixes
pe-, pezh-).

IN.p.26 ar gontrision, pegen bihan bennac ve ; IN.p.XIV
pegement bennac n'en em blijen ket en dra-se re,
e raen koulskoude seblant da ober ; IN.p.9

pegement bennaac ma en em servijont eus ar bed ...
n'hen greont nemet ... en ur dremen ; BD.4304
pegement benac ma'z oc'h Pab, ne servij ket
deoc'h ober goap ; BT-RC.7 p.324 penaos bénag
emañ bihanik ar vad a serrar ag an teatr.

FVR.p.252 pegen kriz bennak ma oa an heskin, ar veleien
a zalc'he ... da genteliañ an dud ; FVR.p.III ar
re-mañ en em lakaas da ren an ensoù, petra bennak
n'o devoa bet beli ebet warnezo ; MBR.p.228 ar
wreg nevez neuze, pegement bennag ma ouie piv e
oa, a ra neuze da vezañ spontet.

----- (5) quelques, certains.

IN.p.XXV mar kavet el levr-mañ ur faotig bennac
c'hoazh.

FVR.p.307 ur vag vihan bennag a zo e porzhig Orañj ;
darn en em daol enno ; FVR.p.346 un unan bennag ;
VNA-p.105 debromp eta ur frouezhenn benac ; BSA.
p.281 o-daou e rejont ur gammed benac war-du ar
feunteun ; MBR.p.8 ur peskig bihan bennag a bake
en aod ; MBR.p.136 n'oa nemet ur pevarzek vloaz
bennag pa'z eas ... ; EMG.p.7 daou vloaz bennag
e oa bet harluet ar veleien ; EMG.p.80 a-raok oa
unanig bennag a-du gantañ ; EMG.p.124 war-dro ur
c'hwec'h eur bennag ; MDM.p.52 un nebeut bennag
a zeskadurezh.

SKRS.p.169 goude un deizioù benag ... e teuas an dud da
vezañ gwall nec'het ; ANDF.p.12 n'ec'h eus ket ur
gweneg bennak da brestañ din ; NOTK.p.241 anvioù
ul listri bennak boaziet gant ar Gelted . NOTK.
p.255 ... e tleomp lavarout ur geriennoù bennak
diwar o fenn.

----- (A) un dra bennak quelque peu.

JKS.p.32 mar karfemp ... enebiañ eunn dra-bennag
ouzhip hon-unan.

bennaket adv. quelconque.

BD.après 2234 amañ e c'heller ober ur fars benaquet.

SBI.II p.16 aon am eus e ve tapet er pej un Normant
benaket ; SBI.II p.188 ma yafe d'he gwalet, hag a
gasfe ganin un draig mat benaquet.

bennigañ v. Voir binnigañ.

bennozh f.-Iou (1) bénédiction.

G.363 bennoz Ros an bet man ; N.1068 benoz.

EMG.p.18 an Aotrou de la Marche ... a lavaras dezho

daoulinañ, ma roje dezho e vennoz ; BSA.p.235

pedomp anezhi d'hon difenn ... ha da reif deomp

... perzh er bennozioù-se he deus resevet (pl.)

----- (2) bénédiction (employé pour remercier).

N.1694 ... a-m bezo hoz bennoez ; N.1158 bennoez Doe ... da-z croeadur ; N.927 bennoez en eur hac en pret ganat ! ; P.n.1 bennoez Doe en eur hac en pret ma-z voe Doe e-n bet man ganet.

NG-1047 mil venoeh Doue ... d'an eur ma vos ganet ; BD.552 benos an holl sent deoc'h ; MG-p.84 c'hwi a roy ho bennoh dezhañ ; MG-p.33 mil bennoh a zleit dezhañ.

FVR.p.87 kent kuitaat e rojont ... o bennoz d'ar mevel ; MBR.p.32 bennoz Doue ! ; MBR.p.170 kant bennoz Doue deoc'h ; FVR.p.XIV bennoz war vennoz d'an den mat-se ! ; EMG.p.132 ne voe ket zoken lavaret bennoz Doue dezhañ ; EST-p.9 taolit c'hoazh ho penoh hiziv ar va labour ; KMM.p.96 bennoz deoc'h.

MMKE.p.113 hag e c'houl a galon e wellañ bennoziou war pried, bugale ... (pl.)

----- (A) evit bennozh Doue pour rien, gratis.

EMAR.p.67 ober komisionoh ... 'vit bennoz Doue.

benoni m.-ed benjamin, dernier-né.

benouriezh f. art du sculpteur.

beñs m. vesce.

C. becc.

bent f. menthe.

bent-dour f. menthe aquatique.

benterc'henn s. (?) verveine.

BBR.p.4 peilhet em eus uhelvarr, melchon ha benterc'henn.

bent-ki f. menthe sauvage.

bent-liorzho f. menthe poivrée.

benus a. (pierre) taillable.

C. benus.

benveg m.-oh, binvioù, binviñj outil, instrument.

C. benhuec ; B.n.67 me-m-eux ... binhuyou, scuezr ha reulemm ha linennoh (pl.) ; B.n.244 aet pep hiny d-e binhuyou (pl.) ; M.817 an binhuyou ... pe gant re hon Roe ny á voe crucifiet (pl.)

MG-p.319 ni a ra hor mambrou benhueger a bec'hed (pl.) ; FVR.p.237 soudarded, sammot a binvio (pl.) ; FVR.p.IX binvioù ar c'higer (pl.) ; FVR.p.70 an holl binvioù a c'hoarie kalz skañvoc'h ha stankoc'h ... (pl.) ; EMG.p.148 kaout ar benfek evit en em zifenn ; EMG.p.225 meur a venvek ; EST-p.53 al labourizion ... ar o diskoaz a samm o fenhueger (pl.)

AADM.p.17 ar marv n'eo nemet ur benvek e dorn Doue ; AADM.p.9 o kemer e binvio (pl.) ; NOTK.p.420 bezañ pleustret ... war ar sonerezh ha graet

implij a binvioù dre c'hwezh pe dre gerdin (pl.) ; NOTK.p.314 binvioù-kegin (pl.) ; LHER-ARVR.n.1 ar brezhoneg, bennek hor spered ; ARVR.n.1 an neb en deus ur benveg-radio a rank e ziskleriañ.

benvegad m.-oh organisme, appareil (respiratoire, etc.)

benvegadur m.-ioù (1) organisme ; (2) outillage.

benveg-brazel m. arms.

benvegenn f.-oh organe (du corps).

benveg-seniñ m. instrument de musique.

benveg-sonerezh m. instrument de musique.

NOTK.p.420 daou eus binvioù-sonerezh ar Gelted (pl.)

(?) benviañ v. jouer (de la musique).

B.n.369 demp-ny ha me benuyo (3 fut.)

benzin m. benzine.

beol f.-ioù cuve.

C. beaul.

FVR.p.201 (?) ar veal ar waskell, ar varrikenn.

NOTK.p.314 beolioù premm da lakaat bier (pl.)

beoliad f.-oh plein une cuve.

beoliañ v. encuver, mettre en cuve.

beon m.-ioù étrape.

beonerezh m. action d'étraper.

beoniñ v. étraper.

beotez coll.-enn bettes.

C. baetes.

beotezenn f.-ed plant de bette.

nep Voir pep.

bepred adv. toujours.

J.p.55 pepret (var. bepret) ez chommo e-n bro man ; G.884 ma spy ha ma aquet so bepret ... enoch ; H.p.45 outafu pep pret em-erbedet.

NG-156 pepret ; HB.p.383 fidel ha gwirion eo pepret ; RS.p.III va resevit ... dindan ho proteksion fidel evit bepret ; BD.755 bepret ; MG-p.43 evit ma vint perpet ar re gentañ.

VNA-p.116 te gollo perpet ; FVR.p.170 goude bezañ bet lavaret ho pedemmoù evel bopred ; EMG.p.157 bopred hag atav, en noz hag en deiz.

GUBI'p.107 prest e oa da sentañ perpet ; SPKH-p.4 berpet na dalc'hmat.

ber m.-ioù (1) broche (à rôtir).

C. ber ; C. beryou (pl.)

IN.p.322 pa em eus he gwelet e kegin he zad o treif ar ber.

MGK.p.9 debriñ kilheien diouzh ar ber.

NOTK.p.307 kalz a gig ... poazhet ouzh ar ber ; NOTK.p.298 e drezenn-bod, e gaoterioù hag e verioù (pl.)

----- (2) berioù pl. pointes, élancements.
berad m.-où (l) goutte.
 D.p.111 berat.
 IN.p.XX hep kemeret berat dour mor ; IN.p.216 evel ar vamm berlezenn pehini ne c'hell resev berad dour a gement na zeuhe eus an Neñv ; IN.p.445 ur beradic dour (dim.) ; RS.p.86 ... evel a skuilhas a veradou gwad (pl.)
 FVR.p.256 an unvaniezh-se pehini ... a vije bet enebet gant al lodenn vrasañ eus ar Vretoned betek an diwezhañ berad eus o gwad ; FMG.p.308 n'he doa skuilhet berad daerou.
 ----- (2) goutte, pas du tout.
 HB.p.378 daoulagad pegant re ne welint berad ; HB.p.384 ne roin ket da'm daoulagad ar spas da gousket ur berad.
 MBR.p.50 en un toull don dindan an douar e pelec'h ne wel berad sklerijenn ; MGK.p.27 ne gouske berad.
 ----- (3) un peu (de).
 MGK.p.29 ur berad kousked.
beradenn f.-où goutte.
 FVR.p.77 gwad ar veleien ... ; evel ur gelienenn e sunfent anezhañ betek ur veraden ; BMN.p.30 ur veradennic glizh (dim.)
 ----- (2) petite quantité.
 BAL.p.48 lakait em c'halon ur veraden eus ar c'hlae'har ...
beradiñ v. tomber goutte à goutte.
beradur m.-ioù coulage.
beran m.-ed bouvreuil.
berañ v. couler.
 C. beraff (inf.)
 BZE.p.60 an dour a ver diouzh va lagad (3 prés.)
beraouañ v. embrocher (un crapaud, etc.)
Berber m.-ed Berbère.
 NOTK.p.238 Berbered yuzevekaet (pl.)
berbered coll.-enn berberis, épine-vinette.
bered f.-où cimetièr.
 C. bezret ; P.n.234 nobl ha partabl, en un bezret, ez jnt un hevel da gaelet ; H.p.35 e-n bezret se hac e-n ylis en he quichen ; P.n.275 senyff e cornn ... da cleuet e-n holl bezredou (pl.)
 RS.p.316 e Gueret Gwikello ; MG.p.36 er Venaed.
 FMG.p.90 e bered o farrez ; FMG.p.132 e korn ar vered ;
 FMG.p.3 ar beredjou (pl.) ; FMG.p.30 e guered an abati ; SAG.p.271 er gueredjou (pl.) ; PRO.p.152 bered ar barrez.

EMAR.p.142 e bered va farrez ; EMAR.p.56 er vered e-lec'h e vin douaret.
beredif v. porter au cimetière, inhumer.
beredva m.-où nécropole.
berenn f.-où liquide.
berenniñ v. (se) liquéfier.
bererezh m. humidité.
beriad m.-où brochée, plein une broche (de viande, etc.)
beriañ v. (l) embrocher, mettre à la broche.
 NOTK.p.345 Breizhiz a droc'he divronn ar merc'hed, o beria ouzh peulioù lemm (inf.)
 ----- (2) Trapper de douleurs aiguës.
beridigezh f. fluidité.
beridigezh f. fluidité.
beril m. béryl.
beris, beriez m.-où verger.
 C. bergez, bergiez ; C. vergez aualou ; M.798 perchen an berrez ; M.792 e-n bergezou (pl.)
 EST-p.64 gwenn-kann evel ar gwez en ur verjé e bleuñv ;
 WST-p.68 berjéieu (pl.)
berjer m.-ien berger.
 C. berjer ; B.après n.382 an drouc berjer.
 SA.f.25 va daou verjer ; SA.f.25 ... davet he bergerien a zo er c'hampagnoù (pl.)
berjerenn f.-ed bergère.
berjeri f.-où bergerie.
 BD.5520 ar vergeri.
berjinez coll.-enn aubergines.
berjuladenn f. berjuladou bûchette.
berlañchañ v. croiser (des animaux).
berlevenn f. Voir gwerlaouenn.
berlinenn f.-où berline.
berliñ m. tîrétaine.
berlitenn f.-où quartier de devant de brassière.
berliron coll.-enn tresses de velours ornant un chapeau.
berlironenn f.-où mirliron.
berlobi m.-où rêverie.
berlobiach m. rêverie.
berlobiañ v. rêver, déraisonner.
berlobiour m.-ien rêveur, raisonneur.
berlutiñ v. Voir burlutiñ.
bern m.-ioù (l) tas, meule, monceau.
 C. bernn ; C. dre bern ; P.n.158 bernn ; M.2155 e-n Yfferenn, da-n bernn so eternal ; J.p.97 da bout maestr a ty e-n ifern, en cystem e mesq an bern bras ; N.l.n.131 e-n Iffern a bernaou ho quacet (pl.) ; Da.XII n.11 ur bern mein.

FVR.p.87 bern foenn ; EMG.p.114 ur bern keuneud ; PRO.
p.154 ur bern kolo ; EST-p.33 pep dornet el labour
a gemer e lodenn ; unan ar ar veragn a grog e pep
feskenn ; EMG.p.180 berniou glaou (pl.)
EMAR.p.66 berniou mein (pl.)
---- (2) grande quantité.
F.n.396 oar he diussquer ... vn bernn hernn ; Nl.n.109
mar deu glar na baluent, na nep bern a mernent.
FVR.p.331 en hon touez e vez kavet hiziv ur bern tud
dispac'het ; MBR.p.VIII goude ur bern poanlou.
---- (A) teurel d'ar bern jeter au rebut.
ARVR.n.2 mar ne vefe ket sentet, ar gartenn a vefe ...
taolet d'ar bern.
---- (B) mont d'ar bern être mis au rebut, être détruit.
MGK.p.33 ... ve lavaret ez afe ar bed ganto d'ar bern.
berniad m.-où monceau.
berniad v. entasser.
C. berniaff, bernaff, beringsnaff, bernygnaff,
berignaff (inf.) ; Nl.n.96 e-n l'fern ez bergnat
(pass.imparf.) ; P.n.556 bout e-n iffenn en cernn
bernet (pp.)
MG-p.14 bernein neud (inf.)
EST-p.26 ur meitour hag en deus soursi ag e vloaziad
... hen kas buan d'al leur evit bout beragnat
(pp.) ; EMG.p.228 ... e welis, berniet ouzh ur
voger ... ur bern kerdin (pp.) ; PRO.p.214 ur
menez ... zo bernet (pp.)
bernier m.-ien celui qui entasse.
bern-merien m. fourmillière.
bernout v. importer, avoir de l'importance.
MG-p.351 ne vern piv a gompren e petra e kofisist ar
gwir zevosion (3 prés.) ; MG-p.4 petra a vern da
Zoue ha me vo o toug pri pe o kousket ? (3 prés.) ;
MG-p.299 madelezh an Aotrou Doue a zo ken bras
ma c'heller reparañ ne vern pezh faot (3 prés.) ;
MG-p.309 ne vern ket, me responto a wellañ ma
c'hellin (3 prés.)
VNA-p.120 petra a vern deoc'h, aotrou ? (3 prés.)
MCRN.p.19 ne vern pegen bras eo o c'hoant da zañsal
... ret vo dezho gortoz (3 prés.)
bern-war-vern adv. en tas.
EMG.p.13 levrioù, bern-war-vern, renket an eil
e-kichen egile.
beronik a. (la) Sainte Image.
N.1131 gant reson voar an beronic, autentik me hoz
benigo.
berpenn m.-où bâton de bois pour tourner la bouillie.

berr a. (1) court.

C. berr ; C. ez berr ; P.n.82 en berr espet ; B.n.52
tut ... en berr termen a duy ... bet en och ;
B.n.60 en ber amser ; M.2402 ahane ne achap Roe
na Pap, hyr na berr ; M.525 guelet berr amser ...
ez gallent dellit gloar "voir en peu de temps
qu'elles pouvaient mériter la gloire".
NG-319 me yay e ber amser ; RS.p.50 refleksionoh int
hag a zo berrie (dim.) ; BD.1406 e ber amser ;
SG.f.60-b evit lavaret ber ; BD.1122 mar deo erru
ar marv ... ez eo ber va remzi ; IN.p.262 e ber
gomzou ; MG-p.8 ar vuhez a zo ken berr.
FVR.p.43 ar vuhez hiraf a zo c'hoazh ber ; FVR.p.215
me ray e veuleudi e-barzh e berr gomzou ; VNA-
p.103 a-breast e vo hir an deiz ha ber an noz ;
EMG.p.133 an amzer a oa berr "le temps pressait";
EMG.p.159 ... en doa bet c'hoant ar soudard da
lammat dreist ar ganol ... mes re verr oa bet e
lamm ; MBR.p.8 e berr amser ; MBR.p.12 evit
lavaret berr.
---- (2) borné.
RS.p.314 deuet oa er bed gant ur spered ken ber, n'en
devoa gallet hiskoazh deskiñ ...
---- (3) à court, en difficulté.
SG.f.74 me an boa lavaret mat e vije ber warnout.
FVR.p.XI mar degouezhe gantañ bezañ ur wech bennak
kemeret berr en e doull, e troe buan a gomz hag a
zoare ; FVR.p.122 ar paour kaezh person ... a oa
berr-bras warnezhañ en e graou-moc'h ; ha ken
berr ken na ouie da be sant en em ouestlañ ; KMM.
p.197 kaer he doa poaniañ, e veze berr atav.
NOIK.p.360 herder-natur ar Gelted a vire outo da vezañ
paket berr er plegennoù an diassañ.
---- (A) e berr en peu de temps ; cf. emberr.
FVR.p.237 ... e voen e berr flatret ; EMG.p.17 ur vag
... hag a dile mont, e ber, en he hent.
---- (B) berr warnezhañ essoufflé.
EMG.p.176 ar oa berr warnon.
---- (C) berr a lostenn jalouse.
MGK.p.74 e wreg, penn diganestr, pizhenn, berr a
lostenn.
---- (D) berr e votoù, berr he botoù jaloux, jalouse.
berraat v. raccourcir, (s')abrégier.
J.p.78-b me a gray (var.gray) berrhat e remp sy (var.
e re'm sy ; lis.remsy) (inf.) ; M.957 mar berhez
é buhez, anezañ muntret ves (2 prés.)
MG-p.56 c'hwil ... a verra ho puhez (3 prés.)

VNA-p.104 berreit eo paot an noz (pp.) ; FVR.p.216
berret eo al lezenn (pp.) ; EMG.p.186 ... e teue
 ar gwin-ardant ... da verraat o buhez (inf.) ;
 EMG.p.274 an div banell a voe berreat diouzh an
 daou benn (pp.)
 EMAR.p.43 evit berrât an amzer (inf.)
berradenn f.-où abréviation.
berradur m.-ioù abréviation, abrégé.
 NOTK.p.433 berradurioù (pl.)
berradurezh f.-ioù abréviation, abrégé, résumé.
berraer m.-ien abréviateur.
berraj m. état de celui qui est à court.
 1.berranal a. essoufflé, hors d'haleine.
 EMG.p.187 berr-alan oan deuet da vezañ.
 2.berranal f. ou m. essoufflement, asthme.
 FVR.p.123 ne erruas gantañ ... nemet un tamm
berr-alan ; EMG.p.159 evel m'edo dija ar
berr-alan ganto.
berranalañ v. être hors d'haleine.
berranalek a. asthmatique, haletant.
berraod m.-ed courtaud.
berraodenn f.-ed courtaude.
berrbad a. qui ne dure pas, éphémère.
 NOTK.p.242 pa oa d'ober treizhoù berr-bad.
berrbadelezh f. caractère éphémère.
berrbadus a. qui ne dure pas, éphémère.
 FVR.p.163 ar vuhez berr-badus.
berrboell (1) a. volage, versatile, inconstant, insensé.
 ---- (2) versatilité, inconstance.
berrboellded f. ; berrboellder m. versatilité, inconstance.
berrboellegezh f. légèreté, versatilité.
berrboellet a. fou, insensé.
berrboellik a. étourdi.
berrdaolenn f.-où esquisse, description sommaire.
berrdaolennañ v. faire une description sommaire (de).
berrded f. qualité de ce qui est court, brièvement.
berrder m.-ioù qualité de ce qui est court, brièvement.
 C. berrder, berder : C. dre berrder.
berrek a. (1) court.
 ---- (2) pauvre, indigent.
 ---- (3) qui manque, qui fait défaut, qui est à court.
 MG-p.50 c'hwil a em gav maletrus ... rak ma vez lies
berrec ganeoc'h.
berrenn f. pénurie.
berrentez f. (1) brièvement.
 BAL.p.8 berrentez ar vuhez-mañ.
 ---- (2) besoin, gêne, indigence, disette.
 EMG.p.318 ouzhpenn berrentez a oa e ti ar c'here, ar

bernezh a oa ennañ.
berrentez-anal f. emphysème.
berr-ha-berr adv. bref, en résumé, succinctement.
 FVR.p.583 reiñ a rin hepken, ha berr ha berr, div
 ganaouenn.
 NOTK.p.384 ne c'hellomp reiñ amañ nemet diskleriadurioù
berr-ha-berr.
berrhoalek a. à la vie brève.
berrhoali s. vie brève.
 P.n.218 da quer Map Doe ... en croas uhel, gant
berrhoazly.
berrid m. allonge (de vêtement).
berridaf v. mettre une allonge (à un vêtement).
berridenn f.-où allonge (de vêtement).
berrjaved ; berrjavedek a. (animal) dont les mâchoires ne
 concordent pas.
berr-kebr m. coyau.
berrlavar m.-où, -ioù locution concise.
berrlizher m.-où circulaire, encyclique.
 FVR.p.320 ar Pab ... en ur berr-lizer ... kaset da
 Eskibien ...
berrloer f.-où, -eier chaussette.
berrsellout v. être regardant.
berrsellus a. (1) à la vue courte ; (2) regardant.
berrskedenn f.-où croquis.
berrskrid m.-où (1) résumé ; (2) sténographie.
berrskrivadur m.-ioù sténographie.
berrskriavañ v. sténographier.
berrskriver m.-ien sténographe.
berrskriverezh m. sténographie.
berrvent a. de courte taille.
 NOTK.p.517 duarded berr-vent ar C'hreisteiz.
berrventek a. de courte taille.
berrvos m.-où bas-relief.
berrvrozh f.-ioù pagne.
 NOTK.p.332 ur verr-vroz e oa, anezhi un niver kerdin-
 igoù stag ouzh ar gouriz hag o tapout an daoulin.
berrwel a. myope.
berrweled m. myope.
berrwelet a. myope.
berrzastum v.-et recueillir (un conte, etc.) en le résumant.
bertad m.-où tonneau de vin.
bertim f.-où (1) sarenne ; (2) bauge.
berus a. (1) fluide ; (2) liquide.
berusted f. ; beruster m. fluidité.
 I.berv a. (1) bouillant, très chaud.
 BAL.p.60 chon dindan un heol bero ; MGK.p.105
 tomm-bero ; KMM.p.XVI en hañv, hag e-kreiz an

- donnder varc.
 ----- (2) bouillant, fervent, chaleureux.
 BMN.p.VIII e gomzou, tommet ma'z cant gant tan karantez Doue, a zeve e galon, a gouezhe bero war ar re e selaoue.
 ----- (3) bouilli.
 2.berv m. (1) bouillon.
 C. beru.
 ----- (2) acte de bouillir ; (3) fermentation ; (4) ferveur, animation.
bervadem f.-où (1) bouillonnement.
 ----- (2) ce qu'on bout en une fois.
bervadur m.-ioù infusion, tisane.
bervant a. bouillant.
 NG-814 plom beruant.
berved f. ; bervder m. ferveur.
bervek a. exalté.
bervenn f.-où mousse sur un liquide bouillant.
bervet participe passé de birviñ.
bervidant a. bouillant, ardent, fervent.
 MG-p.28 hag-eñ zo unan bennak ac'hanoc'h hag en dehe biskoazh maget ur garantez berhuidant en e galon ?
bervidanted f. ardeur, ferveur.
bervig m. éclair (dans les yeux)
berv-kalon m. enthousiasme.
bervus a. bouillant.
 1.berz f. (1) permission de couper le goémon.
 ----- (2) époque de la coupe du goémon.
 2.berz m.-ioù défense, prohibition, interdiction.
 C. bers.
 JKS.p.62 bez' ez eus traoù hag a zo kavet gwelloc'h d'ar gouelic'hoù perz, ha lod all d'an deizioù bendez "il est des choses qu'on préfère aux fêtes gardées, et d'autres aux jours de semaine".
 NOTK.p.308 tud a zo a zicouere diwar berziou a gredenn ur seurt pe seurt kig (pl.)
berzañ v. (1) défendre, prohiber, interdire.
 C. bersaff (inf.) ; G.800 mor sall, na d-a pellouch ... ; me a-z bers en hanou Doe ... na tremeny aman (3 prés.)
 FVR.p.31 tremen ... ar mor a zo ouzhin berzet, ha da vevañ e peoc'h em bro n'em lezer ket (pp.) ;
 FVR.p.56 a-viskoazh eo berzet mont da ofereñ chismatiked (pp.)
 NOTK.p.314 berza a raent ouz ar varc'hadourien estren degas gwñ war o douarou (inf.)
 ----- (2) condamner (un objet devenu inutilisable).
 ----- (3) garder (une fête).

- berzer m.-ien celui qui interdit.
berzh m. (1) prospérité, succès, réussite.
 ----- (2) pouvoir, autorité.
 MG-p.375 ordreniñ un dra bennak kontrol da Lezenn Doue, pe da hini an Iiliz, pe da ordrenañsot ar re en deus berh arnomp ; MG-p.126 ar vistr hag ar serviterion ... ; en ur ger, holl ar re en deus berh ar re-rall, hag ar re zo oblijet da sentiñ.
 VNA-p.141 ar bobl-se ... en deus ... em dennet a-zan berh ar Romaned.
 ----- (A) ober berzh réussir, prospérer.
 NOTK.p.383 pa raent o gwellañ berz ... pobloù Trakia a zalc'he an holl vro ...
berzh-mat m. bonne fortune, prospérité.
 NOTK.p.363 an tu da suraat berz-mat.
berz-hud m. défense magique, tabou.
berzidigezh f.-ioù interdiction.
berziñ v. moquer, railler.
besaat v. ensevelir, mettre au tombeau.
 C. bezhat (inf.) ; P.n.105 neuse ma-z ezont ... gant corif an Guerches ... eguyt ent priuez he bezhat (inf.)
besamiral m.-ed vice-amiral.
besaotr a. maladroit.
besier m.-où buffet, vaisselier.
besk a. sans queue.
 C. besq, besque.
 SVE.RC.1 p.246 ki besk ha kazh diskouarnet n'int mat nemet da zebriñ boued ; MGK.p.112 ur c'hi ...
besk e lost.
beskañ v. couper la queue (à).
 PRO.p.181 besquet ar c'hi (pp.)
beskell f.-où ligne oblique, biseau, sillon en oblique.
 MGK.p.93 e-kreiz e barkeier, n'eus nemet beskelloù (pl.)
beskellañ v. (1) biaiser, obliquer ; (2) biseauter.
beskellek a. (1) oblique, en biais ; (2) qui n'est pas carré ; (3) qui manque de franchise.
beskellenn f.-où oblique.
beskellerezh m. action de biaiser, d'obliquer.
beskenn f.-où (1) dé à coudre.
 C. besquenn.
 ----- (2) cupule (de gland, etc.)
beskennad f.-où plein un dé.
beskenn-an-ltron-Varia f. ancolie.
 (?) beskenner m.-len (?) tailleur.
 MMKB.p.151 ar veskennerien (pl.)

beskennheñvel a. en forme de dé.
 beskont m.-ed viconte.
 C. bescont ; C. becontes (fém.)
 beskontelezh f.-ioù f. viconté.
 beskonti m.-où viconté.
 1. beskorn a. qui n'a plus qu'une corne.
 2. beskorn m. (1) -ed boeuf écorné ; (2) -où, -ioù épissoir.
 beskornañ v. enlever une corne (à).
 SFKH-p.14 brevet e oa, bloñset ha biskornet en ur skeif ouzh ar mogerioù (pp.)
 beskoul f. panaris.
 besprezidant m.-ed vice-président.
 besrener m.-ien (1) sous-directeur ; (2) préfet.
 besroue m.-ien vice-roi.
 besteod m.-ed bégue, qui bredouille.
 besteodiñ v. bégaver, bredouiller.
 bestead a. bégue, qui bredouille.
 bestead pluriel de bastard.
 bestialed pl. (1) bestiaux.
 N.1169 ma bestialet.
 ----- (2) gens effrayés comme des bestiaux.
 J.p.72-b tut rural, bestialet, savet.
 bestl f. fiell, bile.
 M.2338 an vestl ; M.2322 euyt vestle na huzel ; M.2480 vestl dragonet ; G.949 guyn aegre ha-n bestle.
 NG-1770 gant vestre ; IN.p.367 n'en deveus ar bed nemet vestl e komparezon d'ar mel-se ; BD.5213 ar vest ouzh da sec'hed a evel evel dour.
 HTC.p.250 ur banne gwin ha vestl masket en un douez.
 1. bet adv. jamais.
 G.1019 bet ne-goar den en bet an penet ma-z-edy ; N.1412 bezcoaz ... moez leon ne sonas, ... na curun, na bet ne dihunas den ; M.204 bet ne diferances ; M.1700 dre'n hent se ned-ehomp ha bet ne querzhomp pas ; M.1775 dezaff netra secret na cuzet bet ned-eux ; G.1253 querzet quet un pas bet ne gallaf.
 2. bet prép. (1) jusqu'à (un lieu).
 C. bet-ama ; N.1802 un tro me yelo ... bed en prelat ; N.1824 me velo ... bed sanct Devv ; N.1140 bed an doctor, d-e enoraff, mont a mennaf ; G.21 bet an Bretoned ; P.n.83 duet ouff ... d-ouzh querchât ... da donet ... bet en roe ; H.p.45 scuillet e goad, adal an pen bet plant an troat ; N1.n.41 a-n diou abrant bet plant an troad.
 NG-331 ur sterenn ... o c'hasas bet al lec'h ma oa ganet hor Salver BT-RC.7 p.326 a-zrebi ar penn bet ar gouriz ; MG-p.31 aet on bet gantañ bed

dor an davarn.
 BEL-p.6 ... ez ae komzoù o mestr bet an donded ag o c'halon ; BRR.p.2 erru bet an aoter.
 SFKH-p.16 an hent roman a yae ... bet Karaez.
 ----- (2) jusqu'à (un moment).
 N.517 chemet en maes bed gulet an reson.
 NG-616 bet ar fin ag ar bed ; NG-751 gortozit bet ar foar ; NG-1431 bet na camp aet er-maez ; BT-RC.7 p.332 bed ar fin ; MG-p.2 a vintin bed an noz ; MG-p.303 derent o c'hentañ komunion bed ken ne vint em gorrijet.
 VNA-p.147 bet arc'hoazh "à demain !" ; BEL-p.16 bet un tammig goude ; BEL-p.4 eno e chomas ... bet ken echuas an arfleu ag ar brezel ; EST-p.19 a vintin bet an noz.
 ----- FORMES COMBINÉES AUX PRONOMS PERSONNELS.
 1. bet ennon.
 B.n.82 groa dezaff ... donet ... bet en ouff.
 2. bet ennout.
 G.338 duet ouf bet enout.
 3 m. bet ennañ.
 M.1551 bet ennhaff ; J.p.47-b bet ennhaff ; N.1719 bed ennhaff.
 3 f. bet enni.
 G.1123 bet ennyh ; G.1051 bet enny ; N.202 bet enny ; N1.n.229 bet enny.
 4. bet ennoomp.
 5. bet ennoc'h.
 B.n.52 bet en och.
 6. bet enne, bet enno.
bete, betek prép. (1) jusqu'à (un lieu).
 N1.n.28 monet pront a gresont y bete Map Mary ; N1.n.43 an luzevyon ... en redas ... bete ty Annas ; G.1 cae ... bede Kragan ; G.256 ohetu ny ... duet d-o gulet bede ho ty ; J.p.101-b a-n re-man bet hac aman so meur anañ ; N.1736 duet ... bedec ennhaff (3m.) ; N.1373 deux bede-n trindet ; F.n.75 ma-z aez ... bede-n nouglin (var. bede'n naouglin) Iahann.
 NG-1545 neuze hen kaszont bedic ti Kaifaz ; IN.p.4 erruet bete ar bazem a berfeksiou ; RS.p.230 o penetriñ spered an den bete'r goueled ; RS.p.232 o tont bete eno ; IN.p.182 da vont bete keit-se ; BD.5538 bettec amañ ; BD.4684 bette'n eskern ; BD.255 me a va ... bette ar pinvidig.
 RMG.p.188 betek ennon e bete sklaer klemmou ar vouezh truezus-se (1').
 SFKH-p.7 evit mont betag ar gêr ; SFKH-p.14 beta troad

- an tour.
 ---- (2) jusqu'à (un moment).
 J.p.59 bede-n marv ; P.n.7 bede breman.
 GS.p.256 pette ur poent ; GS.p.255 pette vremañ ; RS.
 p.327 bete neuze ; RS.p.250 bete'r marv ; RS.p.224
betec ar marv ; IN.p.44 bete vremañ ; MG-p.8
bet-ha bremañ ; MG-p.10 bet-hac ar Pantekost.
 FVR.p.234 bete neuze ; BEL.p.9 betag neuze ; KRB.p.4
betek kuzh-heol ; EMG.p.94 bete vremañ ; EMG.p.104
betek an abardaez ; EMG.p.316 bete fin e vuhez ;
 JKS.p.26 Jezuz-Krist a sentas bete mervel.
 ---- (3) jusqu'à (au sens large ou au figuré).
 FVR.p.157 el lec'hioù-se eo bet gwelet bete pegeit ez a
 drougiezh an den ; FVR.p.157 bete pemp kant den a
 voe fuzuilhet ; MBR.p.58 ar gaou ..., troc'het e
 vezo ... beteg ar bev.
 ---- (4) pourvu (que).
 EN.30 me roy ... va c'horf ha va spered bete ma
 c'hellin kaout va flijadur er bed.
 AADM.p.16 betek na c'hwezho ket war va hini.
 ---- FORMES COMBINÉES AUX PRONOMS PERSONNELS.
 1. betek ennon, betek din, va bete.
 BD.1323 erru eo ar marv ma bette.
 SBI.p.190 pa vin klañv-fall war va gwele, degasit va
 dous ma bete ; EMG.p.188 betek enn-oun ; KMM.p.53
betec ennon.
 2. betek ennout, betek dit, da vete.
 3 m. betek ennañ, betek dezhañ, e vete.
 N.1736 bedec ennañ.
 RS.p.259 penaos oa deuet betec enna ; BD.945 me ya
betec enan ; BD.3074 deomp ... e vete.
 EMG.p.159 betek ennan.
 ANDP.p.26 betek a'lean.
 3 f. betek enni, betek dezhi, he bete.
 IN.p.369 betec enni ; BD.4156 me a ya he bette.
 SBI.p.226 kerzh evidon betec en-hi ; SBI.p.160 kerzh
 evidon en hi bete.
 4. betek ennonp, betek dimp, hor bete.
 BD.2 da zont hon bete.
 5. betek ennoc'h, betek deoc'h, ho pete.
 HB.p.340 betec-enoc'h ; EN.100 o pete.
 BBR.p.6 beteg enn hoc'h.
 6. betek enno, betek enne, betek dezho, betek dezhe,
 o bete.
 BD.3356 betta enne.
 BSA.p.139 betec enno.
 NMKR.p.109 betek d'ê.

- betek-gouzout (l) conj. de peur (que).
 EN.1539 bremañ e retornin bete goud na fachhe.
 SBI.p.240 tapet voe an ozhac'h yaonank war gain un
 inkane, bete-gout teuje dezhañ dougen boned e dad ;
 PRO.p.201 lezit ... va bugale er stumm ma'm eus
 graet anezhe ... bete goud n'o dianavezfen.
 ---- (2) adv. jusqu'à plus ample informé, provisoirement.
betek-hen adv. jusqu'à présent.
 RP.p.v betehen ; EN.929 bete hen ; JV.98 beté hent.
 GBI.p.8 beta-henn ; MKK.p.56 beteg-hen ... em eus
 koussket dinec'h ; BSA.p.215 betec hen.
beterabez coll.-enn betteraves ; cf. boetrahez.
betnari adv. à jamais.
 M.2909 guenn e bet ... an henv ... a velo dy, da gloar
bet nary ... bizhuicquen ; M.2980 eno ... ne vezo
 muy angocs nac esgoar bet nary ; M.2755 lesel an
 gloar bete nary ; M.3110 bede nary ; M.54 ... ez
 va ... da-n gloar bed'en nary ; M.344 hon bezaff
 douar bede'n nary.
betonig f. bétoine.
beudet a. abasourdi.
beuf m.-ed bouvreuil.
beufig m.-ed bouvreuil.
beug m. rot.
beugal v. roter.
beugisadenn f.-où rot.
beulke a. ou m.-ed imbécile.
beulkin a. imbécile.
 G.556 beulquyn (var. bulquin).
beuñ s. (?) froissement, vexation.
 BD.1865 dont da'm c'herellif ... na da heurtat ouzhin
 na da gemeret beu ; ma soñjhes ez pec'hed, asuret
 ez pe keuz.
beunek a. sombre.
beure m.-où matin.
 C. beure ; M.1769 nos ha beure ; P.n.235 diouz an
beure ; J.p.214 hizveu e-n beure ; J.p.231 diczul
beure ; Dag.187 un sul beure.
 BD.5418 d'ar beure ; EN.469 diouz ar beure.
 FVR.p.170 adalek ar beure ; FVR.p.307 war-dro teir eur
 dionzh ar beure ; BZB.p.62 pelec'h it-hu, ken
beure-se ... ? ; PRO.p.139 glizh ar beure ; PRO.
 p.202 an heol, pa strink, eus ar beure ; CSB.p.VI
 an oferenn veure.
 ANDP.p.15 Rene a savas beure-mat ; PRMG.p.267 ne veze
 gwelet er pardonioù nemet da veure ; NMKR.p.115
 goude bezañ bet kement ... pedet noz ha beure ;
 AADM.p.11 an deiz war-lerc'h, da veure.

beureaat v. se lever ou faire se lever plus matin.
beureek a. matinal, qui se lève tôt.
beureekaat v. se lever ou faire se lever plus matin.
beureegan m.-où aubade.
beurevezh m.-ioù matinée.
 MMKE.p.XIII pa deurevez an heol binniget, a-dreuz ur
 beurevez mougenmet, ... strinkañ ... ur bann a
 sklerijenn ; NOTK.p.346 ur beurevez ... e weljomp
 un engroez tud ...

beurlok a. gros.

beusa v.-et chercher du buis.

beuvra m. breuvage.

C. beura a guin ha mel ; C. beura ; M.2482 beuraif
 dicourachaff, anezaff pan taffer ; Da.XI n.21 na
 guin-égr nag à nep beuvraich meschant.

NG-914 breuage ; RS.p.138 beuvraich ar sent ; BD.5433
 gwad touseg, gwad sarpañt ha hini skorpion, sellit
 peseurt beura da souten o c'halon.

1. beuz coll.-enn buis.

C. beus, beux.

HB.p.234 dougen er brosesion ... bodoù lore pe vodoù
beus ; HB.p.234 endra viot o vinnigen ar beus ;
 GJ.p.3 teir o'habanenn graet gant lore pe beux.

MMKE.p.95 ur bod beuz.

---- (A) penn beuz homme entêté.

EMG.p.130 lezomp hemañ, ar penn-beuz diskiant-mañ.

2. beuz m.-ed grimaud.

3. beuz a. (1) très bon ; (2) (boisson) forte.

beuzadeg f.-où noyade (collective).

beuzadenn f.-où noyade.

FVR.p.156 ar beuzadennou-mañ a oa galvet dimeziou
 republikan (pl.)

beuzeg f.-i,-où lieu planté en buis.

beuzel coll.-enn bouse.

C. beuselenn tr. "fiende de beste menue" (sgf.)

NOTK.p.376 ... na rae ar vroiz anezhi gant beuzel da
 c'hlaoued-tan.

beuzelenn f.-où personne inactive, endormie.

beuzenneg f.-i,-où lieu planté en buis.

beuzer m.-ien celui qui se noie.

beuzerezh m.-ioù (1) noyade ; (2) submersion.

beuzetat v. être oisif.

beuzid f.-où lieu planté en buis.

C. beusit.

beuzidigezh f.-ioù (1) noyade ; (2) submersion.

beuzif v. (1) noyer.

P.n.113 he beuzif en dour (inf.) ; G.489 an mor ... o
beuzo (3 fut.)

RS.p.285 ar bugel pehini a oa bet beuzet (pp.) ; MG-p.
 24 hag ec'h ahen-me e-kreiz ar mor da em veein
 (inf.)

VNA-p.186 o baiein en ur pintad gwin (inf.) ; FVR.p.156
 meur a vil den a voe beuet er c'hiz-se (pp.) ;
 EMG.p.148 bezañ beuzet gant dour ar stêr (pp.) ;
 EMG.p.159 hanter veuzet (pp.) ; MGK.p.67 o vont
 d'en em grouzañ, d'en em veuzi (inf.) ; PRO.p.176
 ar c'hentañ bannac'h a lonkan zo evit beui ar
 preñved (inf.)

---- (2) se noyer (involontairement).

RS.p.380 bezañ war ar poent da veuzi ha da vont da goll
 (inf.)

FVR.p.157 ar c'hri-forzh eus a gellies a zen o veuzi
 (inf.) ; FVR.p.307 darn all a glask mont war
 neuñv d'al listri, hag a veuz e-kreiz ar gwagennoù
 (3 prés.) ; SVE.RO.3 p.222 pa ziveuzo Iz e veuzo
 Pariz (3 fut.) ; SVE.RO.1 p.400 a ranker neuñv pe
veuzi (inf.) ; EMG.p.159 ar soudard a zo kouezhet
 er stêr hag a ya da veuzi (inf.)

---- (3) (se) noyer (au figuré), submerger.

FVR.p.362 an holl a zo laouenaet hag en ur mor a joa
beuzet (pp.) ; KMM.p.135 pa welas an eur o tostaat,
 e veuzas en he glac'har (3 prés.)

ANDP.p.18 an hent beuet a zour (pp.)

1. bev a. (1) vivant.

C. beu ; N.7 da pen tregont bloaz ec ez duy beo sant
 Devvy ; H.p.6 da-n trede dez a maru da beu ez
 resuscitas ; G.873 en marou hac en beu.

IN.p.270 beo on ; RS.p.145 ... ez ae d'o strinkañ en
 tan da zevñ ez veo ; IN.p.222 ur mil-beo "un
 animal vivant" ; BD.1289 birviken en beo n'ho
 kwelan ; SG.f.65 gwel ve ganin en (écrit : em)
beo bezañ losket ; MG-p.19 en trivet deiz emañ
 resusitet a varv da vihue.

VNA-p.99 ha bihue eo c'hoazh he zad hag he mamm ? ;
 FVR.p.215 mont a ray beo-buhezek e korf an
 diaoulloù ; EMG.p.79 e beo pe e mary e kouezhint
 holl etre hon daouarn ; BAL.p.101 da sevel beo-
 holl etre hag eürus ; MGK.p.10 kement zo beo-buhez ...
 a c'hell dont dirazon.

MMKV.p.XVI ... eo diaes ... miret bev ar gizioù fur ;
 NOTK.p.270 an arouz Tasgos a Fell dezhañ devñ
 ez veo e verc'h.

---- (2) vif, ardent, allumé.

N.1729 dre compsoù beo.

JV.136 ken beu ha tan.

LRV.p.216 pa'm eus gwelet ne oa enaouet nemet an div

- c'houlouenn-se, em eus enaouet ar re all ... ha
bepred eo'h int bev eno.
- NOTK.p.424 glauc beo.
- (3) vif (au moral).
G.75 a calon beo.
- NOTK.p.231 ur c'henwerzh bec-meurbet.
- (4) bien, certes, vraiment.
B.n.133 a eif en beu a ezneu quet piu eu redemptor ...
an bet ; B.n.750 gouzuez beu "sache bien".
- (5) absolu, complet.
IN.p.53 me a fell din ober ar c'hontrol beo ; BD.3596
unan anezhe en noazh-beo.
- (6) (homme) qui vive.
G.1020 den beu ne ezneu-hy ; B.n.645 ... na allaff ...
he caczo da-n maru yen dre den beu.
- (7) (terre) arable.
2. bev m. (1) vif, chair vive.
MG-p.24 ar pezh hoc'h eus lavaret en deus piket va
c'halon bet ar bihue.
- MBR.p.58 ar gaou ... troc'h et e vezo ... betek ar beo ;
BMN.p.14 ar vouezh-se a dizhas eeun betek beo e
galon.
- (2) vie.
BAL.p.78 setu amañ ... ar bec goude ar marv.
MMKE.p.108 ar bec hag ar marv a seblant unanet.
- bevaat v. vivifier, (s')animer.
SKET.p.29 neb a zo bevaet gant ar C'hwez (pp.)
- bevadenn f.-où être vivant.
- bevaer m.-ien (1) celui qui donne la vie ; (2) animateur.
- bevañ v. (1) vivre.
- C. bevañ (inf.) ; M.1260 ouz bevañ dyanaff hep
caffaou (inf.) ; N.390 bevañ auster e pridiri
(inf.) ; M.3387 cals so ouz bevañ en ho hoant
(inf.) ; Da.X n.9 da veva (inf.) ; J.p.62-b
mervell ... ha bevañ gueneoch (inf.) ; G.75 dre
bevyf (1 fut.) ; P.n.240 her dre beve (3 cond.I) ;
M.3317 pep den eno à beu en ho hoant (3 fut.) ;
N.476 ma-z vechimp dre-z vizimp beo (4 fut.) ;
B.n.56 her dre bevyf ... ez douguiff pris diu-uy
(1 fut.) ; M.1453 nep so quet beuet en pechedou
"ceux qui ont vécu dans les péchés" (pp.) ;
M.401 beu (3 impér.)
- RS.p.346 beva ... diwar dour ha bara (inf.) ; RP.p.VI
beva e doujañs Doue (inf.) ; MG-p.IV evit bihuein
evei ur gwir Gristen (inf.) ; MG-p.30 an dud-
jentil pere en devo fall bihuet (pp.)
- MBR.p.58 beva ... diwar bara ha dour (inf.) ; EST-p.41
... e c'hellou ... biwein e levenez (inf.)

- (2) nourrir, faire vivre.
H.p.14 an fals test dre e guenou a laz an guir, a vefu
an gaou (3 prés.)
- BD.4974 an divronn sakr pehini en deus ho pevet (pp.) ;
BD.543 me a oa beuet-mat (pp.) ; MG-p.108 diaes
vo d'un den a zo akourset da vout bihuet-mat
pasif gant bara sec'h ha dour bemnoz (pp.) ; MG-
p.89 d'o bihuein (inf.)
- PRO.p.212 Doue a vev al loened mut (3 prés.) ; FMG.
p.23 labourat an douar ... evit en em veva c-unan
(inf.) ; KLV.p.27 ed da veva va zud (inf.)
- (3) vivre, prospérer (employé pour formuler un souhait).
IN.p.270 bevet Jezuz (3 impér.)
FMG.p.109 bevet ar Roue ! (3 impér.)
- bevañ-bevaik inf. vivoter.
- bevañs m. vivres, subsistance, nourriture.
G.401 Doe ... nep a re deomp ... hon bevañs.
RS.p.248 gant dour hepken evit e holl bevañs ; BD.5269
privet eus a veuañs : MG-p.65 int a c'hell sur
o devout bihueñs dilikatoc'h.
- FMG.p.169 pa deuje unan bennak ... da zegas deomp
bevañs : KMM.p.94 ar bevañs evit an hent.
- NOTK.p.340 ar chatal hag ar bevañs.
- bevañser m.-ien vivandier.
- bevaus a. qui anime, vivifiant.
- bev-buhez a. vif, plein de vie : Voir bev (1).
- bev-buhezek a. vif, plein de vie : Voir bev (1).
- RS.p.143 savet eo beo-buezoc eus a varv ar pec'hed ;
RS.p.220 ober din diskenn beo buezec en Ifern.
- BSA.p.197 ... e kav e vestrez hep santimant nag
anaoudegezh, mes beo-buezec.
- beved f. vivacité, activité, vigueur, entrain, enthousiasme.
- bevder m. vivacité, activité, vigueur, entrain, enthousiasme.
NOTK.p.419 ar bevder-se a lakaent ... er brezelioù-
-diabarzh.
- bevenn f.-où (1) bord.
C. bevenn "lisière de drap ou de toile".
BSA.p.278 an ejened, erruet war beven an douar-se, a
chome kreñn a-sav ; JKS.p.47 ar garantez dudi-
-se n'he deus na ment na beven.
- NOTK.p.368 bevenn ar bed ; NOTK.p.357 kreskiñ dreist
d'ar bevennoù reizh galloud ha pinvidigezh o
foblad (pl.)
- (2) bandage, bande.
- bevennadur m.-ioù limite, bord.
- bevennañ, bevenniñ v. (1) border.
SKET.p.42 al lenn-se ... , ar voger reier serzh ha
menezioù a oa ouzh he bevenni (inf.) ; NOTK.p.332

- daou c'houriz gloan, unan anezho bevennet-kaer (pp.)
- (2) bander, lier avec une bande.
- bevenn-difenn f. marche, frontière militaire.
- bevennerezh m. bornage.
- bevenniñ v. aviver.
1. beverez f. orpin (plante).
2. beverez f.-ad vive (poisson).
- (?) bevetehz v. (?) vivre dans la gêne.
- SVE.RC.2 p.80 bezañ 'zo tri seurt bevañ : bevañ, bevaik ha bevettez (? inf.)
1. bevez a. coupable.
- C. beuez.
2. bevez m. aubaine.
- bevezerezh m. consommation (d'aliments, etc.)
- beveziñ v. consumer, absorber, dissoudre.
- bevidigezh f. vie matérielle, alimentation ; cf. bividigezh.
- bevin m. viande de boeuf.
- C. beuyn.
- MGK.p.84 evidon da vezañ bleiz, me gar ivez ar bevin ;
- MGK.p.8 pastelloù klg, bevin-ejen ha maout
- PRO.p.141 karout a raen ar bevin.
- bev-kann a. bien vivant.
- bev-keñ a. tout vif.
- bevelec'h m.-ioù vivier (à poissons, etc.)
- bevoniezh f. biologie.
- bevonour m.-ien biologiste, biologiste.
- bevus a. viable, vivace.
- bevech adv. chaque fois.
- RS.p.XXXI beveich ma lavaro un den ar pedennoh-mañ.
- KMM.p.234 ar c'hreskiñ-se a yae bep tro da zaougement, a zouble bevech.
- bez m.-ioù tombe, tombeau.
- C. bez ; C. bigiou (pl.) ; Nom.p.283 bezvou (pl.) ;
- F.n.231 pe e-z lamher a-n bez ; F.n.808 en un bez ven ; G.422 en bezvou, he corfou e-n douar (pl.)
- RS.p.89 ar bezvou (pl.) ; NG-68 ar bé ; NG-702 ar beieu (pl.) ; BD.3473 beyo (pl.) ; NG-p.24 holl an dud varv ... a sortio leun a vuhez ag o bevou (pl.)
- EMG.p.250 he mamm edo o paouez lakaat er bez ; BSA.
- p.218 an amzer eus ar gozhni ... ma en em gavomp dija e-harz ar bez ; MGK.p.2 besiou (pl.) ; PRO.
- p.152 n'in mui war ho pezio (pl.) ; CSR.p.20 Jezuz-Krist ... a sortias leun a vuhez eus ar be.
- MMKE.p.108 ar vouezh a sav eus ar baio (pl.) ; NOTK.
- p.424 kelc'hiek pe bevarc'hornek e oa ar poull-bez.

- bezañ v. 3tre.
- CONJUGAISON ET EMPLOI.
- INFINITIF.
- (1) (Formes diverses).
- Nl.n.2 bout ; J.p.8 bezout ; Nl.n.4 bezaff ; J.p.13 bezaf ; Nl.n.13 beza ; H.p.4 bezafu ;
- IN.p.30 beza ; BD.1316 besan ; BD.1099 ho pean ; BD.4632 ouzh e vout ; NG-230 bout ; NG-878 but ; NG-888 besoet ; NG-586 bezouet ; MG-p.363 bout ; GJ.p.12 bea ;
- EMG.p.20 beza ; BBR.p.82 bea ; EST-p.26 bout ;
- (2) (Auxiliaire formant le passif).
- Ca.n.17 ... ez rentsont ho anaou da Doue hep bezaff losquet bleuen en bet deze ; N.1303 pa hon goulen ... gant cof he bout nouet ; N.1311 da-m bezaf nouet hoz pedaf.
- IN.p.30 pegen oblijet on-me dec'h-hu da'm beza tennet eus va netra.
- (3) (Auxiliaire formant l'infinif passif).
- B.n.204 guell vihe ... bezaff aet quent.
- BD.2 bout kemeret ar boan.
- MBR.p.82 o veza klevet ; EMG.p.20 marvet eo ... hep beza gallet distreiñ d'e eskopti.
- (4) (Employé avec la forme possessive du pronom personnel).
- M.2850 Sanct Augustin ... he quenet ... à scruffas, hac à lauaras he bezaff quen plen à quenet ... na guell quet bout estimet ; Nl.n.21 dre he bout parfet ; M.307 goude da vezout den ez duy ... da bout matery hec.
- BD.1316 evit va besan apareur ; BD.1099 evit ho pean fall ; BD.4632 ouzh e vout e-unan.
- (5) (Employé avec l'auxiliaire ober).
- M.175 bezaff a-ra da neuz en fae'on vn bleuzuen 'ton aspect est à la façon d'une fleur'.
- (6) (Employé devant un verbe à un temps fini).
- M.2359 bezaff en deues Doe ... cargazou "Dieu a des carquois".
- en
- RS.p.296 beza ez oa/ur serten gwilajenn ur peizant paour ; NG.p.21 bez ez ouzout ervat emañ da sort etre va daouarn ; BD.729 bezan a zo bet trubuilhoù er bed-mañ ; BD.4524 bout eo bepred ; SG.f.62 bea a vezo c'hoari ; SG.f.6-5 bea voe ivez e kouent sant Bernard memes gant e arme ; NG-p.363 bout zo ... e-leizh ouzh pere e karhen bout hañval ;
- IN.p.72 beza e c'hellnemp ervat bezañ pur ; IN.
- p.203 beza e tieomp ; RS.p.304 beza ez eus ur miz aba edos-te o prezeg ; IN.p.142 nemet beza o defe

ur spered korvigellus ; IN.p.163 beza ez eus ha
ne fell ket dezho souffr nemet ar poanioù pere a zo
enorapl ; MG-p.9 bout zo serten tud a garhe o
devout ar varc'hadurezh evit netra.

BAL.p.218 beza he doa ar pezh a denn karantez ar bed ;
EMN.p.31 he c'halle eta kerzhet dre greiz
dajjerioù ar bed-mañ ; BBR.p.22 béa 'z eus plant
kizidik ; MBR.p.82 bez en deus ur verc'h ; MG.
p.224 beza e tle bezañ etre daouarn ar soudarded ;
BST-p.26 bout a zo meterion hag a laosk ...

---- (7) (Employé comme substantif) être, existence.
B.n.273 te ne-z euz buhez na bezañ ; M.3373 è gueleit
... heruez é bezañ.

---- (A) o vezañ étant donné (que).
BD.632 kez bras am eus ... o vesan ret din ho lazhañ.
---- (B) ha bezañ, ha bout quoi que ... soit.
NL.n.337 ganet eo Doue ... en presep ... ; ha bout
neman Roue Rouanez ! ; M.1800 ne-d-euz tra
temporal na metal en talle, aour é larg nac
archant, ha bout an hoant gante.
NG-1479 ha bezouet er Jardin as a frouezh arall ;
BD.244 ha bout arc'hant ganin.

PARTICIPE PASSE : bet.

---- (1) (Jouant le rôle de participe passé dans la
conjugaison du verbe "être").
Gk.p.212 euel ma-z voa bezet ; J.p.10 cument den so
... ganet, na so bezet ; M.518 ez ynt bezet ;
G.337 ne d-ouf bezet fur.

EMG.p.105 bet int oc'h ober o reuz dre Blouzane.
---- (2) (Renforçant l'idée de passé auprès d'un autre
participe).

M.1557 peguen guenuidic ... vezo an den ... en-deuzeo bezet
e-n bet quemeret cur ; M.1707 e-n hent cauz man ...
pan oant bezet eth ; Da.VIII n.6 ar mat hac ar
pec'hed ho deux bet comettet ; J.p.27-b hac ez-omp
bezet ... bevet.

NG-1265 er pec'hed ... ma'c'h oamp-ni bet kouezhet ;
NG-1571 soñjit ivez penaos e vihet holl galvet da
vezout birviken bet salvet pe daonet ; IN.p.170
an tourmantou-o deveus bet gouzavet ar Verzherien.
BD.4333 me eo ho-mab Jezuz, zo bet en em inkarnet.
BBL-p.9 choazet en doa bet an ti-se ; MBR.p.48 ne deo
ket bet talvezet nemet da boan dezhi.

---- (3) (servant de participe passé au verbe "être" pris
au sens d' "avoir").
JKS.p.54 evito da vezañ bet naon, sec'hed ha riv
ar sent ... ne skuizhent ket o servijañ Doue ;

(Pour d'autres exemples, Voir endevoud).
---- (4) passé, révolu.

M.981 e hol voaou bezet "toutes ses joies passées" ;
M.1166 distreiñ a-n dez bezet ne galhet.
B.L.p.72 an amzer bet ne deu mui en-dro.

PRESENT

1. on.

J.p.65 trist meurbet ouf ; B.n.168 jcaus ... ouff pa
ouz guelaif ; B.n.87 nen d-ouff quet din ; J.p.94
mar (var. ma) d-ouff hanvet Disemperanc ; N.24
coezet ouf ; N.243 da seruichaf Doe ... ez-ouf em
laquet ; P.n.120 me ezneu ... ez ouff ... goall
croeadur ; B.n.510 (édition postérieure) à pep
souzan ez-oun frealset.

IN.p.30 pegen oblijet oun-me dec'h-hu ; IN.p.295 me ne
d-oun ; BD.235 pegen joaus on ; BD.3672 ne d-o-me ;
SG.I.74 ez ou-me.

VNA-p.112 kavet on ; CSB.p.VIII on ; MGK.p.113
anavezet ounn.

SFKH-p.11 ec'h on ; SFKH-p.12 sur on.

2. out.

Nl.n.113 out ; P.n.232 na d-out ; P.n.237 pan cut ;
J.p.95 mar d-oud-e ; B.n.391 quaffet out ; B.n.676
ez-out ; B.n.275 te nen d-out na beu na seuen ;
J.p.38 ma-z-oud-e ?

NG-815 mar d-out ; RS.p.306 ha ne d-out-e ket kontant ?
IN.p.205 ne d-oud-e ; BD.639 keit ha ma'c'h out
ez prosperite ; BD.511 ne d-oud-e ket ; SG.f.68-b
ur marvailher evel ma'z oud-e-te ; MG-p.32 ret eo
ma'c'h ous ur mizerapl, mar deo gwell ganit kargif
da gof ; MG-p.331 ec'h ous edan proteksion ar
peder vertuz-se.

VNA-p.112 kavet ous ; MGK.p.113 din-me oud.

ANDP.p.19 pelec'h oud ?

3. (a) eo.

Nl.n.27 eo ; J.p.3 eu ; N.267 ez e ; G.68 ne d-eu ;
J.p.68 guyr eu ; J.p.91 a-n d-eu quet ma queuz me
receuabl ? ; M.3320 ne-d-eu ; M.1815 mar-d-eu ;
M.1820 pan eu ; J.p.80 lavar dif ... a te eu ...
Mab Doe ; B.n.146 bout martiret eu à preder "c'est
être martyrisée qu'elle veut" ; M.2033 her dre-z
é beu ; M.1198 an tra se ne-d-e gaou ; B.n.122 y,
membry, e-n re muyhaff ; G.574 pemdez hoary eu a
spyaf ; G.441 an euffrou mat eu so glocat hac a

tal ; Nl.n.140 doucc ha chuec, n'en d-e gaou :
N.267 ... ez e reuelet.
NG-291 mat eu ; NG-283 mat u ; NG-1667 me y an den a
glaskit ; IN.p.387 aas a-walc'h eo ; IN.p.386 un
dra aas e ; IN.p.386 ne d-e ket ; IN.p.456 e-touez
pegement ... a inkoñvenientoù ... ne d-eff-hi ket
bet en em savet ? ; BD.421 mar d-e ho polontez
BD.109 ne d-e ket ; BD.4611 te so a zo kirisk.
EMG.p.16 mar d-eo ret ; MGK.p.66 euzhusañ tra ef-eñ.
AADM.p.4 Pipi eo tanav e fri ; PRNG.p.266 peogwir eo te
a oa paotr a-raok ; SFCH-p.31 ar vertim ne d-e ket
mui pell.

----- eo si, si fait.

J.E.77-b a tu an Prophet ne-d-eu quen ? eu, hep mar.
CBP.p.96 ne c'hellont ket c'hoazh diouerñ o mamm. -
O ! eo.

SFCH-p.13 Reou.

3.(b) eus.

J.p.10-b ez euz ; J.p.99 ne-d-eux sy ; Nl.n.57 n'en
d-eux ; P.n.235 ne gu-eus (var. d-eus) ; G.171 nec
eus (var. nen-d-eux) ; M.1497 dimp nep remet ne
d-eux ; B.n.119 ret ez euz un Doe, a croeas an
heaul ; G.275 ne-d-eus-quet pell ; G.1102 ne d-eus
muy guenef a clevef ; G.86 me guel ... ez eus
meruent ha paourentez ; M.1246 en dyuez ez y da-n
ty ma-z euz diboan ; M.1571 ne d-eux quet dleet
dit ... nemet ruyn ha poaniou.

MS.p.234 pa na d-eus bag amañ da dremen ; IN.p.2 evel na
d-eus nemet ur gwir zevosion ; IN.p.XIII ... eo dre
ar voalen-se hepken peurvuiañ ez eus deuet
cheñchamant e buhez meur a hini ; NG-197 ne d-es
ganimp met un ejen ; NG-617 ne d-ès met ur feiz ;
BD.3974 me gred parfetamant eus un dra a nevez ;
BD.1000 gant ar vosenn ec'h eus nombr bras a dud
lazhet ; BD.199 bremañ ec'h eus er bed kalz a
libertined ; BD.93 ne d-eus hini ; BD.850 ne d-eus
nep personaj a vo din rezistant ; BD.3820 me zo ...
un den savant mar d-eus er bed ; JV.165 ho jardin,
pelec'h ec'h eus hini ... a ve ken kaer hag hi ? ;
MG-p.301 ne d-ès ket paot n'o deus ur pec'hed
mignon bennak ; MG-p.301 ne d-ès ket a bardon hep
pinienn.

EMG.p.80 da bep tra, er bed-mañ, euz ur fin ; EMG.p.23
bremañ ez euz cheñchet gliz ; KBB.p.19 dindan ho
kwezenn-ber ez eus kuzhet ur varrikenn ; MBR.p.38
dre amañ, n'euz ket gwall ball c'hoazh, ez euz
tremenet daou zen yaouank ; MBR.p.76 tost amañ ez

euz ur gêr vras ; MBR.p.324 du-se ez euz savet ...
ur pont ... ; biskoazh n'euz bet gwelet kaeroc'h
pont ; MBR.p.232 ne d-euz c'hoarvezet droug ebet ;
UV.p.11 da bep hini euz bet lavaret : savit
chatal ; KMM.p.247 bremañ ez euz daouzek vloaz ;
SAG.p.84 marteze ... ho pezo poan o kredif ez euz
en em lazhet, e Bro-C'hall hepken, kant mil den
e-pad an tregont vloaz diwezhañ.

VBBR.p.8 n'euz ket bet gallet hen ober ; SKRS.p.162 ...
perak ez euz bet savet Urzhoù leanezed ; SKRS.
p.196 c'hwi gav deoc'h marteze ez euz deuet
ganeoc'h ur gomz bennak a-dreuz.

----- eus si, si fait.

RS.p.276 ha n'hoec'h eus-hu ket a di da'm resev-me ? -
Eus sur, emezi, me am eus ul lojeiz.

3.(c) zo.

Nl.n.17 an dra man so haznat ; Nl.n.17 Jesu ... so
deuet d-on lausnat ; M.3366 gaelet è fac so
soulac ; Nl.n.23 te so hep mar, clouar Mary, ...
dreist pep heny beniguet ; B.n.639 me so a-z hat
"moi qui suis de ta race" ; P.n.9 huy so templ
Doe ; P.n.2 hv so bleuzen quen quen ha-n n-erch ;
J.p.55 ef so pell amser "il y a longtemps" ;
J.p.73-b a querden so ? ; J.p.18-b me zo ; Nl.n.5
an.eil Person diuin ... so deuet da compret quic ;
G.2 cae ... bede Fragan ... so ... en glachar ;
Nl.n.1 euz Map Mary so entromp ny arrvuet ; Nl.n.19
greomp meuleudy da-n Map bihan a so e-n bet man
deom ganet ; J.p.72-b gant dou clezeff so, ni a
scohe ; B.n.668 memuell so ret ; N.529 vn re so
ret so cuzet e-m metou.

NG-1284 mervel zo ret ; NG-137 Jezuz a so ken truezus ;
NG-1248 pa vint bet kellies a vloaz ... e pened
evel zo a sablenn er mor ; NG-82 ... ma varvo holl,
kement a zo ; NG-204 hag e voe lavaret dezhe, en
ti zo re a dud a oa ; BD.1304 me so un impalaer ;
BD.608 ni a so ; BD.519 tri pe bevar deiz so ;
BD.559 da un den so aze ; BD.51 ... e c'hoarvezo
gantañ evel so c'hoarvezet gant ar fals pinvidig ;
MG-p.301 an eil parti ag ar Sakramant a Binijenn
a zou ar Gofesion.

VNA-p.112 pemzek deiz zou ; MGK.p.V pevar mil vloaz
bennak zo ; ATC.p.26 ha perak ne gemerfen ket unan ?
... ne oar ket pet a zo ; ATC.p.12 Yann a sko war
an nor. - Piv zo ? ... Deuet en ti ; ATC.p.6
hemañ avat a zo gwinn ; KMM.p.25 c'hwi zo ur
medisin gouiziek ; MBR.p.16 me zo roue e Breizh ;

MBR.p.86 evidon-me, sede zo : RMG.p.20 e anv a zo
 rñsca Kerrouz : BAL.p.39 bet a zou dre se ur
 c'hozh veleg : EST.p.10 an evned zou spontet.
 AADM.p.6 mar zo un diaoul, lez anezhañ da c'hoari ! :
 SKRS.p.180 lavaret zo bet din, er mintin-mañ ...
 MFCB.p.XVI adlavaret a ran c'hoazh, e zo graet un
 torfed : SPKH.p.10 e kement lec'h a zou.

4. omp.
 G.179 duet omp : G.111 quenderou compes omp-nv ; N1.
 n.68 omp.
 NG-293 ec'h om deuet : IN.p.45 ar pezh ma'z omp sur
 anezhañ : IN.p.173 mar d-omp : IN.p.325 ne
 d-omp : IN.p.58 ... ez omp-ni pignat amañ : BD.
 424 pa ez omp : BD.80 na d-omp ket : FG.p.67 ne'z
 omp james en hon ti : FG.p.71 na'z omp ket c'hoazh
 e Meurlarjez : MG-p.VII keizh tud evel ma'c'h
 omb-ni : MG-p.10 e pezh hent ec'h omb-ni eta ?
 VNA-p.169 e omb : CSB.p.4 omp : BAL.p.26 omp.
 SPKH.p.17 erru eo koulz ar gorriganed, hag e omb àr o
 douar.

5. oc'h.
 B.n.93 pan ouc'hoet roet diff : N.1747 ez och.
 NG-199 ne d-oh : NG-113 ec'h oh : IN.p.207 ouc'h : IN.
 p.28 ma ne d-ouch ket c'hoazh desket : BD.538 ma ne
 d-och : BD.3745 ma och -c'hwi ? : MG-p.63 en ti
 ma'c'h oh : MG-p.5 mar d-oh.
 BAL.p.26 ouc'h.

6. int.
 N1.n.108 int : G.195 marou vnt : B.n.109 pe ban ind
 y ? : M.143 ... ez vnt taulet : N.1500 present
 vnt : M.2301 penaux an tourmantou ... ez ynd-i
 varius : G.415 pe e tv ez ynd-y duet ? : G.421
 oill ez vnt tremenet : Ca.n.12 ... hac ez lauar
 penaux hon doueou ez vnt diaulou : B.n.354 nen
 d-int na beu na seuen.
 IN.p.3 ne d-int : ibid. ez int : BD.605 ne d-int ;
 BD.1139 yaouank vnt : BD.3255 ind-i : JV.278
 brizet ha masakret inc : JV.248 ing : MG-p.IV ne
 d-int : MG-p.294 an deiz m'eint bet badezet.
 VNA-p.150 ind.

Pass. (a) oar.
 M.3492 na oar mar huec, hoantec, dre vanegloar.
 IN.p.284 kustum oar d'en em wiskañ gwell en deizioù
 gouel : RS.p.IX dre na d-oar ket soursius d'o

raportañ : BD.2832 ne ouzont ket e voar er vro-
 -mañ e pened.
 SAG.p.115 komañset-mat oar dija : JKS.p.22 ... ez oar
 souezhet : BAL.p.194 ma oer.

Pass. (b) eur.

PRESENT D'HABITUDE (AYANT PARFOIS LA VALEUR D'UN
 CONDITIONNEL)

1. bezan.
 B.n.501 euit discuez ... ma-z vezaff mestr hac autrou :
 B.n.381 forz ne raff mar bezaff cuit : B.n.199
 huy eu ... ma holl esper ... ha-m holl buhez nos
 dez seul ma-z vezaff : B.n.45 bizhuiquen ne
 louenhaff quen na vezaff ... paest.
 BD.927 pa vesan en ur gêr, ma a vez respetet : JV.104
 mar besan re bell : BD.929 pa ven en un ebat :
 MG-p.59 ne ven james devotoc'h evit pa'm bez
 chagrin.

2. bezez.
 M.509 ma ne vezez enhy : B.n.527 mar bezez : P.n.251 pan
 vez e-n ifferm ... a bloazyou dou cant ha myl guez,
 sader ne gruez nemet dezrou.
 (?) NG-841 mar bes.
 MGK.p.126 daoust ha te ne vez ket figus ?
 ANDP.p.9 keit ha ma vez o soñjal.

3. bez.
 J.p.34 mar bez ret ez gouzarhech huy an marv : Dag.225
 neuse ez ahint ... da laquat sig oar Guengampis,
 ma-z vez Bov Ivon estonet : N.1735 goude ... e
 offerenn ez vez ... oz hon quelem : J.p.12 eno
 ez vez nos ha des ... an re dieug ... en poan
 neurbet : ibid. eno ez vez taulet ... nep ... na
 pris quet rei da-n peuryen : N.278 an hol loznet,
 m-o guedo ... : mar bez e-n bro, m-o cafo sur ;
 M.682 an drouc speret ... hac á vez guenet pan
 gruez da pechedou : B.n.314 un tra control vihe
 laouaret ... ez vez studiet ... an Leffr "si l'on
 n'a étudié le Livre" : B.n.497 rac ma caret ...
 punisset vez "pour m'aimer, elle est punie" ;
 N1.n.453 pechet a vez morchedus voar an consciano.
 NG-556 evel ma teuz ar c'hoar pa ve lakaet en tan ;
 RS.p.213 ar pedennou a vez kanet e-prosesion ar
 rozera : BD.642 ur gozh liñsel, mar be en ti :

- BD.4152 meurbet e ve joaus pa sant em bez arc'hant ;
 IN.p.19 ar yec'hed, pehini a zeu a-zoug-kamm, a
 lavarer a vez asuroc'h eget an hini a zeu en un
 taol-kont ; IN.p.317 pa vez bet un den pell oc'h
 ober ur c'hoari bennak ... ha pa vez chomet ivez
 keit-se da ober ur c'hoari ... ; MG-p.2 ken sorbet
 vezer ken ne vai ket a c'hoar da bediñ Doue.
- MBR.p.226 pa vez tremenet nav c'hant vloaz er-maez ...
 e c'hellit krediñ ne reer forzh eus a netra ; PMN.
 p.VII pa vez ar blantenn tener, neuze eo an aesañ
 he flegañ ; KRL.p.7 pa ve kurun e miz Genver, e
 ve kurun pep miz ; KRL.p.7 pa ve an deiz kentañ
 eus ar bloaz da Sul, gwerzh da varc'h ha da vul ;
MG.p.7 lavaret e reer atav penaos eo ret skeiñ
 war an houarn pa vez tomm ; MDM.p.52 an hentoù a
vez ken dias ; MG.p.124 ar re a ra fall a vez
 aonik ; MG.p.8 ... e teu ar maer ... da ober e
 vestr war ar beredoù ha war ar gwez a vez enno ;
MG.p.10 pa vez torret ar penn, e vez marv ar
 c'horf ; MG.p.16 an dud yaouank a vez holl evel-
 -se ; MG.p.22 e Bro-Dreger e vez aract alies an
 archedoù a-raok ma vez ezhomm anezho ; MG.p.78
 kalon an neb a nac'h e Zoue a vez kalet ; MG.p.
 105 e pep ti peurvuiañ, e vez ur fuzuilh evit
 tennañ, e-pad ar goañv, war an houidi gouez.
4. bezomp.
 NG-1527 mar beamp ; IN.p.169 endra vezomp o tebrif ;
 IN.p.363 mar bezomp laouen ; IN.p.414 peurvuiañ
 e vezomp kaoz hon-unan d'hor sec'hor.
- MBR.p.86 al loened gouez a zo o tont deomp hag emberr
 hor bezo c'hoari, ma ne vezomp ket evit stankañ
 mat o genou dezho ; MG.p.218 ma vezomp ar vistri.
5. bezit.
 RS.p.269 pa vezit e pec'hed marvel ; IN.p.166 mar bezit
 akuzet ; JV.117 mar beset allijet.
- VNA-p.224 en amzer ma vehob brazez ; JKS.p.67 pa vezit
 en ho kwele ; MG.p.18 mar bezit tri ez aio
 muioù c'h a draoù geneoc'h.
6. bezont.
 B.n.560 en ioa ... ez vezont oll ; M.1919 mar bezont
 quiet tizet en pechedoù.
- NG-1177 ar gwerzh'hez, a lavar bezout gwerzh, ha i
 ne vezan ket ; (?) NG-1466 pemp mil vloaz ... e
vezant ... en anken ; IN.p.234 pa vezont klañv ;
 BD.1750 ar veleien, mar beont manket en o ofis ;

- BD.4207 ar merc'hed a cheñch tout peurvuiañ pa
veont dimezet ; JV.11, 1398 mar besont trec'h
 dimp e raint mil insolañs.
- VNA-p.225 durant ma veint bihan ; EST-p.26 gant ar fall
 amzer, lies e vent tizhet ; MG.p.241 bemdez e
vezont dre aze ; KMM.p.225 poanioù ar mammoù ...
 pa vezont e tro da c'heneñ.
- Pass. bezer.
 N.148 pan vezer ; M.483 mar bezer negligant.
 IN.p.144 d'an deiz ma vezer bet o komuniañ ; IN.p.255
 ma na vezer fur-bras ; RS.p.38 mar bezer e stad vat.
MG-p.VII ur verc'h vat, a behini e ver forzh
 kontant ; MG-p.40 mar béer kablus a laeroñsi.
 VNA-p.126 ne ver ; MG.p.45 pa vezer ; CSB.p.37 pa ver.
- PRESENT DE SITUATION I
1. emañ.
 Da.VIII n.2 pa-z-emaouf franc e-m yaouanctis.
 RP.p.228 ur Vreuriezh bennak ma emañ emni ; RP.p.365
 pell 'zo dija aba emañ oc'h he goulen ; IN.p.28
 me a gred ... penaos emañ (ô = ou) amañ e prezañs
 ho majeste ; MG.p.36 ... evit ne zivinfe ket perak
 é m'ouñ amañ a-sav ha va-unan ; FG.p.68 ... e
 ankounac'haan é m'ouñ war bord va bez ; FG.p.41
 e m'ouñ en ur stad a'n terruplañ ; FG.p.80
 e m'ouñ em zi ; FG.p.81 e m'ouñ eta deuet a-benn
 eus ar pezh a soñjen.
- FVR.p.71 n'em'ouñ ken un heveler hini ; SAG.p.192
 komzât, va mignon, em-aoun en ho servij ; MG.p.239
 abalamour m'emaou a-du geneoc'h ; MG.p.117
 n'emouñ mui e poan ; KMM.p.269 emacou pare, emezi ;
 MBR.p.6 emouñ.
2. emañ.
 Da.VIII n.12 emañ estrang é danger.
MG.p.114 atav em'ouñ o labourat ; MG.p.227 emañ
 paket er sac'h ; MG.p.239 n'emañ ket o lavaret
 gevier.
3. emañ.
 B.n.141 huy à goar ... emañ ma fizyance auancet enoch
 pepret ; N1.n.503 an Autraou ... guen ez e ma ;
 N1.n.520 en un ty dyfflas ez ma voar an fouen
 Doue ... dysquennet ; N1.n.39 ma hon ostys a is
 tomp ; N1.n.130 emañ en Bezleem a breman an Map
 byhan neuze ganet ; M.2233 emañ en acouet é caouet ;

M.1943 mar gourreont e-n neff, ema eff en queffer
 "s'ails montent au ciel, il est auprès (d'eux)"
 RP.p.370 ne d-ema mui en e c'halloud en em zislavaret ;
 P.p.69 hiziv ema va zro-me, ha warc'hoazh ema
 hoc'h hini-hu ; RP.p.159 pelec'h ema da Zoue-te ?
 RP.p.156 rak ema dija lakaet ar vouc'hal e-harz
 gwrizioù ar wezenn ; RP.p.A-VI ema en aon rak pep
 tra ; RP.p.116 seblantout a ra dezhi ema dija
 dirak an Tribunal ; RP.p.138 ema ho liberte
 ganeoc'h da vont an tu ma karot ; RP.p.A-VI an
 termen eus ho puhez, pehini ... n'ema ket pell-bras
 diouzhoc'h ; RP.p.42 d'ar poent ma ema o reiñ
 deomp peadra da vevañ ; RP.p.80 ar voaien eta da
 vevañ e renoz, pa ema un den en un dañjer kontinuel
 da vervel ? ; RP.p.47 ar Spered Santel a ra e
 zemeurañs en eneoù pere zo e stad vat, hag ema
 prezant enno ; IN.p.10 neb zo e priedelezh, ...
 neb da d-ema ket ; BD.1573 eman va adversour ganet
 war an douar ; BD.5004 eman amañ ar wirionez ;
 BD.1083 pelec'h eta man-t-rañ (écrit : mantan) ? ;
 BD.4390 me wel an heol ... ; eman a liv d'ar gwad ;
 BD.4451 goude ma vezo an aret-se roet, eman prest
 ar serjant d'e lakaet an efed ; FG.p.21 bez' ez
 ouzout ervat eman da sort etre va daouarn ; FG.
 p.67 e ma aet Margod kuit ; MG.p.124 ne ouzout ket
 men e ma bet hounnezh o klask ar siañs-se ; MG-
 p.111 er respontoù ... a ra hounnezh, e ma
 komprenet ar pezh a zleit krediñ ; MG.p.2 hañval
 ganeoc'h eta ... e ma rekis bout a vintin bet an
 noz en iliz ... ? ; MG.p.4 ... mar lavarit dezhañ
 ... e ma abalamour dezhañ ... e rit ho labour ;
 MG.p.305 dre zouster e ma ret o c'hemer ; MG-p.111
 ne ... a santo e ma outo e komzer.
 LLB-58 gwelomp ... da betra e ma mat, da betra ne deo
 ket ; BST-p.55 dec'h e ma bet gwelet ; RBL-p.31 da
 lavaret eo, e ma ret en devout ur volonteiz kreñv ;
 BSA.p.219 an den a zo hiziv, warc'hoazh n'ema mui ;
 MGK.p.93 n'ema ket Gouel-Mikael ; TLK.p.26 kavout
 a ra dezho amañ o vont da vervel ; ATC.p.37 ema
 marv-mik ; EMG.p.236 ema-añ amañ.
 SPKH-p.22 lavarit a bezh lagad e ma borm ; SPKH-p.8
 mar deo gwir evit din-me, e ma evit deoc'h ivez ;
 SPKH-p.23 kement-se a ziskouez dimp penaos e ma
 gwir ... ; SPKH-p.13 bremañ e ma cheñchet an traoù ;
 SPKH-p.29 er barrez-se ... e ma bremañ gwanaet-mat
 ar feiz ; SPKH-p.29 evit an dud yaouank ... e ma
 c'hoazh gwazh an traoù ; SPKH-p.9 erru e Bro-C'hall
 e ma gopraet diouzhtu ; SPKH-p.9 goude bout

bet skandalet, gourdrouzet gant e vestr, e ma kaset da
 gousket d'ar blouzeg ; SPKH-p.11 an diaoul a
 c'hoarzhe : e ma ar sant din, a soñje-eñ ; SPKH-
 p.13 e ma Karr an Ankou ar hol lerc'h ; SPKH-p.30
 emen e ma hon tad ? ; SPKH-p.21 a-benn e ma
 komañset Vann gant e labour ; SPKH-p.28 lies ouzh
 ur gomz e ma staget eustrusted un den.

4. emaomp.

RP.p.155 deuit eta andra emaomp c'hoazh en amzer ; RP.
 p.235 d'hon diunañ eus ar c'houked marv ma
emaomp o vevañ ; IN.p.87 emaomp.
 KMM.p.185 emaomp ; MGK.p.85 p'em omp ; MBR.p.30
 n'emomp ket amañ er gêr.

4. emaoc'h.

Da.II n.1 hon tat ... ma emaoc'h e-n En.
 RP.p.52 ar prizon frank ha libr ma emaoc'h ennañ
 bremañ ; RP.p.66 mar d-emaoc'h e stad a bec'hed ;
 RP.p.191 ... o welet pe e stad emaoc'h o vevañ ;
 RP.p.154 mar rebech deoc'h ho koustiañs emaoc'h
 e gwall stad ; RP.p.246 emaoc'h en un oad ... ;
 IN.p.425 petra e ma z oc'h-hu deuit ... ? ; FG.
 p.72 n'e-m'oc'h ket e penn ho kont ; EN.1922 keit
 ha moch e yec'hed.
 RAL.p.179 perak n'emaon ket atav o sellet ouzhoc'h, pa
emaoc'h dalc'hmat o sellet ouzhin ; EMG.p.236
emaoc'h ; JKS.p.61 emoc'h ; FVR.p.56 mar oc'h gant
 an Intru euredet ... em'oc'h o vevañ er pec'hed ;
 MGK.p.81 pell emaoc'h ; MGK.p.76 em oc'h ; KMM.
 p.100 bevit kontant evel m'emaoc'h.

6. emaint.

Ga.n.5 e mahint ; Da.XV n.14 emaint hep soucy ; Da.XV
 n.12 n-e maint mui e danger.
 RP.p.269 emaint atav en esperañs da vezañ pardonet ; RP.
 p.192 ar flammob ... ma emaint bremañ o leskiñ hag
 o krial enno ; RP.p.58 mar d-emaint er poanioù hag
 en tourmantoù, gwazh a se dezho ; NG-1434 o klask o
 aezamant emaint dre ar bed-mañ ; RD.652 emaint en
 o c'hambri ; MG-p.43 emant er-maez ag an iliz.
 LLB-171 e mant en iliz da benn koulz an oferenn ; EMG.
 p.240 an ti m'emaint ennañ ; MGK.p.33 em int ;
 SBL.II p.240 holl emaint e kañvoù ; BST-p.31 a bep
 tu e mant deust.
 PRMG.p.265 ret eo lavarout an traoù evel m'emaint ;
 SPKH-p.25 setu perak ivez e mant bet disantret
 rac'h ; SPKH-p.22 e mant aze er solieroù.

pass. ameur.

FG.p.66 e m'our oc'h ober he c'hontrad.

ENG.p.236 amañ em eur oc'h esa lazhañ ... soudarded ar Republik ; B-L.p.19 lakaat ar spered da gompren amañ e-lec'h ma amañ Doue.

PRESENT DE SITUATION II

1. *edon.

B.n.494 en lech ma-z edouff ; N.1110 dall ha goallet, abarret ez-edoff ; N.769 diuiner meurbet ez-edoff ; N.331 pan aedoff aman voar an hent ... ; G.792 gant an mor en un heur ez edouf counqueret ; N.1857 oz crenaff bepret ez-aedouff ; M.1847 gante net ez edoff ... anconfet (lis. ancouffet).
RS.p.223 en abandon ma idon eus a bep sikcur ; RP.p.8 an holl bec'hedou am eus kometet aba idon war an douar ; HB.p.197 o prizon trist ... e-lec'h ma-idon atav e glac'har ; RP.p.123 ar vokasion ma idon emni.

2. *edout.

P.n.241 cred ez edout en doutance ; G.367 bennyguet ez-edout ; M.367 pan edout oar an bet ez out pepret haetus.
RP.p.99 dek vloaz ha tri-ugent zo aba idout o servijañ Doue.

3. edi.

Nl.n.106 ma edy ; N.531 pan aedy sul ; N.472 ... pan aedy pardon ; G.1019 ne-goar den en bet an penet ma-z-edy ; G.1054 da guelec'haez ez-edy ; N.5 diuset ez-aedi ; Nl.n.435 en Bethleem ... ez aedy ganet gant Mary ... Map Doue ; Nl.n.130 en un presep ... en lech ma-z idy an milet ; P.n.124 aman ... nen d-edy quet ; Nl.n.93 da leuenez ma edi'n aelez pepret ; Nl.n.151 profecyetez ez aedy ; N.8 proficiete edy ; G.777 ma march, aprestetez ez edy ; G.189 Breiz-meur, conqueretez edy ; G.521 sellet en Genesy a ne-d-edy (var. nen-d-edy) scroyffetez ; G.368 d-oz miret ouz pechet a quement ma-z edy ; N.549 ... da-n ylis ... ma-z-edi fest ; Gk.p.212 quement ha ma-z hedy en hon puissancz ha gallout ; J.p.79-b pan edy ... en hoz ty.
NG-661 m-aidy ; RP.p.237 evel ma idi an heol a-zloc'h an douar ; RP.p.1 ar galeter a galon ma idi an dud o vevañ e-keñver o silvidigezh ; RP.p.178 seitek kant vloaz 'zo ... aba idi ar maleüruz-mañ

o teviñ en Ifern : BD.1797 m'edy da diez kaer ... ha da holl benturioù ? ; JV.76 a pan d-edy e pign ar reiz, en hogos da gouezhañ.
BZB.p.53 edi ar vosen e penn va zi.

4. *edomp.

B.n.583 en drouc stat ez edomp ; N.349 pan edomp aman didan coat ... ; M.2505 faziet ez edomp ; M.88 ... ez edomp certen.
IM.p.189 ar gondision ma idomp o vevañ emni ; RP.p.367 ar baourentez ma idomp o vevañ.

5. *edoc'h.

N.137 pan edouch ... e-n enes ; B.n.55 pan edouch duet ; N.1324 pan aedouch breman voar an bet ; G.387 ma-z edoch-uy, tut ma ty ha-n pryet ? ; G.600 da monet ez-ydouch en glachar da-n parfont ; G.628 tout ez-ydouch un van.
RP.p.249 evit ober deoc'h anaout an abuz-se ma idouc'h o vevañ ; RP.p.303 obeisite d'ar re ma idouc'h en o servij.

6. *edint.

M.466 hac ez edynt breman ... ouz an tan glaou ; M.3402 gouzaff affliction ... n-o deureuz quet pan edint e-n bet-man ; M.1913 nac edint mar onest.
BD.362 assistite ar beorien, pan d-edint e pened.

PRESENT DE SITUATION III

1. emedon.

SIM.p.125 emedon o paouez sortial eus a di Neuder.

2. emedout.

3. emedi.

JV.225 ne pelec'h emedy ? ; JV.234 penaos emedy Sifroa ? ; JV.260 etre medy an itron en he afeksionoù ; BN.2245 e kouent sant Augustin emedy an antre ; GJ.p.8 eme din kousket war ar c'halet ; GJ.lbid. Ave, Gwerc'hez Vari ... ganec'h emedi an Aotrou ; GJ.p.34 ar plas ma medin.
SIM.p.54 sellit ouz ar bugelig paour-mañ : emedi o paouez kaout ar vrec'h ; GBI.p.64 medi noz-deiz o estlamiñ ; BBR.p.144 m'edi du-se e-barzh ar gambr wenn.

4. emedomp.

SIM.p.24 an den-hont emedomp o paouez kuitaat.

5. emedoc'h.

SIM.p.14 emedoc'h o paouez prenañ gwalinier ha dantelezhou.

IMPARFAIT

1. oan.

M.1581 e-n bet pan oann entroch ; G.826 oan ; B.n.530 ez oann ; N.117 voan ; N.384 guerch voann ; N.447 ne-d-oan.

NG-2002 ec'h ouen ; IN.p.XV an dafñer ma oan bet da vezañ kollet ; RS.p.293 oann ; BD.1063 pa voan ; MG-p.298 pa oan.

VNA-p.154 ne oan ; EMG.p.43 mar karjen bezañ aet d'ar skol n'oan ket bet ken nec'het ha ma'z on bremañ "si j'avais voulu aller à l'école, je n'aurais pas été si embarrassé que je suis à présent" ; MGK.p.VIII pa oann ; MGK.p.104 aet voann.

2. oas.

P.n.279 aet oas ; P.n.118 ... ez oas, Thomas, feal calet.

IN.p.30 abimet oaz e-barzh en neant ; BD.1517 mar boas deuet "si tu étais venu (sens conditionnel)" ;

BD.4613 gwechall pa voas er bed ; GJ.p.42 ma voas. EMG.p.121 er bloavezh m'oaz-te dimezet ; EMG.p.260 piv oaz ; KMM.p.50 ma oas.

ANDP.p.26 oaz.

3. oa.

Nl.n.6 oa ; Nl.n.71 voa ; G.246 a voae ; Nl.n.9 ne d-oa ;

Nl.n.10 a ioa ; Nl.n.21 a voa ; Nl.n.25 ne voa ;

B.n.187 hep drouc en bet ... oa hon compou ; M.693

oae ; P.n.119 goall materi oae dit ; M.198 a ioa ;

G.1103 me voae tremenet a-n bet man ; G.1109 ma

man a voae lyenet ; Nl.n.25 ha ne voa poan ? ;

P.n.55 me a ioae (var. ioa) ; J.p.4-b a voa ;

P.n.98 ha nenn d-oae marz ? ; B.n.680 ma-z-oa.

NG-192 a vo ; NG-204 a oé ; NG-677 vo ; NG-747 pa ué ;

NG-780 a vé ; NG-270 a oué ; NG-243 lojet vo hor

mestr ; RP.p.V al levr ... pehini a c'hortozed

keit amzer a voa ; IN.p.6 ez oa ; BD.543 me a voa ;

BD.857 me voa ; JV.302 ma kredhe re vuan d'e

impasianted, en defot ne dedi en ti gant e bried,

e voa bremañ ganti "s'il écoutait trop vite son

impatience, n'étant pas à la maison avec son

épouse, il serait à présent avec elle" ; MG-p.4

durant ma c'h oai klañv ; MG-p.8 ne oai.

MBR.p.86 ur stêr hag a ioa enk ; MGK.p.11 e voa ; EMG.

p.10 setu petra ioa c'hoant da ober ; EMG.p.85

pep tra a ioa mat ; EMG.p.134 aon a voa n'en

divije ... ; EMG.p.145 edomp eno ur pennad a ioa,

ha ne deue den dre an hent ; MBR.p.16 ar plac'hig

koant, pa glevas ar c'hortoz-se hag ez oa ar roue

e-unan oa, a ruzias ... ; BSA.p.162 e vamm hag e

c'hoar, div santez, mar d-oa ; CSR.p.1 pa voa.

SFKH-p.9 ne oé.

4. oamp.

Nl.n.37 pan oamp ; Nl.n.159 pan voamp ; Nl.n.76 a

chuy ne gouzve quet ez oamp oz hoz claso ... ?

NG-141 pa oem ; NG-1006 a pa d-oem-ni ; NG-1008 ec'h

oemp ; NG-1079 lakaet oemp ; BD.1292 pa voamp ;

SG.F.53-b e voam-ni ; GJ.p.27 e voamp pell 'zo

amzer o c'hortoz anezhañ ; MG-p.26 ec'h oemb.

EMG.p.140 mar d-oamp ; ibid. petra oamp ; CSR.p.14 e

voamp.

5. oac'h.

J.p.123-b pan oach.

NG-1989 ec'h oac'h ; NG-1997 d-oac'h ; IN.p.367 ar

vaniteoù ma oac'h sujet dezho ; BD.264 ma kavjec'h

e plas all, amañ ne voach ket deuet "si vous aviez

trouvé ailleurs, vous ne seriez pas venu ici" ;

RS.p.142 ma oac'h ; MG-p.VII a pa'm eus gouezet

ec'h oac'h er c'hanton ; GJ.p.46 e voach.

VNA-p.221 ec'h oac'h ; VNA-p.167 ohmet oac'h ;

VNA-p.134 ne hoac'h-c'hwi ; EMG.p.196 da sinañ

oac'h anvet maer.

6. oant.

Nl.n.11 pan voant ; Nl.n.163 ez oant ; G.816 aet voent

(var. voant) ; ibid. voant ; Nl.n.165 pan clevas

ez oant tremenet ; B.n.348 da-n ty ma-z oant v

manifest ouz ober fest an Abestel ; M.1990 her dre

oant e-n bedou ; M.1482 pan oant ... oar an bet ;

M.1707 e-n hent caez man ... pan oant bezet eth ;

M.225 nen d-eus quet cals amzer aban-oant e-n

keryou.

NG-227 ne d-oant ; IN.p.258 ma'z oant ; IN.p.312 ne

d-oant ; IN.p.455 oant ; BD.4659 pa voant ; MG-

p.96 ma c'h oant.

VNA-p.142 ne oant ; EMG.p.144 anat oa ez oant erru

warnomp ; MGK.p.11 ma voant.

pass. oad.
 J.p.123 oat.
 MG-p.340 a pa oait.
 EMG.p.126 holl e voat prest da vont d'an emgann ; EMG.
 p.181 kemeret an tec'h, rak oat erru warnañ ;
 RSA.p.280 ez oat ; BAL.p.198 pa ouet.

IMPARFAIT D'HABITUDE

1. bezen.
 EMG.p.208 pa vezen.
 PRMG.p.264 pa vezen e-barzh an ti.

2. bezes.
 M.289 an amseruez ma-z-vezez entreze "le temps que tu
 étais parmi ces choses".

3. beze.
 M.1528 vn den santel a veze temptet garu en pechedou
 maruel.
 IN.p.2 ar merc'hed pere a veze d'e faltazi.
 MBR.p.226 n'eus forzh peseurt amzer a veze ; BAL.p.176
 alies e veze klañv ; EMG.p.15 d'ar mareoù-se ...
 e veze bep sizhun e Rosgo listri bihan.
 SFKH.p.5 d'ar c'houlz-se an diaoul a veze tizhet lies
 en e varc'hadou.

4. bezemp.

5. bezec'h.

6. bezent.
 IN.p.342 ma vezent.
 EMG.p.208 ma vezent.

pass. bezed.

IMPARFAIT DE SITUATION

1. edon.
 P.n.141 pan edoann en mont Olivet ; Da.VIII n.25 edonn.
 RP.p.217 ... evel ma edon en sav en he c'hichen ; RP.
 p.216 ar c'harter ma edon ; EP.p.324 ... e santen
edon e dispozision da gontinuiñ ; RP.p.216 endra
edon oc'h ober ar bedenn-mañ ; RP.p.216 bezañ ez
edon en ul lec'h ... ; RP.p.196 ur wech ... pa
edon oc'h ober va oregon, e seblantas din ... edon
 en Ifern ; FG.p.23 edounn kuzhet a-dreñv ar

wrac'hell ; FG.p.13 un devezh eta ma'z edoun war
 bord ar mor ; FG.p.60 edoun en em apersevet ...
 e vitanac niver hor gedon.
 EMG.p.157 edoun e-touez ar re-se ; EMG.p.195 mar
 d-edon e Kergidu.
 ATST.p.14 bremaik edon o pesketa aza.

2. edos.

RS.p.304 bezañ ez eus ur miz aba edos-te o prezeg ;
 FG.p.23 hogen pelec'h ez edoz-te.

3. edo.

Nl.n.62 an ploue ma-z edoa Doue ; Nl.n.197 edoa affuy
 ouz e gryat ; M.151 pan edoa e-n Iardrin ; G.168
 an bro-se, e pechet peuplyst a edoa ; Nl.n.409
 bete.un merch hac a edoa guarches ; Ca.n.3 ... an
 cry a edoa gant pep soeurt aneualet ; G.536 ret
 pan edo ; Nl.n.450 an lech ma-z edoa ; G.1021 e
 Ryou he map quer ez-edoa he prydyri ; N.533 me
aedoa ma human manet ; Ca.n.3 pan edoa an
 Impalazr Maxentius ... en Alexandria ; P.n.73
 pan edoa oz paeaff an tribut ; M.1733 pan edoa
 sot ; M.1780 quent ma-z ganset, parfet edo ;
 B.n.344 an bez edo goloet ; M.1285 dre-n pez
 ma-z edoa den ; Ca.n.33 euel ma-z edoa ouz he
 pydi "comme il était à la prier" ; Ca.n.34 pan
edov vng guez oz ober oraison.
 RP.p.100 daou vloaz a oa aba edo klañv ; RP.p.408 an
 daou zen-se pere a vedo gantañ o labourat ; RP.
 p.16 pa edo ivez o vont da vervel ; RP.p.9 ... e
 tistroas da gaout Alipius el lec'h ma edo azezet ;
 RP.p.94 ur wech ma edo ar priñs-mañ oc'h ober ur
 fest vras ... ; RP.p.103 pa edo en e angoni ; RP.
 p.266 e-kreiz an deñvalijenn ma edo ; RP.p.89 o
 klevet gantañ pe e stad edo e ene ; RP.p.94 ar
 sal ma edo ar banked enni ; RP.p.103 pa ne ve ar
 gomplezañs ... ez edo en hent eus e silvidigezh ;
 IN.p.30 keit amzer a oa aba edo ar bed "il y
 avait si longtemps depuis que le monde existait" ;
 RP.p.8 endra edo Augustin o vrezelekaat evel-hen
 outañ e-uan ... ; RP.p.212 ... ne doa nemet un
 eur c'hoazh aba edo eno ; RS.p.241 evel ne
 c'halle ket lakaat kregiñ ennañ, o vezañ na d-edo
 ket dindan e zominasion ; RP.p.274 Sant T'rem ha
 Sant Yann Krizostom a vedo ivez er memes
 santimant.
 BAL.p.171 d'ar Yaou ... e santas ez edo o vont en e
 basion ; MBR.p.136 pa edo o tistroiñ d'ar gêr ;

MBR.p.72 pa'z edo e-kreiz al lannez, setu e klev un trouz ; EMG.p.13 unan ... a welas ur renkad levrioù ha n'edo ket a-rank gant ar re all ; EMG.p.85 er penn kentañ eus a viz Mae edo ar Rogasionoù ; EMG.p.273 e Kastell edo kure ; MBR.p.270 eno edo e rejimant ; MBR.p.20 evit reiñ da anaout dezhañ ez edo o vont da vezañ brazez ; BRK.p.200 er stad trist-se edo pa erruas Primel ; TLK.p.26 bremañ edo an tan em genou ; TLK.p.26 p'edo o sevel d'ar C'hrinou ; TLK.p.10 edo o vont da bezañ flastret ; TLK.p.26 gwalet a rae n'edo ket an traou a-du gantañ.

4. edomp.

Nl.n.190 edoamp en hyruot, hep souten ; Nl.n.137 d-on lamet a morchet ma-z edoamp ; M.2520 oar an bet pan edoamp entromp, ha bout pompus.
RP.p.70 erruout a reomp gant ar marv en eur diwezhañ-se, hogen pell 'zo aba edomp en hent da vont etrezek enni ; IN.p.29 pelec'h edom-ni neuze 'ta ... ? ; WG.p.60 edomp disul o kaozeal er vered ; FG.p.54 edomp n'eus ket pell-bras e leur va moereb.
EMG.p.207 e brezel edomp ; EMG.p.244 p'edoamp-ni o tont ; EMG.p.144 abred diouzh ar mintin edomp war-sav.

5. edoc'h.

G.733 an pechet ma-z edech.
RP.p.191 d'an ampoent ma edoc'h e stad a bec'hed marvel ; RP.p.125 hag oa imposubl deoc'h rezistañ outi en oad ma edoc'h ; RS.p.148 ne d-edoc'h mui er bez.
EMG.p.262 e-pad m'edoc'h e Plougouloum.

6. edont.

B.n.334 a-n lech ma-z edont ; M.132 pan edoant e-n bet man ; M.512 pere nac edoant quiet appailllet "qui n'étaient pas prêtes" ; M.2319 oar an bet pan edoant.
GS.p.255 pa edont o ouelañ da Foded o-daou ... ; RP.p.91 endra edont e buhez ; RS.p.298 ... penaos ne d-edont ket en ur plas a gement na dlevijent en em aretiñ.
EMG.p.76 war c'hed edont eus ur gwall dra bennak ; NG.p.143 Kastelliz n'edont ket hep nec'h ; MBR.p.28 un devezh ma'z edont a-zevri ganti, o c'hoari.

Pass. edod.

RP.p.3 pa edot o lenn an Aviel ; RP.p.199 me gave ervat en em santen o teviñ hag edot ouzh va hachañ a bezh e pezh.

EMG.p.111 pa welas edot o vont da gregiñ en Actrou person ... ; BAW.p.6 pa vedot ouzh e verzheriañ ; EMG.p.142 ni ne ouimp ket c'hoazh ar vicher edor ouzh he deskiñ deomp.

PRIFERIT

1. boen (moyen-breton biouff).

J.p.39 pan vior ; J.p.81-b ne vior e re nepret ; Nl.n.504 ne vioff ; B.n.281 pell so na viouff (var. viouff) ... e-m tv ; B.n.184 pan viouff ganet ; P.n.120 hac incredul viouff pepret.
IN.p.67 pa ouen badezet ; BD.1605 epouantet on mar boen biskoazh.
EMG.p.181 kerent ha m'oenn savet ; EMG.p.180 ne ouenn ket pell evit bezañ sec'h.

2. boes (moyen-breton biout).

M.686 mar biot ; P.n.118 hac incredul viout pepret ; P.n.119 ne vyoud-e ; M.303 ez viot.

3. boe.

Nl.n.2 a voue ; Nl.n.5 ez voe ; Nl.n.7 crediff a dleomp ... ez voue heman ganet ; Nl.n.10 quen buhan ma-z foue ganet Doue ; G.165 pret voae ; J.p.66-b a voe blamet ; B.n.669 pan uoe ; B.n.321 eff voe a croeas ... quemant croeadur so furmet ; B.n.322 quentañ ... ez voe croeet ... ann Alez.
IN.p.12 a oue ; NG-195 a voy ; NG-649 e vouv ; NG-1751 a voui ; BD.451 o den an ingratañ a voe biskoazh er bed.
MBR.p.76 pa oe en em gavet ; EMG.p.18 an eor a oue savet ; EMG.p.134 ne voue ket pell ; MGK.p.26 e voe ; CSB.p.17 voe.

4. boemp (moyen-breton biomp).

Nl.n.2 ez viomp condamnet.
NG-1009 ur wezh en noz e vezamp-ni kollet.
EMG.p.142 bountet e ouemp.

5. boec'h (moyen-breton bioch).

P.n.76 me a goar ... ez bioch diff crenn gourchemennet.
NG-2001 d'an eur ma vezau saludet ; NG-1992 na vezau-c'hwil ; BD.419 na voach.

6. boent (moyen-breton biout).

Nl.n.4 ez viout carezet ; Nl.n.73 ez vyont ; P.n.114

pan viont em-guañfet ; B.n.112 piu viont y ;
G.813 (?) ez oent.
RS.p.321 e vouent ; IN.p.323 ne oent.
EMG.p.124 e oent ; KMM.p.76 e oent.

pass. boed.

FUTUR

1. bin, bezin.

N.67 na viziñf ; G.473 ez vizyñf ; J.p.100 dra bezif
(var. dre vizif) beu ; M.1855 viziff ; B.n.268
aman e-n dez ez beziff ; J.p.92-b gca ... an den
pe dre heny ez vizif ... traysset ; P.n.24 reyvt un
dro diff ma viziñf sur a gloat Doe-n Tat ; Da.VIII
n.7 ne viziñ.

IN.p.XXIV evit ... na vezin ket ... kollet ; IN.p.50
evit na vizin ket barnet ; BD.533 e vezin ; BD.
814 diwezhat vin emberr ; MG-p.VIII engortoz
vein ac'hanoc'h.

VNA-p.172 ma vein ; EMG.p.13 ma vezin ; EMG.p.300 e
viziñ ; MGK.p.66 ra vezinn-me.

2. bi, bezi.

P.n.299 ez vezy ; P.n.231 ez vvzy ; J.p.89 en lech ma-z
vizy byshuiquen ; G.24 eno pan vvzy arryvet ; B.
n.395 ... ez vizy ... stleiget ; N.613 mir ... na
vizi curius ; N.698 duet mat ra vizi.

NG-839 petra vi-te ; RS.p.245 e vezi ; BD.314 e vesy ;
BD.296 debret vy ; GJ.p.42 e vi ; MG-p.332 e vei.
CSB.p.41 na vi ; EMG.p.115 e vezi.

3. bo, bezo.

J.p.18 ne vezo ; G.28 ef a vezo.
NG-1799 o lavaret e vo Krist vezou ; NG-5 an
c'hwec'hvet sin a varv vezo ; NG-157 un deiz a
veso ; NG-744 din-me vo e aparteno ; NG-25 hennen
a vo kruel ; NG-39 ne vo ; RP.p.15 a vezo ; BD.
715 ret eo ma vo hadet bosenn war an douar ; BD.
44 e veso ; SG.f.67-b a vezou ; GJ.p.11 a veo ;
ibid. a vezo ; GJ.p.12 a vo ; MG-p.III a vo.
VNA-p.233 ret vo ; CSB.p.VI a vo ; EMG.p.17 meulet ra
vezo Doue.

4. bimp, bezimp.

N.253 ma-z viziñp ; Da.I n.19 ma vezimp ; ibid. e-
viziñp ; N1.n.446 pardonet ... ma-z vezomp ;
M.1697 ouz pep drouc ez vihomp diougael.

RS.p.57 endra viomp ; IN.p.20 e vezimp ; IN.p.463 ne
vezimp ; NG-95 ma vehemp erfin pardonet ; NG-88
pedomp an Dreinded ... ma viñem salvet ; NG-1526
e vehem ; BD.2075 pa veomp separet, pelec'h eo
eo'h i-te ? ; BD.410 digorit dimp ar porzh ha ma
veomp lojet ; BD.4807 ni reket diganech ha ma
vesomp-ni daonet.

VNA-p.180 e vehemb ; CSB.p.11 e veomp ; EMG.p.158 pa
vezimp ; EMG.p.240 ne viziñp ken.

AMDP.p.17 e vefomp ; SFKH-p.6 ma vehemb.

5. biot.

N.143 ma-z vihet ; P.n.283 curunet ... vihet ; P.n.199
duet mat ra vihet ; G.162 duet mat ... ra vyhet ;
P.n.182 mar delcnet an tra man crea ez vezot (var.
vezac) difennet ; H.p.41 pan uizhyt.

NG-406 lakait evezh mat na vihet kemeret e lasoh
Lusifer ; IN.p.XV binniget ra viot ; JV.325 e
viet ; JV.II, 1495 ma feset ; BD.1240 keit ha ma
veot e buhez ; GS.p.251 ruihet vihot bamdez dre
gastell Tremazan ; RS.n.109 ra vihot ; HB.p.621
ma vesot ; GJ.p.38 e riet ; MG-p.30 just eo ma
vehait rekompañset.

VNA-p.93 klañv vehet ; EMG.p.18 e viot ; EMG.p.136 ne
vioc'h ket ; MGK.p.41 e vioc'h ; BAL.p.184 pa
vezoc'h ; EMG.p.325 neuze 'ta e vezoc'h du-mañ
arc'hoazh ; MGK.p.3 e vezoc'h ; GBI.p.28 mab-kaer
en ti-mañ ne vefet ket.

6. bint, bezint.

J.p.45 bezint ; B.n.276 e-mn ifferm ... ez vezint
dampnet ; N.1202 ma-z vizint ; Da.XIII n.4 e
vizint ; M.2382 goude bresel e-n bet ... ez
vezont y pacifiet ; M.3309 pan vezont.
NG-481 e vezaint ; NG-900 e vesaint ; NG-898 vaint ;
NG-83 ne veint ; IN.p.33 ma vezint ; BD.4077 na
vesoint ; BD.4355 a voaint ; BD.1750 etre voint ;
SG.f.70-b evit ma vesont losket ; MG-p.26 pa
veint ; GJ.p.14 ma voint.
CSB.p.V ma voint ; EMG.p.94 ne vizint ; EMG.p.207 e
vezint ; KMM.p.99 meulet ra vezint.

Pass. bior.

M.3121 dreizaff ... ez viher comun, à unan ; M.2616
mar bez trech an pechet, da-n yfferm ... ez
viher condaffnet ; M.1292 doe á barno piz, diouz
ma-z vezher tizet.
NG-p.319 durant ma vehér ouzh ho nouif.

VNA-p.150 an danvez a vir lies na vár eürus ; BAL.p.88 pa vezor.

CONDITIONNEL PRESENT

1. ben, befen.

J.p.6-b pan venn ; B.n.740 mar benn ; J.p.24-b mar galhe ... ez venn recevet.
RS.p.154 e ven ; IN.p.205 e venn ; BD.473 me garhe e ven marv ; MG-p.4 kontant vehèn.
VNA-p.149 pa vehen ; EMG.p.227 daoust ha klevet e ven bet ... ? ; MGK.p.10 perak ne venn-me ket ; EMG.p.236 penaos e vefen-me kaoz ?

2. bes, befes.

P.n.231 ne ves ; M.359 pan ves ; B.n.689 pan uez ; N.601 mir dre orgoill en stroill ne ves souillet ; B.n.519 euit miret na ues quet temptet ; B.n.698 mar bes ; B.n.777 da bout hereatic ... ef-fez dalchet.
BD.458 pa ves aze dek vloaz ; MG-p.324 nag eürusat vehès-te, pa c'hellhes bout evel-se da Zoue hepken !
VNA-p.176 ne vehès ; MGK.p.44 arabat eo e vez dinec'h.

3. be, befe.

J.p.6-b me a ve ; N.151 mar be ; P.n.240 mar be fur ; P.n.180 ma be ; B.n.149 Doe ... ra ve grâciet ; J.p.30-b me menn ... ez ve an prophecy achiuet ; N.151 mar be profit ... ez ahenn breman ahannenn ; J.p.32-b ret eu ... ez ve an scriptur apuret ; B.n.72 ret ve ez ve prim estimet ... , musuret ha diuiset mat.
NG-523 ve ; NG-887 ma uehé ; NG-937 e vihey ; IN.p.321 mar be e volonteiz ; BD.760 ha posupl ve eta e ve ret din mont ? ; MG-p.4 diaes vehai din labourat evitañ.
VNA-p.149 ne vehé ; SAG.p.302 ne gredan ket e ve an dra-se un dra diaes ; JKS.p.43 ma ve ; EMG.p.263 ma vefe.
SPKH-p.9 a vehé.

4. bemp, befemp.

M.542 rac aoun na vemp collet ; B.n.252 tamallet vemp mar groahemp try.
NG-974 gwazh dimp ma ne vemp ; IN.p.20 e vemp ; IN.p.419 ... eget miret na vezzemp re hastet ; BD.694 na lavarit ket e vemp treitour ; MG-p.1 hag e

vehèmb-ni gwazed.

SAG.p.301 m'ho pafe ar vadelezh da gontañ deomp an istor-se, e vemp kontant ; MBR.p.2 ma vemp ; JKS.p.43 ne vemp.

5. beo'h, befeo'h.

B.n.154 rac na vech blamet ; N.772 mar bech ; N1.n.66 ma-z vech.
IN.p.27 e veac'h ; IN.p.102 mar beac'h ; BD.4181 mar bech ; JW.II,1449 ma feach inspiret dre ar Spered Santel ; MG-p.67 mar bech ; MG-p.35 ma vehech.
MGK.p.38 na vec'h ; KMM.p.11 e veeo'h.

6. bent, befent.

J.p.10 ne vent ; B.n.663 na uant ; B.n.108 ne caffaff quet ... ef-feñt docou ; B.n.399 dimp ez eu ... gourchemennet ef-feñt ... enoret.
NG-844 pa uant ; IN.p.165 na vent ; RS.p.XVII mar bent ; BD.1603 mar bent ; MG-p.20 ne vehènt.
CSB.p.IV pa vent ; MGK.p.67 ne vent ; KMM.p.X e veent.
ANDP.p.16 mar bent ; SPKH-p.13 e vehent.

Pass. bed, befed.

M.586 ... da bezaff ... hep bech á nep pechet, rac gant effreyz dreizaff na vet ... condamnet.
RS.p.41 mar bet e stad vat.
VNA-p.197 ne vehér.

CONDITIONNEL PASSE

1. bijen.

J.p.30-b ez viheñ ; J.p.82-b quet n-en grasenn, pan viheñ fur ; Da.X n.9 ... é caren brema na visen quet crotet e-r bet-ma ; Da.XVII n.23 e-visenn.
IN.p.XI ma visen marv ; IN.p.XVII mar bisen en em gavet ; BD.1819 e vigen ; (?) BD.1471 er c'hoad-hont ma voen, ur plasig aezet a gavjen ; MG-p.29 marvet vézèn bet ar an tach.
VNA-p.151 pa vezen ; KMM.p.53 e vizen ; EMG.p.208 pa vichen.

2. bijes.

IN.p.30 e vises ; BD.1802 na viges.
EMG.p.326 e vichez ; EMG.p.260 bichez gortozet "tu aurais dû attendre" ; MGK.p.6 ma viejz.

3. bije.

J.p.15-b a vihe ; B.n.204 guell vihe ... bezaff aet ;

- B.n.283 euel ma e-moa ... ordrenet ... ez vihe
groaet ; Ca.n.25 a-uye ; ibid. a vihe ; Nl.n.112
dezy ... ez voue reuelet ez vyse mat ha din quifin
an Drindet ; B.n.248 a vise ; B.n.437 pas n-en
groase pan vise fur ; P.n.15 pensaus vise di-me ...
hoz ancoiffhat, pan ouch ma mam.
- NG-1454 vezé ; IN.p.XVI e vise bet ; GS.p.251 kriz vise
ar galon na deuje da ouelañ ; BD.23 ... m'ho poa
prometet ... kent ma vige biken baradoz evitañ ;
GJ.p.11 e vize ; GJ.p.26 pa vige ; MG-p.16 e vezai.
VNA-p.161 ne vezé ; KIW.p.12 peur e vize mat lakaat ar
gwrizioù da zont ; EMG.p.8 heuilh a ranke ... ali
ar gouarnamant, mat pe fall, evel ma viche e viche ;
BAL.p.175 e vize ; CSB.p.V na vige.
- (employé comme imparfait d'habitude)
- RS.p.138 kerkent ha ma vise lavaret dezhi ober un dra
bennak, hen grae.
- EMG.p.15 pa viche diskarzet al lestrig ez ae ar
vartoloded ... d'ar porzh-mor.
- ANDP.p.25 bepred e vije kavet trist "toujours on la
trouvait triste".
4. bijemp.
G.1245 crouguet vyhemp (var. vezemp) ; M.2533 ma-z
quarsemp, bet ne visemp en poan ; M.534 a-n madou
à tizsemp her dre-z visemp e-n ploe "des biens que
nous aurions atteints tant que nous étions au monde"
(sens d'imparfait d'habitude).
NG-1951 e vezem ; BD.4802 na vigemp ; MG-p.17 kollet
vezem bet.
EMG.p.45 pa vichemp.
5. bijec'h.
P.n.164 quement so e-n fez badezet, credet bezaff don
pardonet ; ma ne crethech, ne bihech quet, pan
rohech glan holl mat an bet.
RS.p.155 pa visac'h ; SG.f.71-b pa visach ; SG.f.78-b
ma vigeach ; BD.3901 na vigach ; BD.4979 bepred
ganin vigach klevet "toujours par moi vous étiez
écouté" (sens d'imparfait d'habitude) ; MG-p.295
pa vezech marvet.
JKS.p.70 ma ne vijac'h ket aet ; EMG.p.249 aotreet hor
boa ... e vichac'h aet.
6. bijent.
Ca.n.3 ez visent.

NG-1456 visent ; NG-328 e vesent ; NG-1525 ma uzent ;
IN.p.158 visent ; BD.1576 ma vijent ; SG.f.60-b
mar bigent ; MG-p.22 ma vezent.
EMG.p.24 gant acn na vichent aet kuit ; MGK.p.IX e
vizent.

Pass. bijed.
MGK.p.61 e vijet ; EMG.p.234 ma vichet.

IMPERATIF

2. bez.

P.n.253 bez ... deuet ; N.n.507 bez fier ; J.p.18-b
na vez.

BD.299 be kriz ha rust.

VNA-p.115 na veès ; BAL.p.69 bez joa ha karantez ouzh
Doue "aie joie et amour à l'égard de Dieu".

3. bezet.

J.p.69-b da youll ... bezet achiuet ; G.126 salut Doe
... en-oz annez bezet ; P.n.285 an graec man ...
bezet autreet ... deomp-ny ; Gk.p.212 volentez
doue bezet graet ; N.520 na vezet gour dicourtes.
IN.p.419 ho polontez bezet graet ; RS.p.412 bezet
agreapl ganeoc'h, Gwerc'hez sakr, e teuhenn d'ho
meulif ; BD.3417 m'ho ped, na vet hini ken skañv
a Peiz dont d'e grediñ.
JKS.p.48 evel-se bezet graet ; MBR.p.322 bezet amañ
diouzhtu ... ur maner kaeroc'h evit na deo lez ar
roue ; CSB.p.3 evel-se beat graet.

4. bezomp.

M.1695 bezomp hael.
IN.p.208 bezomp ; BD.2211 besomp ; BD.4510 na veomp
ket ingrat ; GJ.p.48 na veomp ket didalvez.
EMG.p.229 bezomp sioul.
AADM.p.20 na vezomp ket.

5. bezet.

Nl.n.7 bezet seder ; G.145 bezet prest ; B.n.24 na
vezet goac na diactiff ; B.n.640 na uzet.
IN.p.208 bezet ; NG-956 bet ; NG-717 na vet ket ;
BD.5604 beet evezh "ayez soin" ; SG.f.90-b beet
bepred fidel ; SG.f.62-b bezet ; MG-p.303 bealh
evezhetoc'h na soursiusoc'h.
BAL.p.56 bezet truez ouzhin "ayez pitié de moi".
ANDP.p.10 na vet ket.

6. bezent.

N.615 an peorven bezent ... soutenet : Da.XI n.31 va oll pec'hnet ha va meschanceté, bezent dre ho graç ... effacet.
 HB.p.619 bezent va holl adversourien leun a vevh hag a droublien.

NOTE : Pour les formes servant à conjuguer le verbe "avoir", Voir endevoud.

bezañs f. (1) présence.

NOTK.p.346 bezañs an drouized.

----- (2) existence.

bezant a. présent.

FURN.4,2 bevañ er vertuz ... ; bezant, e kemerer skouer diwarni, ezvezant, e huanader war he lerc'h.

bezhin coll.-enn goémon.

C. bezin.

EMG.p.252 ur c'harrad bezin.

NOTK.p.369 tolpadoù bras a vezin.

bezhina v.-et récolter du goémon.

bezhinad m.-où (1) récolte du goémon.

----- (2) époque de la récolte du goémon.

bezhinaerezh m. acte de récolter le goémon.

bezhin-du coll. goémon de rive.

bezhineg f.-i,-où lieu où abonde le goémon.

bezhin-evned coll. baugue, zostère.

bezhin-glas coll. bezhinenn-c'hias baugue, zostère.

bezhin-med coll. goémon qu'on récolte sur le rivage.

bezhin-rasklenn coll. goémon déposé par la mer sur le rivage.

bezhin-tan coll. goémon à brûler.

bezhin-tonn coll. ; bezhin-tonnet coll. goémon à ramasser sur la grève.

bezhin-torr coll. goémon jeté à la côte par la tempête.

EMG.p.194 Klask Paol Inizan da ober dezhañ un devezhiad kerc'hat bizin torr eus an aod.

bezhin-troc'h coll. goémon à couper dans la mer.

beziad m.-où (1) contenu d'une tombe.

----- (2) enterrement, mise au tombeau, sépulture.

beziadur m.-ioù enterrement, mise au tombeau, sépulture.

NOTK.p.426 kentañ lidoù ur beziadur.

beziañ v. enterrer, mettre au tombeau.

EMG.p.190 bremañ eo besiet e bev (pp.)

NOTK.p.355 e-lec'h m'edo beziat ar roueed (pp.)

bezi ; bezi v. étourdi (par l'ivresse, etc.), stupéfié, déconcerté, frappé d'une émotion soudaine.

bez-meur m. monument aux morts.

bezouë m. (1) être, existence ; cf. boud 3.

----- (2) être, individu.

SKET.p.27 ar Bezout ... n'ouzer anv ebet dezhañ.

bezout v. Voir bezañ.

bezskrivadur m.-ioù épitaphe.

NOTK.p.427 ar bezskrivadurioù (pl.)

bezu m.-ed dorade noire.

bezu coll.-enn bouleaux, bouleau (bois).

C. bezuenn, bezeuenn (sgf.)

MMKE.p.120 biskoazh ne voe gwelet seurt baen en hor

bro (sgf.) ; ibid. ur wezenn bae : NOTK.p.378 ar

bezo ... gwez kaer-dibaot ; SKET.p.40 eus ar

vezvenn d'an eflenn (sgf.)

bezveg f.-i,-où boulaie.

bezveneg f.-i,-où boulaie.

bezvennek a. abondant en bouleaux.

bezvoed f. boulaie.

bezvoud m. liseron, belle-de-jour, convolvulus.

biaou Voir piacu.

Bibl m. ou f.-où Bible.

C. Bibl.

biblek a. biblique.

AHMS.p.5 an troioù-lavar biblek.

biblian m. bibliothécaire.

bid m. (1) as (aux cartes) ; (2) point (aux dés).

bidaneller m.-ien farceur.

bidev m.-ed bidet, petit cheval.

bidev m.-ioù gaffe, perche.

bideviañ v. (1) manier une gaffe ; (2) prendre avec une gaffe.

bidon m.-où,-ioù bidon.

bidonad m.-où ; bidoniad m.-où plein un bidon.

bier m. bière (boisson).

NOTK.p.310 bier eo a oa died bemdez ar Gelted.

bierdi m.-où brasserie (établissement où l'on sert à boire).

biererezh f.-ioù brasserie (fabrique).

bigalenn f.-où dame-jeanne.

bigarre a. (1) bigarré.

C. bigarre.

----- (2) d'humeur difficile.

IN.p.192 bigarre, mutin, insupportable ; IN.p.230 eus a

un natural bigarre ha variant, kolerus : IN.p.321

a imor chagrinus ha bigarre.

bigarret a. d'humeur difficile.

Nom.p.109 bigarret.

bigerniel pluriel de bigorn.

bigi pluriel de bag.

bignez coll.-enn bignets.

- bigod m.-ed bigot.
KMM.p.96 piv eo ar bigod en hon touez ? ; BAL.p.211
gaouadez, bigodez, everez e kuzh (fém.)
- bigodaj m. bigoterie.
- bigodenn f. bigodeszed bigote.
- bigoderezh m. bigoterie.
IN.p.186 ur bigoterez pe un hipokrizi.
- bigof m.-où panse.
- bigofek a. ventru.
- bigorn m. (1) -ed,-où, bigorniel bigorneau.
IN.p.113 pa en em avañse ar gwagoù war ar sabl, e
lezent eno bigornou (pl.)
---- (2) -où bigorne (sorte d'enclume).
- bigornenn f. bigorneau.
- bigorneta v.-et chercher des bigorneaux.
- bigoudenn f. (1) -où coiffe de Pont-l'Abbé.
---- (2) -ed femme de Pont-l'Abbé.
- bigriañ v. braconner.
- bigrier m.-ien braconnier.
- bigrierezh m. braconnage.
- bihan a. (1) petit.
C. bihan, bichan, bihan ; C. baguic uiban ; B.51 Breyz
uiban ; P.n.262 un ty byhan ; B.n.509 queffridy
quen bihan ; M.2094 ne d-eux den ... a exprime vn
poan, na ve mar bihanic (dim.) ; M.3427
consideraff e poanyou ... an bihanaff (sup.)
IN.p.271 un azen bian.
EMG.p.15 listri bian ; EMG.p.237 plac'h bian ; JKS.p.
32 ne deo ket bihan dra, mar gell unan bennak
denc'hel un elfenn eus a dan e garantez.
---- (2) netit, humble.
NL.n.2 bras ha byhan, quemet a voue ganet ; Da.I n.13
da barn bras ha bian.
NG-108 holl, bihan ha bras ; ED.495 bras ha bian.
---- (3) peu.
C. bihannoch (comp.) ; J.p.8 peuch e-n ty man glan
byanaf " (?) paix au moins en cette maison pure" ;
B.n.813 da viannaf (sup.) ; B.n.171 an Scriptur
glan da bihanaff (var. viannaf) a renquet da
entent quentañ (sup.) ; B.n.663 da viannaff
(sup.) ; M.2593 ma ne querez ... renonciañ ...
da-z pechedou, les y da bihanaff, rac dougaff
muy caffau (sup.) ; Da.VIII n.8 e bianoc'h cren
evit un heur (comp.)
RS.p.331 an eretiked ... pere ne dint ket bianoc'h
adversourien d'ar vamm eget d'ar mab (comp.) ;
IN.p.272 da viana (sup.) ; JV.363 d'ar vianan
(sup.) ; MG-p.8 ne deo ket bihan a boanioù hoc'h

- eus bet ; MG-p.308 ar bihan a gaz a reer ag an
devozion ; MG-p.302 n'em eus met ul liard, ha
c'hoazh bihannoch evit ul liard (comp.) ; MG-p.10
arsa, bihannoch a langaj (comp.) ; MG-p.28 a
viannoch, Pier ne vo ket eürus eno "du moins,
Pierre ne sera-t-il pas heureux là" (comp.) ; MG-
p.47 mui pe bihannoch a c'hlac'har (comp.) ; MG-
p.301 d'ar bihannan (sup.)
VNA-p.152 ne hentan an dud a gër met bihannan ma
c'hellan (sup.) ; MBR.p.174 d-ihana (sup.) ; MGK.
p.16 d-iana (sup.) ; EST-p.69 pa soñjer bihannan
(sup.) ; EST-p.62 ur wezh d'ar bihanan (sup.)
SEKH-p.9 ne deus ket bihan labour ... a redek ag un tu
d'an tu-rall.
---- (4) mineur, moindre.
H.p.6 Sant Jacques an bihan.
---- (A) mar vihan si petit soit-il.
M.2981 eno ... ne vezo muy angoes nac esgoar bet narv,
na nep melcony mar bihan ; M.372 nen d-ay genet ...
pris vn vuy mar bihan "tu n'emporteras pas la
valeur d'un oeuf, si petit soit-il".
bihanaat v. (1) diminuer, rapetisser.
C. bihanhat, bihannat, bihanat (inf.) ; C. bihanneat.
bihanneat (pp.) ; M.1445 e poan ouz bihanhat (inf.)
IN.p.189 da viannaat kazi hon holl vertuzioù (inf.) ;
MG-p.58 al lod a ya gant ar re-rall ne vianna ket
ho hini (3 prés.) ; MG-p.76 ni o faeo deoc'h, hep
bihannad ho kobr a netra (inf.)
PRO.p.185 evit bihanaat va foanioù (inf.)
---- (2) se serrer (en parlant du coeur).
EMG.p.252 biannaat a rae e galon pa soñje e rankje
dispartiañ (inf.) ; EMG.p.190 va c'halon a
vianna o wetet daerou an Aotrou Kure (3 imparf.)
bihanadur m.-ioù diminution.
bihanded f. (1) petitesse.
---- (2) chagrin.
G.63 byhandet ... a-m bezo.
bihander m.-ioù petitesse.
IN.p.184 ar biander, an izelder, ar vilder, pe an
disterder, hag ar baourentez a zo enomp.
bihanez f. (1) petitesse, modicité.
C. bihannez ; B.n.249 en un tour quen flour labourer ez
eu bihanez ... na ell bout gulet nemet dou "dans
une tour si joliment travaillée, c'est chose
modeste qu'on ne puisse voir que deux (fenêtres)".
---- (2) chagrin, douleur, misère.
M.3314 ho holl poan ... ha-n bihanez ; J.p.141 bezaf en
languys ... ha poan, ha doan, ha bihanez ; B.n.366

en ur prison ... da gouzaff poan ha bihanez ;
N.654 fet an bet man so poan ha bihanez ; Da.VIII
n.18 é bianez pa vizy covezat.

bihanidigezh f. amoindrissement.

C. bihanidiguez, bihannidiguez.

bihanikaat v. rendre ou devenir tout petit.

bihanikadur m.-ioù action de rendre ou devenir tout petit.

bihanniver m.-où minorité (ethnique, etc.)

bikblog m.-où bilboguët.

biken adv. jamais (dans l'avenir).

IN.p.30 petra vezo a rin-me biquen evit meuliñ ...
hoc'h anv ... ? ; IN.p.62 me ho choaz bremañ hag
evit biquen evit va Roue ; GJ.p.62 soñjal a ra
dit ... kavet biquen pardon ... ?

SBT.II p.244 lec'h biken va daoulagad ne wel va mestrez
ken ; KLV.p.25 biken an douar n'eo pinvidik a-
-walc'h evit bezañ maget ur seurt wezenn ; FMG.p.
115 Doue ne zilezo biken tud an hini a zo marv
oc'h ober ar mad.

---- (A) da viken à jamais.

JKS.p.4 bevañ da viken gent Jezuz.

SKET.p.6 Keltia da viken !

bikl a. bigle, louche.

C. bicl.

bilbilhat v. s'écouler goutte à goutte, filtrer.

bilen (1) a. vilain, roturier.

C. bilen ; P.n.232 ... a te a aznaffe entre mil neb so
gentil diouz an bylen.

---- (2) odieux, vil.

B.n.325 en lech villain abhominabl ; B.n.355 dyaoullou
bras vil ha bilen ; B.n.269 ydol ... bescoaz ne
guelat ... da quen bilen na da quen vil ; B.n.642
... n-e lequet a uil ha bilen da gouzaff an maru ;
B.n.445 ydolatriy so quen iffam, quen yen, quen
vilen.

NG-1077 daou laer villan.

---- (3) m.-ed vilain, roturier.

B.n.140 ... ef-fen lacaet ... da-n maru ... euel vn

bilen ; B.n.479 louidien yen, bilenet (pl.)

---- (4) roture, roturiers.

B.n.274 eguit deceff ... partabl ha gentil ha bilen.

bileni f. vilenie.

B.n.441 hennez so cas a fantasy da comps da den, ha
bileny ; B.n.704 vn tra disonest ... eu dit ...
ha vileny.

IN.p.64 ... ma'c'h efasont ar vileni ha ma chaseont ar
flaer eus ar pec'hed ; RD.5226 ar vileny ouzh da
dreid a zo c'hoazh atachet.

bilgerc'h coll.-enn menue avoine ; ? cf. bilgerc'h.

1.bilh f.-où (1) cheville ; (2) bâillon ; (3) bâton pour
serrer une charge.

---- (A) tennañ d'ar bilhoù tirer à la courte paille.

2.bilh m.-où grosse pièce de bois, tronc d'arbre abattu.

bilhard m. billard.

bilhed m.-où billet, ticket.

bilhed-bank m. billet de banque.

bilhetenn f.-où billet.

RS.p.79 d'an eur merket er billeden ; MG-p.357 Gouel
Maria diwezhañ ec'h a deiz va Billetten.

1.bilhiñ v. bâillonner.

2.bilhiñ v. tirer à la courte paille.

bilhon m.-où bille de fagot, billette, rondin.

bilhongerc'h coll.-enn menue avoine.

billi coll.-enn galets, cailloux.

C. bily ; C. bilienn (sgf.)

EMG.p.273 trouz ar mor bras, a-hed an acd, o ruilhañ ar
biliennou an eil war c'horre eben (pl.)

SKET.p.29 pri ha billi.

billi-bann m. jeu des osselets.

---- (A) lakaat e billi-bann mettre en jeu, mettre en
question, mettre dans un état d'agitation.

FMG.p.156 ... pa deus un dra all da lakaat, en un taol,
an traoù e belibann.

bilienn f.-où balle (de plomb).

billion m.-où billion.

billi-raz m. béton.

billirazadur m.-ioù bétonnage.

billirazañ bétonner.

billirazerez f.-ed bétonnière.

billirazerezh m. bétonnage.

bindedañ v. peser au trébuchet.

bindeder m.-ien (1) celui qui pèse au trébuchet.

---- (2) homme méticuleux.

bindedou pl. trébuchet, petite balance.

binenn f.-où ruche.

biniaouach m.-où binouiserie.

biniaouañ v. jouer du binou ou de la cornemuse.

biniaouer m.-ien joueur de binou ou de cornemuse.

binim m. venin, poison.

N.1163 maru ... eo ma chatal gent vn binin re creminall ;

B.n.692 dre un venim ... ez lazas Abel ; B.n.325

da-nn abim, leun a venim ; M.2481 venym.

IN.p.225 bezañ o deus ar vinim en o daoulagad hag en

o anal ; BD.726 ar veulin dre ar bed partout me a

strinko ; MG-p.341 me garhe gouzout pezh velim en

deus ar rankontr ag an dud-se dreist ar re-rail.

- EMG.p.79 goude bezañ gwelet ar binim a oa e kalon
loull ; PRO.p.204 an holl amprevaned a skuilh
binim er bed.
- binimañ v. (1) empoisonner, envenimer.
J.p.97-b en punco an abim venimet (pp.)
EMG.p.262 gwin-ardant ... da vinimi gwad an dud (inf.)
---- (2) s'acharner contre la réputation (de quelqu'un).
binimus a. venimeux.
- M.2327 e-n abym, gant ma crim venimus, digraç ez ouff
cacsset ; Da.VIV n.7 gant ho crim binimus.
IN.p.267 al loenig binimus.
PRO.p.203 an teodoù binimuz ; KMM.p.3 ar sarpant
bilimuz.
- MMK.p.XIV avel binimus an droug.
binioù m. biniaoù binioù, cornemuse.
- EMG.p.311 son ar binioù o c'hervel ar baotred ; PRO.
p.153 binioù sart ha sklintin.
MMK.p.42 traonienn ha menezioù, seder a dregerno
gant ar binioù laouen.
- binnigadenn f.-où bénédiction.
N.1139 reit ... oz bennigadenn.
binnigadur m.-ioù aspersion (pour bénir).
binnigañ, binnizien v. binniget bénir.
- C. binizyen, binizien, biniquaff (inf.) ; J.p.93
trayssar e quic benniguet (pp.) ; G.819 ma ny
bennyguet 8pp.) ; G.15 an Trvndet bennyguet (pp.) ;
G.1052 dour bennyguet (pp.) ; B.n.178 an eur e-n
bet man oz ganat, ra ue benniguet (pp.) ; N.1132
ac eff so muy a duy da-m benizien (inf.) ; N.949
Feunteun mat hegarataff, da benigaf a mennaff
(inf.) ; N.236 me-z beniz (3 prés.) ; N.930 da-m
mab beniguet (pp.) ; M.1368 pobl biniguet (pp.) ;
M.2495 o peguen guinidic public ha binniguet
vezo'n heny ... (pp.)
- NG-87 an Dreinded beneguet (pp.) ; NG-358 hor Salver
biniguet (pp.) ; NG-364 beniguet (pp.) ; RS.p.419
plijet ganec'h benniguet ar roz-mañ (inf.) ; IN.
p.50 tud benniguet gant va Zad (pp.) ; IN.p.55
Doue ... a veul hag a vennig e holl Sent (3 prés.) ;
BD.1221 dour biniguet (pp.) ; MG-p.349 an
tavarnour a gemeras dour beniguet, hag a em lakaas
gant ur brank lore da veniguet ar gambr (pp. et
inf.) ; MG-p.40 ar c'hozh proverb : bara beniguet
eo trompiñ an dud a Iliz (pp.)
- SAG.p.42 e tleer benichen al lec'h-se (inf.) ; SAG.p.
208 devezhioù espres o devoa da venijen an dour
(inf.) ; EMG.p.90 en douar binniget, e bered o
farrez (pp.) ; EMG.p.281 Doue r'ho pinnigo, ...

- o'hwi hag ho tud ! (3 fut.) ; PRO.p.152 douaròù
binniguet (pp.) ; CSB.p.37 dour biniguet (pp.) ;
BSA.p.138 treiñ he zeod evit benniga he c'hrouer
(inf.) ; BSA.p.263 da lakaat binniga o banniel
(inf.) ; HEC.p.201 hag ec'h astenne e zacuarn
evit o bennigen (inf.)
SWKH-p.11 e pardon Kelven beniguet (pp.)
binnigidigezh f.-ioù (1) bénédiction ; (2) aspersion (pour
bénir).
- binot m.-où (1) ruche en paille ; (2) farinière.
biñs f.-où (1) vis.
---- (2) escalier tournant.
BBR.p.146 paj ar roue ... gant ar viñs d'an nec'h a
bignas.
- biñsañ v. visser.
---- (A) den biñset cul-de-jatte.
biñsaskell f.-où hélicoptère.
biñs-taol f. étai.
biñs-tro f. hélice.
binvi pluriel de bany.
binviachoù pl. outils, instruments, attirail.
EMG.p.22 ... e voe klasket binviachoù, ha bolz sant
Ivon ne zaleas ket da vezañ freuzet ha bruzunet ;
EMG.p.175 dastum a ris va binviachoù tennañ-tan ;
HEC.p.140 ar binviachoù muzik.
- binviaoua v.-et pourvoir d'outils.
binviaouer m.-ien musicien instrumentiste.
binviennou pl. quelques outils.
binviji, binvioù pluriels de benveg.
bioc'h m.-où smille, marteau à piquer le moellon.
bioc'henn f. tumulte.
bioc'hennañ v. bruire.
biojoù pl environs, alentours.
bioksidenn f.-où bioxyde.
bionenn f.-où tirelire.
biorc'h m. cervoise.
bioù pl. bétail, bêtes à cornes, vaches.
C. biu.
biouel m. levain ; cf. goell.
bir m. ou f.-où (1) flèche.
IN.p.305 an hini a falvez dezhañ tennañ gant an
arbalastr a sach endra c'hell ar bir etrezek
ennañ ; IN.p.XVI ar birou (pl.)
MGK.p.97 hor gwaz ... a strink ... ur bir lemm.
---- (2) douleur.
BMN.p.30 tamallet e faos, e santas evel ur bir bery o
treuziñ e galon ken gwiridik.
birouj m.-où toton.

birous a. (1) qui coule ; (2) chassieux.
birouzaj m. chassie.
birvidig m. pépie.
birvidigezh f. ferveur, enthousiasme, vivacité, activité, ardeur.
 BSA.p.30 morse n'oa gwelet gwerc'hez yaouank o pedif Doue gant muioe'h a virvidigez.
birvidik a. bouillant, fervent, enthousiaste, vif, actif, ardent.
 JKS.p.31 n'omp ket birvidik da vont bemdez a-raok en hent hor silvidigezh ; PRO.p.153 ebatoù ken birvidic.
 NOTK.p.359 troioù birvidik ha sebezus ; NOTK.p.415 ur greizenn eus ar re virvidika a vuhez spredel (sup.)
birvidikaat v. (s')aviver, (s')activer, (s')enthousiasmer.
birviken adv. (1) jamais (dans l'avenir).
 C. bizhuvquen ; M.3337 enoriff Doe da bizhuicquen ; B.n.385 bizhuicquen ; P.n.227 ... tristidic da bizhuvquen ; G.706 goae-huy byzuvquen ; G.770 pellouch byzuvquen n-oz guelaf ; J.p.95-b pardon ... ne-m deur ... byshuvquen ; J.p.99 da cryal euzic bizhuvquen (var. bizviquen) ; J.p.100 bizhuvquen gracc ne pourchazaf ; M.194 byzucquen da douen poan ; N.390 ioa ne grif muv bizuicquen ; M.2554 ... da-n poanyou dilouen, da bizuicquen quenan ; B.n.292 me, bizhuicquen (var. bisuicquen) ne louenhaff quen na uzazaf ... paet ; B.n.355 dampnet bezhuicquen en penet ; B.n.128 bizhuicquen ... ne tardiff ... na ne arretiff ; B.n.263 ... ez chommo bizhuicquen eno ; Da.XIV n.3 birviquen.
 NG-841 da vurhuicquin ; NG-1461 a birhuicquen ; NG-1112 an ifern zo un ti maleurus berhuicquin ; NG-481 ... e vezint berhuicquin en ifern ; NG-1885 birhuicquin Jezuz ne wellan ; RP.p.VI pranioù an ifern ... pere a dle padout da virviquen ; IN.p.414 piv a c'halla birviquen rentañ dit-te ar joa ... ; GJ.f.15 birfiquen en ti-mañ kanailhez ne vo lojet ; SG.f.70 birfiquen ne rahen se ; BD.776 en ifern birviquen e vo e holl bened ; BD.357 birviquen ouzh nep paour truez ne gemeran ; MG-p.50 ur vuhez etrus da virhuicquin ; MG-p.397 birhuicquin n'ho trugarekain ases ; ibid. birhuicquin ne c'hellan em istimif.
 VNA-p.97 birhuicquin n'em gwelo ; HBR.p.22 adeo da virviken ; MBR.p.20 birvikenn ne droio da fall ; EMG.p.97 birviken james ; EMG.p.214 n'o gwelin birviken er bed-mañ.

----- (2) jamais (au passé).
 GWERZ Alietta Ar Brouder, RC.17 p.264 birviken n'he c'haras en e galon.
birvilh m. agitation.
birvilhañ v. (1) frémir (en parlant de l'eau qui va bouillir).
 ----- (2) (s')agiter, (s')émouvoir.
birviñ v. bervet (1) bouillir.
 C. biruiff (inf.) ; C. beruet (pp.) ; J.p.98-b da vezaf e-n cauter bervet (pp.)
 NG-131 ar gaoter ... karget a zour beruet (pp.) ; BD.2621 terrif ha diframmañ, heskennat ha biruin (inf.) ; MG-p.89 berhuein a ra va gwad ennon ken lies gwezh ma soñjan en den-hont (inf.)
 EMG.p.102 en ur virvi va banne soubenn (inf.) ; EMG.p.143 ar c'homzoù-se a lakaas ar gwad da virvi en hor gwazhied (inf.) ; KMM.p.179 e galon o virvi en e greiz (inf.) ; EST-p.63 da verwein ar an tan (inf.) ; EST-p.62 an dour a domm, a verwe (3 prés.)
 ----- (2) briller (en parlant des yeux).
 PRO.p.152 da lagad ... o virvi a blijadur (inf.) ; EMG.p.118 ... eme ar c'habiten, a verve e lagad en e benn hag a dride e galon en e greiz (3 imparf.)
 ----- (3) fermenter.
 ----- (4) fourmiller, grouiller.
 HS-p.190 ar preñved a verhuai tro-ha-tro dezhañ (3 imparf.)
 PRO.p.202 evel ur stroll merien o virvi er bouldremm (inf.)
 ATST.p.63 logod o virviñ (inf.) ; SPKH-p.8 diaouled ... beruein a raent e va gwele (inf.) ; ANDP.p.6 ar stered a lugerne o virvi e-kreiz an cabl splann (inf.)
 ----- (5) s'agiter.
bisac'h m. biseier bissac.
 C. bissach.
 MGK.p.12 war e skoaz da bep den pa daolas ar bisac'h.
bisac'hañ v. mendier.
bisig m.-où (1) chaton, minet.
 PRO.p.159 penn ar bisig.
 ----- (2) chaton (de saule).
bisk ; ober bisk éprouver du dépit.
biskennad f.-où bisque (d'écrevisses, etc.)
biskinenn f. (7) bisquine, sorte de bateau à voile.
 EMG.p.116 ar viskinen "Maris Stella" ... a save he eorioù.

biskoazh adv. (1) jamais (dans le passé).
 J.p.93 byscoaz ... ne guelat muy iniquite ; B.n.488 bescocaz ; N.2763 er bezcoaz calon he contaff ... ne gallas ; B.n.98 bezcoaz e-n bet ne voe quet gwelet muy squient en den ; Da.XIII n.12 dech-u biscoas nep guis n'en deux obeisset ; Ca.n.16 ne gallas bizcoaz resistaff ouzomp ; N.447 bezcoaz gant goas ne-d-oan boaset ; Da.XIV n.9 bizcoas.

NG-168 gwazh dimp ... pa gemerzomp biscoueh buhez ! ; NG-859 biscouah ; RS.p.87 kruelañ istor a voe gwelet biscoaz ; RS.p.262 maleur ... en eur biscoas ma teuis er bed ! ; BD.4535 ar re a zo biscoas oc'h ofañsif Doue, tourmantou ... zo preparet dezhe ; BD.1605 biscoas ne voec'h ganin ... importunet ; MG-p.6 biscoah n'em eus gwelet ag ar seurt moneiz-se ; MG-p.43 ha c'hwi hoc'h eus biscoah gwelet Jezuz-Krist.

EMG.p.114 ha klevet eo'h eus en defe biskoaz bet aon ? SPKH-p.8 n'em boa ket kredet biskoah lavaret dezhañ ; ANDP.p.23 biskoaz kemend-all, va c'homer baour !

----- (2) jamais (dans l'avenir).
 EST-p.39 biskoah mui er foaric'h ne vint klasket.

biskoul coll.-enn chenilles.
 C. bescol, tr. "cest ung uer" ; C. bescoul.
biskoulet a. attaqué par les chenilles.

bismut m. bismuth.
bispid coll.-enn Voir gwispid.
bistro a. (lait) qui file.

bitad m.-où petit tas.
bitadif v. mettre en petits tas.
bitailh m. vivres, subsistance.

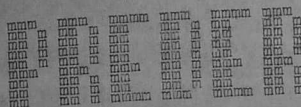
C. bitaill.
 NOTK.p.344 poanisañ da lemel diouzh ar Romaned ar bitailh hag ar boued kezeg.

bitailhadur m. ravitaillement.
bitailhañ v. ravitailler.
bitailher m.-ien vivandier.
bite adv. aujourd'hui (dans l'avenir) ; cf. feteiz.
 NG-215 hag er-maez e loimp-ni bité ?

bitrak m. (1) -ed petite grive ; (2) -où jouet, bagatelle ; (3) bitrakou pl. balivernes.

bividgezh f. (1) vie matérielle, alimentation ; cf. bevidigezh.
 C. beuidiquez.
 ----- (2) façon de vivre.
 ----- (3) vivacité.

bividgezhañ v. ravitailler.
bividik a. (1) vivant, remuant, actif ; (2) vivifiant.

Komanant 12 niverenn 45
 Komanant d'ar Geriadur Istorel
 Hepken (4 niverenn) 15
 Komanant hep ar Geriadur Istorel (8 niverenn) 30

Renner : Dr. ETIENNE
Embanner : H. L. LEMOINE
Sekretour : M. P. CALVEZ, St-Didier, CHATEAUBOURG, I & V.

An arc'hant da M. G. ETIENNE, CCP 16 093 13 Paris.

Pevare trimiziad 1965

Pris ar c'haier-mañ : 9

Moulet gant SADED
 CPPP Nn 35.709

Diskleriet hervez lezenn, Pevare trimiziad 1959 .

